

KUIJUA SAUTI YA MUNGU

**HARVESTIME
INTERNATIONAL
NETWORK**

© Harvestime International Institute

<http://www.harvestime.org>

YALIYOMO

Contents

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU.....	3
MAPENDEKEZO YA MAFUNZO YA KIKUNDI	4
UTANGULIZI	5
MALENGO YA KOZI.....	7
KUIJUA SAUTI YA MUNGU	8
"IKIWA MWANAMUME YEYOTE ANAFANYA ... ATAJUA"	19
MAPENZI YA MUNGU.....	31
KUELEKEA MWELEKEO MBAYA.....	43
MFANO WA MAPENZI YA MUNGU	52
JINSI MUNGU ANAONGEA NA MTU.....	69
KICHAKA BADO KINAWAKA MOTO	82
MITENDO YA MASWALI	95
MFANO WA KIBIBLIA WA KUFANYA UAMUZI.....	105
KUJARIBU NA KUSHINDWA?	110
MAPENZI YA MUNGU NA MATESO	118
HATUA SITA ZA UFUNUO	136
MAJIBU YA KUJITAHINI	142

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU

MPANGILIO WA MWONGOZO

Kila somo lina:

Malengo: Haya ndio malengo ambayo unapaswa kufikia kwa kusoma sura hiyo. Soma kabla ya kuanza sura.

Mstari muhimu: Aya hii inasisitiza wazo kuu la sura hiyo. Tia maanani kukumbuka.

Yaliyomo katika Sura: Jifunze kila sehemu. Tumia Biblia yako kutafuta marejeo yoyote ambayo hayakuchapishwa mwongozoni.

Jitahini mwenyewe: Chukua mtihani huu baada ya kumaliza kusoma sura hiyo. Jaribu kujibu maswali bila kutumia Biblia yako au mwongozo huu. Unapomaliza Jaribio la Kujichunguza, angalia yako majibu katika sehemu ya majibu iliyotolewa mwishoni mwa kitabu.

Kwa Mafunzo Zaidi: Sehemu hii itakusaidia kuendelea na masomo yako ya Neno la Mungu, kuboresha ujuzi wako wa kusoma, na utumie yale uliyojifunza kwa maisha yako na huduma.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa umejiandikisha katika kozi hii, ulipokea mtihani wa mwisho pamoja na kozi hii. Baada ya kumaliza kozi hii, unapaswa kujibu mtihani kwa mujibu wa maagizo na uirudishe kwa ukakuaji kama ilivyoagizwa.

VIFAA VINGINE HITAJIKA

Utahitaji tafsiri ya Biblia ya King James.

MAPENDEKEZO YA MAFUNZO YA KIKUNDI MKUTANO WA KWANZA

Ufunguzi: Fungua kwa sala na utangulizi. Jifahamishe na uwasajili wanafunzi.

Anzisha/Panga Taratibu za Kikundi: Tambua ni nani atakayeongoza mikutano, wakati, mahali, na tarehe kwa vikao.

Sifa na Kuabudu: Alika uwepo wa Roho Mtakatifu kwenye kikao chako cha mafunzo.

Sambaza Mwongozo kwa Wanafunzi: Tambulisha kichwa cha mwongozo, muundo, na malengo ya kozi iliyotolewa katika kurasa za kwanza za mwongozo.

Fanya Mgawo wa Kwanza: Wanafunzi watasoma sura zilizowekwa na kuchukua Jaribio la Kujitathmini kabla ya mkutano ujao. Idadi ya sura unazofanya kwa kila mkutano zitategemea urefu wa sura, yaliyomo, na uwezo wa kikundi chako.

MIKUTANO YA PILI NA YAFUATAYO

Ufunguzi: Omba. Karibisha na uandikishe wanafunzi wowote wapya na uwape mwongozo. Chukua mahudhurio. Kuwa na wakati wa kusifu na kuabudu.

Pitia/Rejelea: Toa muhtasari mfupi wa yale ulijifunza kwenye mkutano uliopita.

Somo: Jadili kila sehemu ya sura ukitumia **VICHWA VYA mkazo wa rangi nyeusi** kama muhtasari wa kufundisha. Waulize wanafunzi maswali au maoni juu ya kile wao wamejifunza. Tumia somo hilo kwa maisha na huduma za wanafunzi wako.

Jijaribu mwenyewe: Pitia mitihani ya kujitahini ambayo wanafunzi wamekamilisha.
(Kumbuka: Ikiwa hautaki wanafunzi kifikia majibu ya Jaribio la Kujitathmini, unaweza kuondoa kurasa za majibu kutoka nyuma ya kila mwongozo.)

Kwa Mafunzo Zaidi: Unaweza kufanya miradi hii kama kikundi au mtu binafsi.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa kikundi chako kimejiandikisha katika kozi hii kwa malipo, ulipokea mtihani wa mwisho uliokuja pamoja na kozi hii. Toa nakala kwa kila mwanafunzi na usimamie mtihani hitimisho la kozi hii.

Moduli: Unaibu

Kozi: Kuishi kwa Ufalme: Sampuli na Kanuni

UTANGULIZI

"Je! Mapenzi ya Mungu kwangu ni yapi?"

Swali hili labda ndilo linaloulizwa mara nyingi na waumini. Pia ni swali ambalo mara kwa mara huwakabili viongozi wa Kikristo wakati wanaume na wanawake wanapowaelekea kwa mwongozo katika kufanya maamuzi.

Katika hali za kila siku za maisha, waumini wanaendelea kufanya uchaguzi ambaao huamua ikiwa watafanya mapenzi kamili ya Mungu au la. Ni muhimu kujua sauti ya Mungu, kuelewa mapenzi Yake, na kufanya maamuzi sahihi kila siku. Ni muhimu kwa sababu kila uamuzi mdogo unaathiri kupatikana kwa mapenzi ya Mungu kwa maisha yote.

Mwanadamu lazima afanye uchaguzi katika uhusiano na mapenzi ya Mungu. Mpango huu ulianzishwa na Mungu wakati Adamu na Hawa waliwekwa kwenye Bustani ya Edeni (Mwanzo 1-3). Mapenzi ya Mungu kwa Adamu na Hawa ilikuwa kutaja wanyama wanyama, kutunza Bustani, kuwa na ushirika na kila mmoja, na kuzaa ili kujaza dunia. La muhimu zaidi, walipaswa kudumisha ushirika wa karibu na Mungu. Adamu na Hawa pia walionywa juu ya yale ambayo hayakuwa mapenzi ya Mungu. Walikatazwa kula ule mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

Ikijumuisha hadithi ya Adamu na Hawa, Biblia nzima ni historia ya maamuzi ambayo watu binafsi na mataifa yalifanya kuhusiana na mapenzi ya Mungu. Unaweza kujifunza kutoka kwa mafanikio na kushindwa kwa wanaume na wanawake hawa.

Moja ya mafunuo ya kufurahisha katika Biblia ni kwamba Mungu ana mpango dhahiri kwa kila mtu kwa maisha haya na umilele. Ili kutimiza mipango hii lazima ujue sauti ya Mungu. Lazima ujifunze jinsi alivyowasiliana katika nyakati zilizopita na jinsi anavyozungumza leo.

Kozi hii inaelezea jinsi Mungu anaongea na mwanadamu na jinsi ya kupata mapenzi ya Mungu kwa maisha yako. Miongozo hutolewa juu ya kujua sauti ya Mungu na kuamua mapenzi yake. Mfano wa mapenzi ya Mungu na mifano ya Kimaandiko ya jinsi Mungu anafunua mapenzi yake zinajadiliwa.

Mfano wa Kimaandiko wa kufanya uamuzi umeelezewa. Miongozo imewasilishwa juu ya kushinda maamuzi mabaya, nini cha kufanya ikiwa umekosa mapenzi ya Mungu, na kushughulikia mazoea yenyeye kutiliwa shaka. Hatua sita za ufunuo wa mpango wa Mungu pia zinatambuliwa.

Mtaala wa Taasisi ya Kimataifa ya Mavuno unazingatia kile Yesu alifundisha kuwapa wanaume na wanawake kufikia ulimwengu wao na Injili. Ukweli mmoja mkubwa aliofunua ni kwamba Mungu huzungumza na wanadamu:

Mimi ndiye mchungaji mzuri na ninawajua kondoo wangu, na ninajulikana na wangu. . .

Na kondoo wengine ninao ambao sio wa zizi hili: lazima pia niwalete, nao wataisikia sauti yangu, na kutakuwa na zizi moja na mchungaji mmoja.

Kondoo wangu husikia sauti yangu, na ninawajua, nao hunifuata.

(Yohana 10: 14,16,27)

Mungu ana mpango wa uhusiano wa karibu na wanadamu. Mwanadamu anajulikana na Mungu na anaweza kumjua yeeye binafsi.

Unaweza kujua sauti ya Mungu!

MALENGO YA KOZI

Baada ya kumaliza kozi hii utaweza:

- Eleza uhusiano kati ya kujua sauti ya Mungu na kuamua mapenzi yake.
- Jadili umuhimu wa kujua mapenzi ya Mungu.
- Eleza jinsi Mungu anafunua mapenzi yake.
- Elewa mapenzi ya Mungu kama yalivyofunuliwa katika Maandiko.
- Amua mapenzi ya Mungu katika mambo ambayo hayajashughulikiwa haswa katika Maandiko.
- Tumia njia za Kimaandiko za kufanya uamuzi.
- Sahihisha maamuzi yasiyofaa.
- Eleza hatua sita za ufunuo.
- Shiriki na wengine miongozo ya Biblia ya kujua sauti ya Mungu.

MALENGO YA KIBINAFSI

Kwa sababu kozi hii inashughulika na kujua sauti ya Mungu na mapenzi yake, inashauriwa uweke malengo ya kibinafsi kwa kozi hii. Malengo yako yanaweza kuwa ya kuamua mapenzi ya Mungu katika jambo fulani, kupata jibu la Mungu kwa shida, au kuamua mapenzi ya Mungu kwa kazi na huduma ya maisha yako. Orodhesha malengo yako ya kibinafsi katika nafasi iliyotolewa hapa chini. Unapojifunza, tumia yale unayojifunza kwa kila shida uliyooodhesha.

Kamilisha sentensi hii: "Ninataka kusikia sauti ya Mungu na kujua mapenzi yake kuhusu ..."

SURA YA KWANZA

KUIJUA SAUTI YA MUNGU

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Thibitisha kwa Maandiko kwamba Mungu huzungumza na wanaume na wanawake.
- Eleza uhusiano kati ya kujua sauti ya Mungu na kuamua mapenzi yake.
- Tofautisha kati ya "rhema" Neno la Mungu na "nembo" Neno la Mungu.
- Eleza maana ya "mapenzi ya Mungu"

AYA MUHIMU:

Kondoo wangu husikia sauti yangu, na ninawajua, nao hunifuata.

(Yohana 10:27)

UTANGULIZI

Kichwa cha kozi hii, "Kuijua Sauti ya Mungu," huibua mambo kadhaa:

Kwanza: Kwamba kuna Mungu.

Pili: Kwamba Yeye huwasiliana na mwanadamu.

Tatu: Mtu huyo anaweza kuitambua sauti yake anapoongea.

Nne: Kwamba Mungu jambo la kusema.

Wacha tuchunguze kila moja ya taarifa hizi:

Kwanza: Kozi hii inategemea ukweli kwamba kuna Mungu ambaye amefunuliwa kwa mwanadamu kuitipia rekodi iliyoandikwa ya Neno Lake, Biblia Takatifu.

Pili: Biblia ni rekodi iliyoandikwa iliyoongozwa na roho ya mawasiliano ya Mungu na mwanadamu. Inabainisha njia ambazo Mungu alisema na mwanadamu na majibu ya watu binafsi na mataifa kwa sauti ya Mungu. Mara nyingi Biblia hurudia kifungu ". . . Bwana akasema "na matukio ambapo Aliongea na mwanaume. Hii inathibitisha kwamba Mungu anawasiliana na wanaume na wanawake.

Kwa mfano, soma hadithi ya Balaamu katika Hesabu sura ya 22. Mungu alizungumza na Balaamu, lakini alikataa kusikiliza. Mungu alitaka kuwasiliana na mtu huyu sana hivi kwamba aliamua kutumia punda. Balaamu alikuwa:

... alikemewa kwa uovu wake; punda bubu akiongea na sauti ya mwanadamu alikataza wazimu wa nabii. (II Petro 2:16)

Tatu: Biblia inathibitisha kwamba waumini wanaweza kujua sauti ya Mungu. Yesu alisema:

Mimi ndiye mchungaji mzuri na ninawajua kondoo wangu, na ninajulikana na wangu. . .

Na kondoo wengine ninao, ambao sio wa zizi hili: lazima pia niwalete, nao wataisikia sauti yangu, na kutakuwa na zizi moja, na mchungaji mmoja.

Kondoo wangu husikia sauti yangu, na ninawajua, nao hunifuata. . .

(Yohana 10: 14,16,27)

Nne: Mungu ana jambo muhimu kusema na wanadamu. Tumeonywa:

Kwa hiyo (kama Roho Mtakatifu asemavyo), Leo kama mtaisikia sauti yake,

Msifanye migumu mioyo yenu, kama vile wakati wa uchochezi, Siku ya majaribu jangwani. . .

Wakati inasemekana, Leo mkisikia sauti yake, msifanye mioyo yenu kuwa migumu, kama vile wakati wa uchochezi. . . (Waebraania 3: 7,15)

"Jaribu jangwani" na "UCHOCHENI" (kumchochea) Mungu aliyetajwa katika mafungu haya yanahu kutoiti kwa taifa la Israeli.

Baada ya Israeli kukombolewa kutoka utumwani Misri, walikosa kutii mara kwa mara Mungu aliposema nao. Katika aya hizi Mungu anatuonya kujibu anapozungumza na sio kutii kama Israeli.

Maneno "leo, ikiwa mtasikia sauti yake," inathibitisha kwamba Mungu bado anazungumza na wanadamu katika nyakati za sasa kama vile alivyofanya katika nyakati zilizopita. Onyo la kusikiliza linathibitisha kwamba kile Anachosema ni muhimu.

SAUTI NYINGI

Biblia inafunua kwamba kuna sauti nyingi ulimwenguni zinazolalamikia uangalifu:

Kuna, inaweza kuwa, kuna aina nyingi za sauti ulimwenguni, na hakuna hata moja isiyio na maana. (1 Wakorintho 14:10)

Je! Hizi sauti ni nini duniani?

SAUTI YA MTU:

Sauti ya mwanadamu ni rahisi kutambua. Ni sauti inayosikika ya mwanadamu mwingine:

Petro na mitume wengine wakajibu, "Tunapaswa kumtii Mungu kuliko wanadamu." (Matendo 5:29)

Wakati mwingine sauti ya mwanadamu inaweza kutoa ushauri mzuri, lakini wakati wowote sauti ya mwanadamu inapingana na sauti ya Mungu, lazima umtii Mungu.

SAUTI YA SHETANI:

Sauti ya Shetani ilisikika mara ya kwanza na mwanadamu alipozungumza na Hawa kwenye Bustani ya Edeni (Mwanzo 3: 1,4,5). Sauti ya Shetani inasema uwongo, inadanganya, na kila mara inajaribu kumwongoza mwanadamu katika dhambi mbali na Mungu. Unaweza kutambua hii kwa urahisi unaposoma juu ya jaribu la Yesu na Shetani katika Mathayo 4: 1-13. Unaweza kusoma mifano ya mazungumzo ambayo Shetani anafanya na Mungu katika Ayubu 1: 7-12 na 2: 1-6.

Roho mbaya (mapepo ya Shetani) pia zina sauti:

Kwa maana pepo wachafu, wakilia kwa sauti kuu, walitoka kwa wengi waliokuwa wamepagawa nao. . . (Matendo 8: 7)

Na katika sinagogi kulikuwa na mtu mmoja, mwenye pepo mchafu, akapiga kelele kwa sauti kuu,

Wakisema, Tuachen; tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti? umekuja kutuangamiza? Ninakujuwe wewe ni nani; Mtakatifu wa Mungu. (Luka 4: 33-34)

Wakati mwingine sauti ya Shetani husikika haswa wakati mashetani wanapotumia kamba za sauti za mwanamume au mwanamke aliye na roho. Mara nyingi, hata hivyo, Shetani huzungumza kwa sauti isiyosikika. Anasema uongo, udanganyifu, na mawazo ya dhambi katika akili yako.

SAUTI YA KIBINAFSI:

Sauti ya ubinafsi ni mtu anayeongea mwenyewe. Unaweza kusoma mifano ya hii katika Luka 16: 3 na 18: 4 na katika Yona 4: 8 ambapo nabii alitaka kufa ndani yake. Biblia inaonya kuhusu sauti ya nafsi yako:

Ee Bwana, najua kuwa njia ya mwanadamu haimo ndani yake mwenyewe; si kwa mwanadamu atembeaye kuzielekeza hatua zake. (Yeremia 10:23)

SAUTI YA MUNGU:

Yesu alisema waumini wanaweza kujua sauti ya Mungu na kuitofautisha na sauti zingine:

Mlinda mlango humfungulia; na kondoo husikia sauti yake; Naye huwaita kondoo wake mwenyewe kwa jina, na kuwatoa nje.

Na wakati Yeye anatoa nje kondoo wake mwenyewe, Yeye huwatangulia, na kondoo humfuata. kwani wanaijua sauti yake.

Na mgeni hawatamfuata, lakini watamkimbia; kwa maana hawajui sauti ya wageni. (Yohana 10: 3-5)

Waumini wanalinganishwa na kondoo. Ni tabia ya kondoo kutojua wapi wanaenda. Lazima waongozwe. Yesu alisema alikuwa mchungaji au kiongozi wa kondoo. Alisema kondoo Wake wataijua sauti Yake na kumfuata badala ya sauti za mwanadamu, nafsi yake, au Shetani.

KUSIKIA SAUTI YA MUNGU

Fungua Biblia yako kwenye kitabu cha Mwanzo na usome sura 1-3. Sura hizi zinarekodi uumbaji wa ulimwengu na wa wanadamu wa kwanza, Adamu na Hawa. Tangu wakati wa uumbaji, Mungu aliwasilisha mapenzi yake kwa wanadamu. Alitoa maagizo maalum kwa Adamu na Hawa. Walipaswa kutaja wanyama wanyama, kutunza Bustani, kuwa na ushirika na kila mmoja, na kuzaa ili kujaza dunia. La muhimu zaidi ya yote, walipaswa kudumisha ushirika wa karibu na Mungu. Ushirika huu wa karibu na Mungu uliwawezesha kujua sauti ya Mungu. Wakati Mungu alizungumza, aliwasiliana nao mpango wake:

Bwana Mungu akamwamuru huyo mtu, akisema, Kila mti wa bustani unaweza kula;

Lakini za mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile; kwa maana siku utakapokula matunda yake hakika utakufa.

(Mwanzo 2: 16-17)

Kwa sauti ya Mungu mapenzi ya Mungu yalifunuliwa kwa Adamu na Hawa. Wangeweza kula kwa uhuru kila mti katika bustani, isipokuwa mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

Adamu na Hawa hawakufuata mpango wa Mungu. Walisikiliza sauti ya Shetani na wakala za mti uliokatazwa. Walipogundua kile walichokuwa wamefanya, walijificha kwa Mungu:

Wakasikia sauti ya Bwana Mungu akitembea bustanini wakati wa baridi ya mchana; Adamu na mkewe wakajificha mbali na uso wa Bwana Mungu kati ya miti ya bustani.

Bwana Mungu akamwita Adamu, akamwambia, Uko wapi? (Mwanzo 3: 8-9)

Ni dhambi ambayo hutenganisha mtu na Mungu. Mungu hakuondoa uwepo wake kutoka kwa mwanadamu. Kwa sababu ya dhambi, mwanadamu alijificha mbali na uwepo wa Mungu. Dhambi inasababisha moyo mgumu. Biblia inaonya:

Wakati inasemekana, Leo mkisikia sauti yake, msiifanye miyo yenu kuwa migumu. . . (Waebrania 3:15)

Mungu anataka kuwasiliana na mwanadamu, lakini mawasiliano yanahitaji uhusiano. Dhambi hutenganisha mwanadamu na uhusiano wa karibu na Mungu, huufanya moyo wake kuwa mgumu, na kumzuia kujua sauti ya Mungu.

SAUTI NA MAPENZI

Waumini huuliza mara nyingi, "Je! Mungu anataka nini kwangu?" Tunamaanisha nini tunaposema tunataka kujua mapenzi ya Mungu? Inamaanisha tunataka kujua mpango Wake wa jumla kwa maisha yetu. Tunataka mwongozo Wake katika maamuzi maalum ili tuweze kufanya uchaguzi wa busara. Tunataka mwelekeo Wake katika mazingira ya maisha. Swali ambalo tunapaswa kuuliza ni, "Ninawezaje kujua sauti ya Mungu?" Kujua sauti ya Mungu kunasababisha kupata mapenzi ya Mungu.

Mungu anataka ujue mapenzi yake:

Kwa hiyo msiwe wajinga, bali mjue mapenzi ya Bwana ni nini. (Waefeso 5:17)

Ikiwa unaijua sauti yake basi utaelewa mapenzi yake kama anavyosema nawe. Kujifunza kupokea mwongozo wa kimungu ni kujifunza kutembea katika ushirika wa karibu na Mungu. Biblia inasema:

Mwanadamu hataishi kwa mkate tu, bali kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu. (Mathayo 4: 4)

Neno "litokalo" linazungumzia kazi inayoendelea. Inamaanisha kitu kilichotokea zamani, kinachotokea kwa sasa, na kitaendelea baadaye. Mungu huzungumza kuwasilisha mapenzi yake kwa wanadamu. Hii ndiyo sababu ni muhimu kujua sauti ya Mungu.

MUNGU ANENAPO

Kuna maneno mawili ya Kiyunani yaliyotafsiriwa kama "neno" katika Biblia. Maneno ya Kiyunani ni "nembo" na "rhema." "Nembo" inahusu Neno la Mungu lililoandikwa. "Rhema" inahusu Neno la Mungu lililo hai au lenye kutoa uhai. Ilisemwa juu ya waumini katika jiji la Berea:

Hawa walikuwa watukufu kuliko wale wa Thesalonike, kwa kuwa walilipokea neno (rhema) kwa utayari wote wa akili, na kuyachunguza Maandiko (nembo) kila siku, ikiwa mambo hayo ni kweli. (Matendo 17:11)

Aya hii inaonyesha uhusiano wa neno "neno-andikwa" na "neno-linenalwo". "neno-andikwa" au Neno lililoandikwa kila wakati linakubaliana na "neno-linenalwo" au Neno lililonenwa, lenye kutoa uzima. Hivi ndivyo unavyoweza kujua sauti unayosikia ni kutoka kwa Bwana. Neno "linenalwo" kutoka kwa Mungu kawaida hutumika kwa hali fulani, inakidhi hitaji la kibinagsi, na hutoa mwongozo wa kibinagsi. Kwa sababu unatambua Neno kama linatumika kwa hitaji au hali fulani maishani mwako, linakuwa Neno lenye uhai kwako.

Neno "neno-andikwa" linaweza kuwasiliana kupitia mahubiri au aya kutoka kwa Bibilia ambayo inakupiga ghafla na maana kubwa. Inaweza kusemwa kwako na Mungu kupitia matumizi ya karama za kiroho. Inaweza pia kuzungumzwa katika roho yako ya ndani na Bwana. (Utajifunza zaidi juu ya jinsi Mungu anaongea kupitia karama za kiroho na katika roho yako katika sura za baadaye.)

Lakini kumbuka: Neno "neno-linenalwo" litakubaliana kila wakati na Neno la Mungu lililoandikwa. Neno la Mungu lililoandikwa limekamilika. Hakuna chochote cha kuongezwa au kuondolewa kutoka (Ufunuo 22: 18-19). Wakati Mungu anaongea kupitia "neno-linenalwo" Neno litakuwa sawa kila wakati na Neno Lake lililoandikwa.

AINA ZA WASIKILIZAJI

Biblia inazungumza juu ya mgawanyiko mkuu wa wasikilizaji:

Kwa hiyo kila mtu asikiaye haya maneno yangu na kuyafanya, nitamfananisha na mtu mwenye busara, aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba. . .

Na kila asikiaye haya maneno yangu, na asiyatende, atafananishwa na mtu mpumbavu, aliyejenga nyumba yake juu ya mchanga. . .

(Mathayo 7: 24,26)

Msikilizaji mjinga husikia sauti ya Mungu, lakini haifanyi kazi. Msikilizaji mwenye busara husikia na kutenda juu ya ujumbe wa Mungu. Msikilizaji mmoja ni "msikiaji wa Neno" tu. Mwingine ni "msikiaji na mtendaji."

Haupaswi tu kujua sauti ya Mungu, lazima ujifunze kujibu kwa kutii sauti hiyo:

Iweni ninyi watendaji wa Neno, na si wasikiaji tu, mkijidanganya wenyewe.

Maana, ikiwa mtu ni msikiaji wa neno, wala si mtekelezaji, huyo ni kama mtu anayeangalia uso wake wa asili katika kioo.

Maana anajiona, akaenda zake, na mara husahau jinsi alivyokuwa mtu huyo.

Lakini mtu atakayeitazama sheria kamilifu ya uhuru, na akaendelea kuishika, ye ye si msikiaji msahaulifu, bali mtendaji wa kazi, mtu huyu atabarikiwa katika tendo lake. (Yakobo 1: 22-25)

Yesu pia alisimulia hadithi juu ya mbegu iliyopandwa katika aina kadhaa za mchanga ambayo inaonyesha aina ya wasikilizaji. Soma hadithi katika Mathayo 13: 1-9. Yesu anaelezea hadithi hiyo katika Mathayo 13: 18-23. Analanganisha mchanga tofauti na wasikilizaji na majibu yao kwa Neno la Mungu.

MBEGU KWENYE NJIA:

Mbegu zingine zilianguka kando ya njia na zikachukuliwa na ndege kabla hazijaanza kuota. Huu ni mfano wa mtu anayesikia sauti ya Mungu lakini maneno hayazami mizizi moyoni mwake. Shetani ananyakua Neno la Mungu.

MBEGU KATIKA MAENEKO YA MAWE:

Mbegu zingine zilianguka mahali penye mawe na kuchipuka haraka. Lakini wakati joto la juu lilifika, mmea ulikauka na kufa kwa sababu haukuwa na mizizi. Huyu ndiye msikilizaji anayesikia Neno la Mungu na analipokea kwa furaha, lakini haichukui mizizi maishani mwake. Wakati hali inakuwa ngumu, hukasirika na huacha kuitikia sauti ya Mungu.

MBEGU KATI YA MIIBA:

Mbegu zingine zilianguka kati ya miiba ambayo ilisonga mimea. Huu ni mfano wa sauti ya Mungu ikisongwa na mahangaiko ya ulimwengu, utajiri, n.k.

MBEGU KWENYE NCHI NJEMA:

Mbegu zingine zilianguka kwenye ardhi nzuri na kuzaa mavuno mengi. Huu ni mfano wa msikilizaji anayepokea Neno la Mungu, husikiza sauti yake, na kujikita katika ufunuo huo. Mtu huyu atakomaa kiroho na kuwa muumini anayezaa na kuzaa matunda.

UNAWEZAJE KUJUA SAUTI YA MUNGU?

Je! Unataka kujua sauti ya Mungu? Je! Unataka kujua mapenzi yake kwa maisha yako? Katika sura inayofuata utajifunza juu ya mahitaji ambayo yanakuandaa kusikia sauti ya Mungu na kugundua mapenzi yake kwa maisha yako.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu:

---

2. Nini maana ya Neno "neno-linenalwo" la Mungu?

---

3. Nini maana ya "neno-andikwa" Neno la Mungu?

---

4. Je! Kujuu sauti ya Mungu kunahusiana vipi na kuamua mapenzi yake kwa maisha yako?

---

5. Toa rejea kutoka kwa kitabu cha Waebrania ambacho kinathibitisha kwamba Mungu alizungumza na wanadamu zamani na bado anaongea leo.

---

6. Nini maana ya "mapenzi ya Mungu"?

---

7. Je! Neno la Mungu "rhema" linakubaliana na nini kila wakati?

---

8. Ni nini kilichomtenga mwanadamu na uwepo wa Mungu?

9. Lazima uwe _____ wa Neno na sio _____ pekee.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Kuna mistari kadhaa katika Biblia inayoelezea sauti ya Mungu. Tafuta kila kumbukumbu na uandike maneno yanayoelezea sauti ya Mungu. Ya kwanza imefanywa kama mfano kwa wewe kufuata. Kutoka kwa kusoma kwako mwenyewe Biblia unaweza kuendelea kuongeza marejeleo na maelezo ya sauti ya Mungu kwenye chati hii.

Rejeleo

1. II Samweli 22:14
- I Wafalme 19: 12-13
- Zaburi 18:13
- Zaburi 29: 3-9
- Zaburi 68:33
- Danieli 10: 6-9

Maelezo juu ya Sauti ya Mungu

2. Mungu alisema juu ya Yesu. Unaweza kusoma alichosema katika vifungu vifuatavyo: II Petro 1: 17-18; Mathayo 3:17; Marko 1:11

3. Kile Mungu anachosema kinatimia. Tazama Ezekieli 12: 25-28.

4. Jifunze maneno ya Yesu katika vitabu vya Mathayo, Marko, Luka, na Yohana. Angalia jinsi Yesu alizungumza katika maswali, majibu, mifano, ulinganifu, mifano, na mahubiri.

5. Mungu hasemi tu na mtu mmoja mmoja bali pia anazungumza na mataifa. Tazama Yeremia 18: 7-10.

6. Soma juu ya matokeo ya kutotii sauti ya Mungu katika mistari ifuatayo. Rekodi matokeo ya kutotii kwenye chati:

Rejeleo

- Kutoka 15:26
- Kumbukumbu la Torati 28: 15-68
- I Samweli 12:15

Matokeo Ya Kutotii

Soma Maandiko yafuatayo na uandike unayojifunza juu ya matokeo ya kutii sauti ya Mungu:

Kumbukumbu la Torati 28: 1-14: _____

I Samweli 12:14: _____

8. Biblia nzima ni rekodi ya jinsi watu binafsi na mataifa waliitikia sauti ya Mungu. Kamilisha chati ifuatayo unapojifunza majibu ya mwanadamu kwa sauti ya Mungu. Ya kwanza imefanywa kama mfano kwa wewe kufuata. Unaweza kuhitaji kusoma mistari kabla na baada ya marejeleo yaliyotolewa ili kupata habari inayohitajika kukamilisha chati. Kama chati iliyotangulia, unaweza kuendelea kuongeza marejeleo kutoka kwa utafiti wako mwenyewe wa Neno la Mungu.

Rejeleo	Watu	Majibu	Matokeo
Mwanzo 26: 5	Ibrahimu	kutii	uzao wake na mataifa ya dunia yalibarikiwa.

Mwanzo 22:18

Kumbukumbu la Torati 8:20

Waamuzi 2: 2,4,20-23

Waamuzi 6:10

I Samweli 15: 1,19,22,24

I Samweli 28:18

Zaburi 106: 25

Yeremia 32:23

Danieli 9: 10-14

Sefania 3: 2

Hagai 1:12

SURA YA PILI

"IKIWA MWANAMUME YEYOTE ANAFANYA ... ATAJUA"

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Aya muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "sharti."
- Orodhesha mahitaji ya kujua sauti ya Mungu.
- Eleza maana ya kuzaliwa mara ya pili.
- Tambua umuhimu wa Roho Mtakatifu katika kujua sauti ya Mungu.
- Onyesha uelewa wa "ukomavu wa kiroho" na "mabadiliko."

AYA MUHIMU:

Basi, nawasihi, ndugu, kwa huruma za Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyohai, takatifu, ya kumpendeza Mungu, ndiyo ibada yenu yenyebusara.

Wala msiifuatishe ulimwengu huu; bali mgeuzwe kwa kufanya upya nia zenu, mpate kujua hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema, ya kukubalika na ukamilifu. (Warumi 12: 1-2)

UTANGULIZI

Kuna mahitaji ya lazima ikiwa unahitaji kujua sauti ya Mungu. Sharti ni jambo ambalo lazima ufanye kabla ya kufanya jambo lingine. Ni kitu kinachohitajika kabla ya kuweza kufikia lengo fulani.

Lengo lako katika kozi hii ni kujua sauti ya Mungu. Sura hii inaelezea mahitaji ya awali (vitu vinavyohitajika) kabla ya kufikia lengo hili. Yesu alisema:

Mtu ye yeyote akitaka kufanya mapenzi yake, atajua juu ya mafundisho haya, kwamba yatoka kwa Mungu, au mimi nasema mwenyewe. (Yohana 7:17)

Mistari muhimu ya sura hii, Warumi 12: 1-2, huorodhesha baadhi ya mambo ambayo ni mapenzi ya Mungu kwako ufanye. Ikiwa utakutana na mahitaji haya, basi utapata kujua sauti ya Mungu na mapenzi yake kwa maisha yako.

UZOEFU WA KUZALIWA TENA

Basi, nawasihi, ndugu zangu, kwa huruma za Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kumpendeza Mungu, ndiyo ibada yenu yenyenye busara.
(Warumi 12: 1)

Kama ulivyojifunza katika sura iliyotangulia, dhambi inakutenga na uwepo wa Mungu. Kwa sababu ya dhambi, unapata shida kusikia na kuitikia vyema sauti ya Mungu.

Katika ulimwengu wa asili hutambui sauti ya mgeni. Unatambua sauti za wale unaowajua na ambao umeanzisha uhusiano nao. Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho. Ikiwa unahitaji kujua sauti ya Mungu, lazima kwanza umjue Mungu na hauwezi kukuza uhusiano wa karibu naye na dhambi maishani mwako.

Warumi 12: 1 inahitaji kwamba UFANYE hatua kuelekea Mungu kwa kutoa maisha yako kwake. Mungu tayari ameshazungumza kupitia Neno Lake lililoandikwa na kufunua ni mapenzi yake kwako kukuza uhusiano kama huu:

Bwana hachelewi kuhusu ahadi Yake, kama watu wengine wanavyochelewesha; bali ni mvumilivu kwa watu walio mbali, hapendi ye yeyote aangamie, bali wote wafikie toba. (II Petro 3: 9)

Mungu hataki utumie maisha yako katika dhambi. Anataka uiishi kulingana na mpango Wake:

Ili kwamba asiishi tena wakati wake uliobaki katika mwili kwa tamaa za wanadamu, bali kwa mapenzi ya Mungu. (I Petro 4: 2)

Mungu amepigwa picha amesimama mlangoni mwa maisha yako akitamani kuingia ili aweze kukuza uhusiano na wewe:

Tazama, nimesimama mlangoni, nabisha; mtu akisikia sauti yangu, na kufungua mlangano, nitaingia kwake, nami nitakula chakula pamoja naye, na ye ye pamoja nami. (Ufunuo 3:20)

Kusudi la Mungu lilitotajwa tangu mwanzo wa ulimwengu lilikuwa kuwaleta watu wote katika kumjua Kristo Yesu:

Kwa kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na mapenzi yake mema aliyoyakusudia ndani yake.

Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati apate kukusanyika pamoja katika vitu vyote katika Kristo, vyote vilivyo mbinguni na vilivyo duniani; hata ndani Yake.
(Waefeso 1: 9-10)

Wewe "umekusanya ndani ya Kristo" kwa kuwa sehemu ya familia ya Mungu. Kama vile unavyozaliwa katika familia ya asili, lazima "uzaliwe mara ya pili" kiroho katika familia hii ya kiroho.

Soma Yohana sura ya 3. Sura hii inaelezea kwa kina maana ya kuzaliwa upya. Ili kupata kuzaliwa upya lazima:

1. Tambua kuwa wewe ni mwenye dhambi:

**Kwa maana wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu.
(Warumi 3:23)**

2. Tambua adhabu ya dhambi ni kifo:

Mungu aliaonya Adamu na Hawa kwamba ikiwa watatenda dhambi, watakufa. Hii ilimaanisha kifo cha kiroho (kujitenga na uwepo wa Mungu) na kifo cha mwili. Wakati Yesu alikufa msalabani alikufa badala yako. Alikufa kwa ajili ya dhambi zako ili upate uzima wa milele:

**Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali zawadi ya Mungu uzima wa milele
katika Kristo Yesu Bwana wetu. (Warumi 6:23)**

Ukikubali dhabihu yake kwa ajili ya dhambi, hauko chini ya adhabu ya kifo.

3. Ungama dhambi zako, uombe msamaha, na uamini kwamba Yesu alikufa kwa ajili yako:

**Ikiwa tunasema kuwa hatuna dhambi, tunajidanganya na ukweli haumo ndani
yetu.**

**Tukikiri dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki kutusamehe dhambi zetu, na
kutusafisha na udhalimu wote. (I Yohana 1: 8-9)**

**Kwa maana Mungu aliupenda ulimwengu hata akamtoa Mwanawe wa pekee ili kila
mtu amwaminiye asipotee bali awe na uzima wa milele. (Yohana 3:16)**

Unapowasilisha maisha yako kwa Mungu kwa njia hii, wewe ni "mzaliwa mara ya pili" kiroho:

**Kwa hiyo, ikiwa mtu yejote yumo ndani ya Kristo Yeye ni kiumbe kipy;a; mambo
ya zamani yamepita; Tazama, mambo yote yamekuwa mapya. (2 Wakorintho 5:17)**

Unapozaliwa mara ya pili unakuwa sehemu ya familia ya kiroho ya Mungu. Hujatenganishwa tena na uwepo wa Mungu. Unapokufa kimwili, utaishi milele naye.

Umeanzisha uhusiano na Mungu kuititia Yesu Kristo. Umesikia na kujibu ukweli wa Injili. Sasa uko katika nafasi ya kujifunza jinsi ya kutambua sauti ya Mungu:

... Kila aliye wa ukweli husikia sauti yangu. (Yohana 18:37)

ROHO MTAKATIFU KUDUMU NDANI YETU

Kuna sharti lingine ambalo litakusaidia kujua sauti ya Mungu. Biblia inazungumza juu ya uzoefu unaoitwa Ubatizo wa Roho Mtakatifu. Uzoefu huu unasababisha Roho Mtakatifu kukaa ndani ya maisha yako na kukupa nguvu ya kuishi maisha matakatifu ambayo yanakubalika kwa Mungu.

Huduma za Roho Mtakatifu katika maisha ya mwamini ni nyingi sana kuweza kujadili katika somo hili. Kozi ya Mtandao wa Kimataifa wa Mavuno inayoitwa "*Huduma ya Roho Mtakatifu*" imejitolea kwa somo hili na hutoa maagizo juu ya jinsi ya kupokea Ubatizo wa Roho Mtakatifu.

Huduma moja muhimu zaidi ya Roho Mtakatifu anayekaa ndani ni kumuongoza mwamini katika mapenzi ya Mungu:

Wakati Yeye, Roho wa kweli amekuja (Roho Mtakatifu), atakuongoza katika ukweli wote. . . naye atakuonyesha mambo yajayo na atapokea kutoka kwangu (mapenzi ya Mungu) na kukuonyesha. (Yohana 16: 13-14)

Biblia inasema:

Kwa wale wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu, hao ndio wana wa Mungu.

(Warumi 8:14)

Kuna uhusiano dhahiri kati ya kuwa mtoto wa Mungu (kuzaliwa mara ya pili) na kuongozwa na Roho Mtakatifu. Mtu wa asili (ambaye hajazaliwa mara ya pili) hapokei na kufuata mwongozo wa Roho Mtakatifu. Kwa sababu hajakuwa "mtu wa kiroho" kupitia uzoefu mpya wa kuzaliwa, hatambui sauti ya Mungu:

Lakini mtu wa asili hapokei vitu vya Roho wa Mungu; kwani kwake ni upumbavu; wala hawezi kuzijua, kwa sababu zinatambuliwa kiroho. (1 Wakorintho 2:14)

Mifano ifuatayo kutoka kwa kitabu cha Matendo inaonyesha uongozi wa Roho Mtakatifu katika maisha ya waamini:

FILIPO:

Shemasi wa kanisa aliyeitwa Filipo aliongozwa na Roho kijiunga na gari aliloliona kwenye barabara ya jangwa kwenda Gaza:

Ndipo Roho akamwambia Filipo, Nenda karibu na ujiunge na gari hili.

(Matendo 8:29)

Filipo alitii uongozi wa Roho Mtakatifu. Hii ilisababisha wokovu na ubatizo wa maji wa mtu wa Ethiopia ambaye alikuwa amepanda gari.

PETER:

Petro aliambiwa na Roho Mtakatifu aende na wanaume watatu waliokuja kutoka Kaisaria. Petro alisema:

Naye Roho akaniambia niende pamoja nao, bila shaka yoyote. (Matendo 11:12)

Petro alitambua uongozi wa Roho Mtakatifu. Hakuwa na shaka wakati Roho aliposema katika nafsi yake ya ndani na kumfunulia mapenzi ya Mungu. Alitii na ilisababisha huduma ya kwanza ya tamaduni kwa Mataifa.

PAULO:

Mara nyingi Paulo alibadilisha ratiba yake ya uinjilisti kwa msukumo wa Roho Mtakatifu:

**Walipofika Musia, walijaribu kwenda Bithinia; lakini Roho hakuwaruhusu.
(Matendo 16: 7)**

Paulo alipanga kwenda Mysia, lakini Roho Mtakatifu alimpa mwelekeo tofauti.

Mifano hizi tatu ni chache tu kati ya nyingi katika Biblia ambazo zinaonyesha jinsi Roho Mtakatifu hukuwezesha kusikia sauti ya Mungu. Kama Yesu alivyoahidi, Roho Mtakatifu huchukua mapenzi ya Mungu na kukufunulia.

KUKOMAA KIROHO

Wala msiifuatishe ulimwengu huu. . . (Warumi 12: 2)

Katika ulimwengu wa asili mtoto anapozaliwa lazima afikie kiwango fulani cha ukomavu kabla ya kuanza kutambua sauti ya wazazi wake. Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho. Unapozaliwa mara ya kwanza huenda usiweze kuitambua sauti ya Mungu wakati anazungumza nawe. Unapopokea Roho Mtakatifu kwa mara ya kwanza huenda usielewe kila wakati Roho inakufunulia mapenzi ya Mungu. Lakini Roho Mtakatifu ataendelea kufunua mapenzi ya Mungu na kukuongoza. Unapoendelea kukomaa kiroho, utakuja kuitambua sauti hii ndani ya roho yako.

Biblia inazungumzia ulinganifu huu kati ya asili na kiroho:

Kwa maana kila mtu atumiaye maziwa hana ujuzi katika neno la haki; maana ye ye ni mtoto mchanga.

Lakini chakula kigumu ni cha watu wazima, hata wale ambao kwa sababu ya matumizi wamezoea akili zao kupambanua mema na mabaya.

(Waibrania 5: 13-14)

"Maziwa" na "nyama" iliyotajwa katika mistari hii inahusu Neno la Mungu lililoandikwa, Biblia Takatifu. Unapozaliwa mara ya kwanza huanza kujifunza ukweli (maziwa) rahisi ya Neno la

Mungu lililoandikwa. Unapoendelea kukomaa, unaweza kujua ukweli wa kina (nyama) wa Neno la Mungu.

Unapoendelea kusoma Neno la Mungu lililoandikwa, hisia zako za kiroho zitakua. Utaweza kuzitumia kupambanua mema na mabaya. Hii inamaanisha utaweza kutofautisha mapenzi ya Mungu na njia yake na njia mbaya za maisha. Hii ndio sababu ni muhimu kwako kusoma Neno la Mungu lililoandikwa.

Unapoendelea kukomaa kiroho, hauta "fanana" tena na ulimwengu. Kubadilishwa kunamaanisha kutengenezwa au kuumbwa kulingana na kiwango kilichowekwa. Ukomavu wa kiroho utakufanana na sura ya Kristo kuliko sura ya viwango vya ulimwengu.

Ukomavu wa kiroho pia husaidia kufikia ukomavu wa kihemko. Ikiwa unakosa kukomaa kihemko, maamuzi muhimu yanaweza kufanywa kwa hasira au kujihurumia. Hii inaweza kuwa na matokeo mabaya ya masafa marefu.

Unapoendelea kukomaa kiroho utaendeleza "Tunda la Roho Mtakatifu," ushahidi wa ukomavu wa kiroho ambaa unasababisha ukomavu wa kihemko:

Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, upole, wema, imani, upole, kiasi; kinyume cha sheria hizo hakuna sheria. (Wagalatia 5: 22-23)

MABADILIKO

... Bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu... (Warumi 12: 2)

Ukomavu wa kiroho hatimaye husababisha mabadliko, sharti lingine linalokuwezesha kujua sauti ya Mungu. Kile mtu wa asili (asili ya kibinadamu) anayetaka kufanya na kile ambacho Mungu anataka kwa maisha yako ni tofauti. Hii inaleta mgongano kati ya mwili (mtu wa asili) na roho (mtu wa kiroho).

Paulo aliandika juu ya mzozo huu:

Kwa maana mwili hutamani kупingana na Roho, na Roho kushindana na mwili; na hizi zinapingana moja kwa nyingine; hivyo kwamba hamwezi kufanya mambo mliyotaka. (Wagalatia 5:17)

Paulo alitambua kuna mapambano ya kuendelea ya mwili dhidi ya Roho katika mambo yanayohusiana na kutimiza mapenzi ya Mungu. Aligundua mapambano haya kama yanayotokea akilini:

Lakini naona sheria nyingine katika viungo vyangu, ikipigana dhidi ya sheria ya akili yangu, na kunichukua mateka kwa sheria ya dhambi iliyo katika viungo vyangu. (Warumi 7:23)

Kwa sababu ya hii alihimiza:

Basi, ndugu, nawasihi, kwa huruma za Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kumpendeza Mungu, ndiyo ibada yenu yenye busara.

Wala msiifuatishe ulimwengu huu; bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu, mpate kujua hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema, ya kukubalika na ukamilifu. (Warumi 12: 1-2)

Neno "omba" linamaanisha kuomba, kusihi, au kuomba. Maneno "toeni miili yenu kama dhabihu iliyo hai" inaonyesha kujitolea bila malipo kwa Mungu.

Kutoa kitu kwa dhabihu inamaanisha kukitoa kabisa. Katika Agano la Kale wakati dhabihu ilitolewa, ilipewa Mungu kabisa ili ichomwe moto, itumiwe na kuhani, au zote mbili, kama sheria ilivyoonyesha. Mtoaji wa kafara hakuwa na madai zaidi yake.

Ndivyo lazima kujisalimisha kwetu kwa Mungu. Mtu wa asili, maumbile ya zamani lazima afe kwa ulimwengu na mwili. Hii ndio maana ya "mabadiliko." Inabadilishwa kuwa mfano mwingine uliofanana na Bwana Yesu Kristo:

Nimesulubiwa pamoja na Kristo. (Wagalatia 2:20)

Hao walio wa Kristo wameusulubisha mwili. (Wagalatia 5:24)

Lakini mimi huweka chini ya mwili wangu, na kuuleta chini ya utii; isije kwa vyovvyote vile, nikiwa nimewahubiria wengine, mimi mwenyewe niwe mtu wa kutupwa.

(1 Wakorintho 9:27)

Basi, dhambi isiitawale katika miili yenu ya mauti, ili mpate kuitii tamaa zake. (Warumi 6:12)

Basi, wapenzi wangu, tukiwa na ahadi hizi, na tujitakase na uchafu wote wa mwili na roho, tukikamilisha utakatifu katika kumcha Mungu. (2 Wakorintho 7: 1)

Vivyo hivyo nanyi jihesabuni ninyi kuwa mme쿁fa kwa dhambi.

(Warumi 6:11)

Kusulubiwa halisi kwa mwili, kama Yesu alivyopata, ni kifo kisicho kawaida. Kuna umuhimu katika ukweli kwamba kifo kilichowekwa kwa asili ya kibinagsi ni kusulubiwa. Tabia ya mwili ya mwanadamu haitafa kifo cha asili kamwe. Haitakufa kwa hiari. Lazima auawe kwa nguvu kama vile kwa kusulubiwa halisi katika ulimwengu wa asili.

Kulingana na Warumi 12: 1-2, kujisalimisha kama kunatangulia ujuzi wa mapenzi ya Mungu. Ikiwa unataka kujua sauti ya Mungu na mapenzi yake, lazima kwanza ujisalimishe. Mara nyingi tunataka kubadilisha mchakato. Tunataka kujua mapenzi yake, kisha tuamue ikiwa tutajisalimisha kwake. Lakini Warumi 12: 1-2 inaonyesha kujisalimisha kunakuja kwanza.

Sababu tunasita juu ya kujisalimisha ni kwa sababu hatuelewi mapenzi ya Mungu yanakubalika kila wakati, nzuri, na kamilifu. Tunaogopa kujisalimisha kwa Mungu kabisa kwa sababu hatujaelewa wazo hili la msingi:

Kwa maana najua mipango niliyonayo juu yenu, asema Bwana. Ni mipango ya mema na sio mabaya, kukupa siku zijazo na tumaini. (Yeremia 29:11)

KUFANYA UPYA MAWAZO YAKO

Akili yako kawaida inafanana na kanuni za ulimwengu unaokuzunguka. Inatokea kwa sababu ya asili yako ya dhambi. Pia hufanyika kupitia ushawishi wa tamaduni yako.

Lakini Mungu anasema wewe sio kufanana na ulimwengu bali ubadilishwe. Neno "badilisha" linamaanisha kubadilishwa au kuwa sura mpya. Mfano wa picha hiyo ni Bwana Yesu Kristo:

Lakini sisi sote, tukiwa na uso wazi, tukitazama kama katika kioo utukufu wa Bwana, tumebadilishwa kuwa sura ile ile kutoka utukufu hata utukufu, kama vile kwa Roho wa Bwana. (2 Wakorintho 3:18)

Kulingana na Warumi 12: 2, mabadiliko huja kupitia kufanya upya akili yako. Hii inamaanisha lazima uondoe viwango na kanuni za ulimwengu na ufuate kanuni zilizofunuliwa katika

Neno la Mungu lililoandikwa.

Akili yako inabadilishwa unapoendeleza akili ya Kristo:

Acha nia hii iwe ndani yako ambayo pia ilikuwa ndani ya Kristo Yesu. (Wafilipi 2: 5)

Neno "wacha" linaonyesha kwamba lazima ufanye uchaguzi ili uwe na akili ya Kristo. Lazima uruhusu mabadiliko ya akili kutokea. Una jukumu katika kukuza akili iliyobadilishwa. Sio jambo lililofanywa moja kwa moja na Mungu kwako:

Kwa hivyo [ninyi] jifungeni viuno vya akili zenu. (I Petro 1:13)

"Kujifunga" akili inamaanisha kuvaau kulinda nguvu zako za akili. Ili kubadilisha au kuifunga akili, ni muhimu kuitumbukiza katika Neno la Mungu. Tafuta Biblia ili kugundua ni aina gani ya akili ilikuwa ndani ya Kristo. (Sehemu ya "Kwa Mafunzo Zaidi" ya sura hii itakusaidia kufanya hivi.)

Akili yako inabadilishwa wakati Mungu anaweka sheria zake ndani yake:

... Nitaweka sheria zangu akilini mwao. (Waebrania 8:10)

Tumia nguvu ya akili kutupa na kuleta mateka mawazo mabaya:

Tukiangusha mawazo, na kila kitu kilichoinuka, kijiinuacho juu ya maarifa ya Mungu, na kuleta mateka kila fikira kwa utii wa Kristo. (2 Wakorintho 10: 5)

Una jukumu la kudhibiti maisha yako ya mawazo:

Hatimaye, ndugu, mambo yoyote ya kweli, yo yote ya uaminifu, yo yote yaliyo ya haki, yo yote yaliyo safi, yo yote ya kupendeza, yo yote yenye sifa njema; ikiwa kuna wema wowote, na ikiwa kuna sifa yoyote, fikiria juu ya mambo haya. (Wafilipi 4: 8)

Basi unaweza kusema na Paulo:

Lakini tunayo nia ya Kristo. (1 Wakorintho 2: 6)

Akili ya Kristo iliwekwa na kuamuliwa kufanya mapenzi ya Mungu.

KUTHIBITISHA MAPENZI YA MUNGU

Jifunze chati ifuatayo. Utagundua kuwa kila sharti inayojadiliwa katika sura hii imejumuishwa katika Warumi 12: 1-2:

Ninawasihi sana basi ndugu

mnakuja kwa Mungu kupitia

kwa rehema za Mungu ...

Rehema zake zilipanuliwa kupitia

dhabihu ya Yesu kwa ajili ya dhambi zako.

kwamba unawasilisha miili yako

ukomavu wa kiroho ulio hai unawezeshwa na

dhabihu, takatifu, inayokubalika kwa Mungu,

utendaji wa Roho Mtakatifu

ambayo ni huduma yako nzuri ...

katika maisha yako.

Wala msiiufuatise ulimwengu huu bali

Wewe unabdalishwa na Neno,

mgeuzwe kwa kufanya upya

akili yenu inafanywa upya.

ya akili yako.

KUJITAHINI

1. Andika Aya muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Je! Neno "sharti" linamaanisha nini?

---

3. Je, ni vipaumbele vipi vilivyowasilishwa katika sura hii kama muhimu ili kujuu mapenzi ya Mungu?

---

4. Ni huduma gani kuu ya Roho Mtakatifu inayohusiana na kujuu sauti ya Mungu?

---

5. Inamaanisha nini kuzaliwa mara ya pili?

---

6. Kwa nini ni muhimu kuzaliwa mara ya pili ili kuijua sauti ya Mungu?

---

7. Inamaanisha nini kukomaa kiroho?

---

8. Fafanua neno "kubadilishwa" kama liliviyotumika katika sura hii.

---

9. Je! Taarifa hii ni ya kweli au ya uwongo: Kulingana na Warumi 12: 1-2 kujisalimisha kunatangulia

ujuzi wa mapenzi ya Mungu. Taarifa ni: _____

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Kwa masomo zaidi ya kuzaliwa upya na kukomaa kiroho, pata kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime "*Misingi Ya Imani.*" Kwa masomo zaidi ya Roho Mtakatifu, pata kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Mavuno "*Huduma Ya Roho Mtakatifu.*"

2. Sura hii ilizungumzia umuhimu wa mabadiliko ya akili. Maandiko yanaonyesha waamini HAWAPASI kuwa na akili ambazo ni:

Ngumu:	Danieli 5:20
Za Kukataa:	Warumi 1:28
Mwili:	Warumi 8: 6
Shaka:	Luka 12:29
Kupofushwa:	II Wakorintho 3:14; 4:14
Walioharibika:	II Wakorintho 11: 3
Kimwili:	Waefeso 2: 3; Wakolosai 2:18
Utupu:	Waefeso 4:17
Duniani:	Wafilipi 3:19
Kutengwa na matendo maovu:	Wakolosai 1:21
Wenye nia mbili:	Yakobo 1: 8; 4: 8
Kinajisiwa:	Tito 1:15

3. Bibilia inaonyesha mawazo ya waumini yamebadilishwa kuwa:

Kiroho:	Warumi 8: 6
Tayari:	I Petro 5: 2
Safi:	II Petro 3: 1
Alikaa:	Isaya 26: 3

Amani:	Wafilipi 4: 7
Imefanywa upya:	Waefeso 4:23
Unyenyekevu:	Wakolosai 3:12
Kuwa na kiasi:	Tito 2: 6
Bora:	II Timotheo 1: 7
Kupenda:	Mathayo 22:37
Kutumikia:	Warumi 7:25
Kushawishiwa kikamilifu:	Warumi 14: 5
Umoja:	I Petro 3: 8; 4: 1; Warumi 15: 6; 1 Wakorintho 1:10
Mwaminifu na mpole:	I Nyakati 28: 9
Nidhamu ya kufanya kazi:	Nehemia 4: 6

SURA YA TATU

MAPENZI YA MUNGU

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "mapenzi"
- Tambua aina tatu za mapenzi zinazofanya kazi ulimwenguni leo.
- Eleza maana tatu za mapenzi ya Mungu.
- Orodhesha sababu kwa nini ni muhimu kufanya mapenzi ya Mungu.
- Tambua msukumo sahihi wa kufanya mapenzi ya Mungu.

AYA MUHIMU:

Kwa maana nilishuka kutoka Mbinguni sio kufanya mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi ya Yeye aliyenituma. (Yohana 6:38)

UTANGULIZI

Sura hii inabainisha aina tatu za mapenzi yanayotumika ulimwenguni leo. Inafafanua usemi "mapenzi ya Mungu", inachunguza maisha ya Yesu kuhusiana na mapenzi hayo, na inasisitiza umuhimu wa mapenzi ya Mungu.

MAANA YA "MAPENZI"

Maana ya kawaida ya neno "mapenzi" ni kuamua au kuamua kwa msingi wa mapenzi. Inaashiria nguvu ya uchaguzi. Kuna aina tatu za mapenzi zinazofanya kazi ulimwenguni leo:

KUJITAKIA:

Haya ni mapenzi ya mwanadamu, asili ya ubinagsi ya msingi ambayo inatamani kutembea kwa njia yake mwenyewe. Unapoongoza maisha yako kwa mapenzi ya kibinagsi, unafanya uchaguzi kwa msingi wa mapenzi yako mbali na Mungu. Biblia inaonya juu ya mapenzi ya kibinagsi:

Ee Bwana, najua kuwa njia ya mwanadamu haimo ndani yake mwenyewe; si kwa mwanadamu atembeaye kuzielekeza hatua zake. (Yeremia 10:23)

Mapenzi ya kibinagsi ni utendaji wa asili ya mwili wa mwanadamu:

Lakini hasa wale wanaofuatia mwili kwa tamaa ya uchafu, na wanaodharau utawala. Wao ni wenye kiburi, wenye kupenda ubinagsi; hawaogopi kusema mabaya kwa watu wenye heshima. (II Petro 2:10)

Biblia inarekodi matokeo ya mapenzi ya kibinagsi:

Basi nikawatia kwa tamaa za mioyo yao; Wakaenda katika mashauri yao. (Zaburi 81:12)

Dhambi, mateso, na shida ulimwenguni leo ni matokeo ya mwanadamu kuishi kwa kutotii mapenzi ya Mungu. Daudi anazungumza juu ya mapenzi ya kibinagsi katika maisha ya watu waovu:

Usinitie chini ya mapenzi ya adui zangu; Maana mashahidi wa uwongo wameniinukia, Nao wanaopumua ukatili. (Zaburi 27:12)

Biblia inasema kwamba viongozi katika kanisa hawapaswi kuwa na ubinagsi:

Maana askofu hana budi kuwa na hatia kama wakili wa Mungu: sio mapenzi ya kibinagsi. . . (Tito 1: 7)

MAPENZI YA SHETANI:

Shetani ana mapenzi. Anatamani kuharibu kila kitu kizuri katika maisha yako. Yesu alimwonya Petro juu ya hili:

Bwana akasema, Simoni, Simoni, tazama, Shetani amekuhitaji akupepete kama ngano. (Luka 22:31)

Shetani anataka kupepete yote mema kutoka kwa maisha yako. Yesu alisema:

Mwizi haji ila aibe, na kuua, na kuharibu. Mimi nimekuja ili wapate uzima, na wawe nao tele. (Yohana 10:10)

Paulo alisema waumini wengine wamechukuliwa mateka na mapenzi ya Shetani:

Na ili wapate kupona kutoka katika mtego wa Ibilisi, ambaye amewateka mateka kwa mapenzi yake. (2 Timotheo 2:26)

MAPENZI YA MUNGU:

Mapenzi ya tatu yanayofanya kazi ulimwenguni ni mapenzi ya Mungu. Hii ndio mada ya utafiti wetu.

MAANA YA MAPENZI YA MUNGU

Agano Jipyawali liliandikwa kwa lugha ya Kiyunani. Kwa Kiyunani kuna maneno mawili yaliyotumika kwa neno "mapenzi" kwa kurejelea mapenzi ya Mungu.

Neno moja ni "*boulema*," ambayo inahusu mapenzi ya Mungu huru. Huu ndio mpango Wake uliopangwa tayari kwa kila kitu kinachotokea katika ulimwengu. Aina hii ya "mapenzi ya Mungu" hutimizwa bila kujali maamuzi yaliyofanywa na mwanadamu. Ni mpango wake mkuu kwa ulimwengu.

Mapenzi ya "*boulema*" ya Mungu hayahitaji ushirikiano wa mwanadamu. Katika mapenzi ya "*boulema*" ya Mungu, matokeo yameamuliwa mapema. Mapenzi ya "*boulema*" ya Mungu yameandikwa katika Neno Lake na iko wazi kabisa. Hakuna haja ya kutafuta mapenzi haya ya Mungu kwa sababu yamefunuliwa katika Biblia.

Neno lingine "*thelema*" linamaanisha hamu ya Mungu kwa mwanadamu kupata uzoefu na kuishi katika mapenzi Yake. Inahusu mpango au mapenzi Yake binafsi kwa kila mwanamume na mwanamke. Ili Mungu atimize mapenzi yake "*thelema*", inahitaji ushirikiano wako. Una uwezo wa kuchagua kama utatembea au la utatembea katika "*thelema*" au mapenzi ya mtu binafsi ya Mungu kwa maisha yako. Ni mapenzi ya "*thelema*", au mapenzi ya Mungu kwako kama mtu binafsi, ambayo tunarejea tunapozungumza juu ya kutafuta mapenzi ya Mungu.

Aina nyingine ya mapenzi ya Mungu ni mapenzi ya Mungu ya "maadili", amri zilizofunuliwa katika Neno la Mungu lililoandikwa ambazo zinafundisha jinsi waamini wanapaswa kuishi. Mapenzi ya mtu binafsi na huru ya Mungu kwa mwanadamu hayapigani kamwe na mapenzi ya

Huru	Kibinafsi	Maadili
(Boulema)	(Thelema)	
Mpango wa Mungu	Mpango wa Mungu wa	amri za kimaadili ambazo
Uliowekwa Mapena kwa	kindani kwa kila	zimefuniliwa kwa maandiko
Ulimwengu	mtu	ya Mungu yatufunzayo jinsi ya kuamini na kuishi
Haidhuriki na uamuzi	Yadhurika na uamuzi	Mapenzi ya Kibinafsi ya
Wa mtu	wa mtu	Mungu yakiwiana na Mapenzi yake ya Maadili

Mungu ya kimaadili kama ilivyofunuliwa katika Neno Lake. Chati ifuatayo inafupisha maana tofauti za "mapenzi ya Mungu":

YESU NA MAPENZI YA MUNGU

Mapenzi ya Mungu yalikuwa ni wasiwasi mkuu wa Yesu wakati wa huduma Yake ya kidunia. Alitangaza:

Kwa maana nilishuka kutoka Mbinguni, si kufanya mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi ya Yeye aliyenituma. (Yohana 6:39)

Mapenzi ya Mungu yalikuwa kuwaleta wanaume na wanawake katika uhusiano mzuri na Yeye:

Na haya ndiyo mapenzi ya Baba aliyenituma, kwamba kati ya wote ambao amenipa nisipoteze chochote, bali niwafufue tena siku ya mwisho. (Yohana 6:38)

Na haya ndiyo mapenzi ya Yeye aliyenituma, kwamba kila amwonaye Mwana, na kumwamini, awe na uzima wa milele; nami nitamfufua siku ya mwisho. (Yohana 6:40)

Kusudi la maisha ya Kristo lilikuwa kutimiza mapenzi ya Mungu. Hata kama mtoto, Yesu alijali kufanya mapenzi ya Mungu. Alipokuwa hekaluni na wazazi wake walimtafuta, Yesu alisema:

Je! Hamjui ya kuwa lazima niwe katika shughuli ya Baba yangu? (Luka 2:49)

Siri ya nguvu zake za kiroho ilipatikana katika kufanya mapenzi ya Mungu:

Yesu akawaambia, Chakula changu ni kufanya mapenzi ya yeye aliyenituma, na kumaliza kazi yake. (Yohana 4:34)

Mstari huu unaonyesha wasiwasi Wake na kumaliza kazi ya Mungu kuitia maisha na huduma yake.

Nguvu inayoonekana katika huduma ya Kristo hapa duniani inahusiana na mapenzi ya Mungu:

Siwezi kufanya chochote mwenyewe; kwa vile nasikia, nahukumu; na hukumu yangu ni ya haki; kwa sababu siyatafuti mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi ya Baba aliyenituma. (Yohana 5:30)

Maneno na matendo ya Kristo hayakuwa Yake mwenyewe. Alizungumza na kutenda kulingana na mapenzi ya Baba:

Mafundisho yangu sio yangu, bali ni Yake aliyenituma. (Yohana 7:16)

Neno ambalo mnasikia sio langu, bali ni la Baba. (Yohana 14:24)

Sifanyi chochote kwa nafsi yangu, lakini kama vile Baba yangu alinifundisha.
(Yohana 8:28)

Sitafuti mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi ya Baba aliyenituma.
(Yohana 5:30)

Hata alipokabiliwa na kifo kwa kusulubiwa, Yesu aliomba:

... Ee Baba yangu, ikiwezekana kikombe hiki kipite kutoka kwangu; (Mathayo 26:39)

Yesu alikuwa tayari kufa ikiwa ni mapenzi ya Mungu kwake kufanya hivyo. Maisha ya Yesu ni mfano mzuri kabisa wa kufuata kabisa uhuru, maadili, na mapenzi ya Mungu.

UMUHIMU WA MAPENZI YA MUNGU

Mapenzi ya Mungu ni muhimu kwa sababu. . .

INAAMUA HATIMA YAKO YA MILELE:

Hatima yako ya milele inategemea kufanya mapenzi ya Mungu. Lazima ujibu vyema mpango wa Mungu wa ukombozi kwa maisha yako. . .

Kwa sababu mlango ni mwembamba na nyembamba ni njia iendayo uzimani, na ni wachache wanaopata hiyo. (Mathayo 7:14)

Sio kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika Ufalme wa Mbingu;
bali yeye afanyaye mapenzi ya Baba Yangu aliye Mbinguni.

(Mathayo 7:21)

Na dunia inapita, na tamaa zake; bali yeye afanyaye mapenzi ya Mungu adumu milele. (1 Yohana 2:17)

NI MSINGI WA MAHUSIANO YAKO NA MUNGU:

Uhusiano wako na Yesu unategemea kufanya mapenzi yake:

Maana kila mtu afanyaye mapenzi ya Mungu, huyo ndiye ndugu yangu, na dada yangu, na mama yangu. (Marko 3:35 Tazama pia Mathayo 12:50)

INATOA MWELEKEZO:

Mapenzi ya Mungu ni muhimu kwa sababu hauwezi kuongoza njia yako mwenyewe:

Ee Bwana, najua kuwa njia ya mwanadamu haimo ndani yake mwenyewe; si kwa mwanadamu atembeaye kuzielekeza hatua zake. (Yeremia 10:23)

Unakosa uwezo wa kuongoza hatua zako mwenyewe. Bila mwongozo wa Mungu huenda njia yako mwenyewe na ukapotea kutoka kwa mpango wa Mungu:

Sisi sote kama kondoo tumepotea; tumegeuza kila mtu njia yake mwenyewe. (Isaya 53: 6)

INATOA UJUZI WA BAADAYE.

Mungu ndiye pekee aliye na ujuzi wa siku zijazo. Anajua mitego ya Shetani inayokusubiri. Anajua mustakabali wa mifumo ya kiuchumi na kisiasa. Anajua ni matukio gani yanayokusubiri katika siku zijazo:

Mimi ni Mungu, na hakuna mwingine kama mimi, atangazaye mwisho tangu mwanzo, na tangu zamani za kale mambo ambayo hayajafanywa bado. (Isaya 46: 9-10)

Mtu anaweza kufanya kazi kwa sasa na kukumbuka yaliyopita. Anaweza pia kupanga kwa siku zijazo. Lakini Mungu ndiye pekee aliye na maarifa halisi ya siku zijazo.

Watu wengine wanafikiri Shetani anajua mapema ya siku zijazo. Yeye hana. Ikiwa angefanya hivyo, hangewahi kushawishi kusulubiwa kwa Yesu. Angeliweza kutazama siku za usoni na kuona kwamba kwa kitendo hiki ukombozi kutoka kwa dhambi ungekuwa ukweli. Shetani anajua tu kile Mungu anachagua kufunua juu ya siku zijazo. Kwa mfano, Shetani anajua kuwa hatima yake ya milele ni Kuzimu kwa sababu Mungu aliifunua.

IMEAMRIWA KUWA UYAJUE:

Kujua mapenzi ya Mungu pia ni muhimu kwa sababu umeamriwa kujua na kufanya:

Kwa hiyo msiwe wajinga, bali mjue mapenzi ya Bwana ni nini. (Waefeso 5:17)

Kama mtumishi wa Kristo, nikifanya mapenzi ya Mungu kutoka moyoni.

(Waefeso 6: 6)

Mungu anataka utii wako kwa mapenzi yake kuliko vile anavyotaka dhabihu zako au sifa:

Samweli akasema, Je! Bwana anapendezwa na sadaka za kuteketezwa na dhabihu, kama vile kuitii sauti ya Bwana? Tazama kutii ni bora kuliko dhabihu, na kusikiliza kuliko mafuta ya kondoo waume.

Kwa maana uasi ni kama dhambi ya uchawi, na ukaidi ni kama uovu na ibada ya sanamu... (I Samweli 15: 22-23)

Mungu anataka usimame kamili na kamili katika mapenzi yake:

Epafra, ambaye ni mmoja wenu, mtumishi wa Kristo, anawasalimu, akifanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu katika maombi, ili mpate kusimama kamili na kamili katika mapenzi yote ya Mungu. (Wakolosai 4:12)

NI MATOKEO YA UADILIFU WA MAFUNZO:

Yesu alisema:

Mtu yejote akitaka kufanya mapenzi yake, atajua juu ya mafundisho haya, kwamba yametoka kwa Mungu, au mimi nasema mwenyewe. (Yohana 7:17)

Ikiwa unafanya mapenzi ya Mungu kama unavyofunuliwa, basi utakua na ukomavu wa kiroho katika kuhukumu mafundisho mazuri. Hii itakuzuia usidanganyike na mafundisho ya uwongo.

INATOKA KWA MAOMBI YALIYOJIBIWA:

Unapoishi katika mapenzi ya Mungu unaweza kuomba kwa ujasiri kwamba maombi yako yatajibiwa:

Na chochote tunachoomba, tunapokea kwake kwa sababu tunazishika amri zake, na tunafanya mambo yanayompendeza machoni pake.

(I Yohana 3:22)

Sasa tunajua kwamba Mungu hasikii wenyewe dhambi; lakini mtu yejote akiwa mcha Mungu, na kufanya mapenzi yake, yeye humsikia. (Yohana 9:31)

Na huu ndio ujasiri tulio nao kwake, ya kwamba, tukiomba kitu sawasawa na mapenzi yake, yeye hutusikia. (I Yohana 5:14)

HULETA BARAKA ZA KIROHO:

Baraka za kiroho zinaahidiwa ukifanya mapenzi ya Mungu:

Kwa maana mnahitaji saburi, ili kwamba, baada ya kuyatimiza mapenzi ya Mungu, mpate ile ahadi. (Waebrania 10:36)

Baraka zitakufuata:

Na itakuwa, ikiwa utasikiliza kwa bidii sauti ya Bwana, Mungu wako, kutumikia na kufanya maagizo yake yote ambayo mimi

nikuamuru leo, kwamba Bwana, Mungu wako, atakutukuza juu ya mataifa yote ya dunia;

Baraka hizi zote zitakufikia, na kukupata, ikiwa utasikiliza sauti ya Bwana, Mungu wako. (Kumbukumbu la Torati 28: 1-2)

INAKUSAIDIA KUEPUKA KUADHIBIWA:

Adhabu ina maana nidhamu, karipio, na marekebisho. Wale ambao wanaacha kwa makusudi mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa wanaadhibiwa:

Lakini itakuwa, ikiwa hutaskiliza sauti ya Bwana, Mungu wako, na kushika kufanya maagizo yake yote na amri zake ninazokuamuru leo; laana hizi zote zitakujia na kukupata. (Kumbukumbu la Torati 28:15)

Nanyi mmesahau mawaidha yanayosema nanyi kana kwamba ni watoto, Mwanangu, usidharau adhabu ya Bwana, wala usizimie wakati unakemewa na Yeye;

Kwa maana Bwana ampendaye, Yeye humwadhibu na kumpiga kila mwana ambaye Yeye ampokee.

Mkivumilia nidhamu, Mungu atafanya kazi nanyi kama watoto; Kwa maana ni mwana yupi ambaye baba hamwadhibu?

Lakini ikiwa hamna adhabu ambayo wote hushiriki, basi ninyi ni wanaharamu, na sio wana.

Kwa kuongezea, tulikuwa na baba wa mwili wetu walioturudisha, na tukawaheshimu; je! Hatutamtii sana Baba wa roho na kuishi? (Waebrania 12: 5-9)

Yesu pia alionya:

Na yule mtumwa, aliyejua mapenzi ya bwana wake, na hakujiandaa, wala alifanya sawasawa na mapenzi yake, atapigwa viboko vingi. (Luka 12:47)

Kujua mapenzi ya Mungu ni jambo zito kwa wale wanaotamani kuishi maisha tele na kuepuka adhabu.

INALETA MAFANIKIO:

Moja ya maagizo aliyopewa Yoshua wakati alipochukua uongozi wa taifa la Israeli ilikuwa ni kushika amri za Mungu na kutembea katika njia zake. Ikiwa alifanya hivyo, Joshua alikuwa na dhamana hii:

Ndipo utakapoifanikisha njia yako na ndipo utakapofanikiwa. (Yoshua 1: 8)

Zaburi pia inarekodi kwamba mtu anayetembea katika njia ya Mungu atafanikiwa na "kila afanyalo litafanikiwa" (Zaburi 1: 3). Katika ulimwengu uliojaa kutofaulu na kushindwa, kujua na kufanya mapenzi ya Mungu ndio siri ya kuishi kwa mafanikio.

HAMASISHO INAYOFANIKIWA

Unapaswa kuhamasishwa kufanya mapenzi ya Mungu kwa sababu unampenda. Upendo unatamani kufurahisha kitu cha upendo huo:

Ikiwa mnanipenda, zingatieni amri zangu. (Yohana 14:15)

Yeye aliye na amri zangu na kuzishika, ndiye anipendaye;

naye anipendaye atapendwa na Baba yangu, nami nitampenda, na nitajidhihirisha kwake. (Yohana 14:21)

Yesu akamjibu, "Mtu akinipenda atayashika maneno yangu; na Baba yangu atampenda, nasi tutakuja kwake, tukae naye. (Yohana 14:23)

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni nini msukumo sahihi wa kufanya mapenzi ya Mungu?

---

3. Orodhesha sababu 10 kwa nini ni muhimu kufanya mapenzi ya Mungu:

---

4. Fafanua neno "mapenzi." _____

5. Tambua maana tatu za mapenzi ya Mungu:

---

6. Je! Ni aina gani tatu za mapenzi zinazofanya kazi ulimwenguni leo?

---

7. Soma taarifa zifuatazo. Ikiwa taarifa ni ya kweli, andika barua T kwenye tupu mbele yake. Ikiwa taarifa hiyo ni ya uwongo, andika barua F kwenye tupu mbele yake:

a ._____ Yesu hakujali kufanya mapenzi ya Mungu.

b ._____ Biblia inaonyesha kwamba mwanadamu hana uwezo wa kuongoza njia yake mwenyewe kwa usahihi.

c ._____ Mapenzi ya Mungu wakati mwagine yanaweza kutokebaliana na mapenzi ya kimaadili ya Mungu.

d ._____ Ni Mungu tu ndiye ana ujuzi kamili wa siku zijazo.

e ._____ Unaweza kupata baraka kubwa za kiroho kwa kutembea ndani yako mwenyewe-mapenzi.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Mtume Paulo aliweka mkazo mkubwa juu ya mapenzi ya Mungu. Jifunze mistari ifuatayo:

Matendo 16: 6-10; Warumi 1:10; 15:32; I Wakorintho 1: 1; 4:19; 16: 7;

2 Wakorintho 1: 1; Waefeso 1: 1; Wakolosai 1: 1; 2 Timotheo 1: 1

2. Chati iliyotolewa katika sura hii juu ya "Maana Tatu Ya Mapenzi Ya Mungu" imepanuliwa hapo chini na nyongeza ya marejeo ya Bibilia. Jifunze aya hizi kwa uelewa zaidi wa mapenzi ya Mungu, ya kibinagsi, na ya maadili.

MAANA TATU ZA “MAPENZI YA MUNGU”

Huru	Kibinafsi	Maadili
(Boulema)	(Thelema)	
Mpango wa Mungu ambazo	Mpango wa Mungu wa	amri za kimaadili
Uliowekwa Mapena kwa maandiko	kindani kwa kila	zimefuniliwa kwa
Ulimwengu jinsi	mtu	ya Mungu yatufunzayo
		ya kuamini na kuishi
Haidhuriki na uamuzi ya	Yadhurika na uamuzi	Mapenzi ya Kibinafsi
Wa mtu	wa mtu	Mungu yakiwiana na
		Mapenzi yake ya
Maadili		
Warumi 11: 33-36	Mwanzo 24	Mifano:
Matendo 2:23	Mithali 16: 9	II Wakorintho 6:14
Matendo 4: 27-28	Zaburi 32: 8	Warumi 2:18
Warumi 9:19	Mithali 3: 5-6	I Wathesalonike 5:18
Mithali 16:33	Waefeso 5:17 I Wathesalonike 4: 3	
Waefeso 1:11	Waefeso 6: 6	(Pamoja na mengine yote
Ufunuo 4:11	Warumi 12: 2	inaamuru katika
Mithali 21: 1	Wakolosai 1: 9	Neno la Mungu
		lililoandikwa)

SURA YA NNE

KUELEKEA MWELEKEO MBAYA

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua njia zisizo za Kibiblia za kutafuta mwongozo.
- Tofautisha kati ya manabii wa uongo na wa kweli wa Mungu.
- Fafanua neno "miigo."

AYA MUHIMU:

Ee Bwana, najua kuwa njia ya mwanadamu haimo ndani yake mwenyewe; Si kwa mwanadamu atembeaye kuzielekeza hatua zake. (Yeremia 10:23)

UTANGULIZI

Ni muhimu kujua jinsi ya kutofanya kitu kama vile kujua jinsi ya kufanya.

Mvumbuzi mkubwa huko Merika aliyeitwa Thomas Edison alifanya majaribio zaidi ya 1,000 ambayo hayakufaulu kabla ya kukamilisha balbu ya taa. Alipoulizwa ikiwa anajuta muda wote uliopotea, alisema "Hapana. Niligundua zaidi ya njia 1,000 zisizo za kufanya hivyo." Katika siku zijazo, hakulazimika kupoteza muda kwa kutumia njia ambazo hazifanyi kazi.

Katika Biblia Mungu anaonya juu ya njia USIZOKUBALIKA kutafuta mwongozo kwa maisha yako. Ukitii maonyo haya, hutapoteza wakati na njia zisizo za kibiblia za mwongozo ambazo Mungu hakubali. Hii itakuzuia kufanya maamuzi mabaya na kuongoza mwelekeo mbaya maishani.

Katika sura zingine utajifunza jinsi Mungu alifunua mapenzi yake huko nyuma na jinsi anavyosema na wanadamu katika nyakati za sasa. Lakini kwanza, lazima tuondoe ubaya. Hizi ndizo njia ambazo HAUPASWI kutafuta mwongozo.

USHETANI

Kuna mazoea mengi ya Shetani yaliyopangwa chini ya kichwa cha uchawi au ushetani. Mazoea haya mengi hutumiwa kuamua mwongozo. Mazoea ya uchawi hutofautiana kutoka taifa hadi taifa lakini ni pamoja na njia kama wachawi, waganga, walozi, wasihiri, wabashiri, unajimu, nyota, usomaji wa majani ya chai, fuwele, kadi, na kiganja cha mkono. Ushetani pia injumuisha aina yoyote ya ushirikishwaji wa kawaida ambao sio wa Mungu. Mazoea kama haya yanaskumwa na Shetani.

Mungu aliaonya watu wake wasishughulike na vitendo vya uchawi. Unaweza kusoma maonyo haya katika Kumbukumbu la Torati 18: 9-14 na Kutoka 22:18.

Uchawi ni mazoezi ya wachawi pamoja na uchawi mweupe na mweusi, uchawi, unajimu, voodoo, matumizi ya dawa, uchawi wa mafundo, uchawi kujisemeza maneno, na dawa za kulevyta. Inajumuisha mazoea na ibada zote za Shetani. Uchawi na mazoea mengine ya Shetani ni uasi wa kiroho dhidi ya Mungu:

Kwa maana uasi ni kama dhambi ya uchawi. . . (I Samweli 15:23)

Biblia inarekodi kwamba wachawi walijaribu kuwageuza watu wasiingie Injili:

Lakini Elimu mchawi. . . aliwapinga, akitafuta kumzuia naibu huyo kutoka kwa imani. (Matendo 13: 8)

Uchawi hudanganya watu:

. . . maana kwa uchawi wako mataifa yote yalidanganywa. (Ufunuo 18:23)

Wachawi hawataingia katika Ufalme wa Mbingu:

Kwa maana bila. . . wachawi. . . (Ufunuo 22:15)

Kitabu cha Ufunuo kinafunua mwisho wa wale wanaotumia mazoea kama haya ya Shetani:

Lakini. . . wachawi. . . sehemu yao itakuwa katika ziwa linalowaka moto na kiberiti. . . (Ufunuo 21: 8)

Hakuna mtoto wa kweli wa Mungu anayepaswa kushiriki kwa njia yoyote na mazoea ya uchawi kwa madhumuni ya mwongozo au sababu nyingine yoyote.

MBINU ZA NAFASI

Kupiga kura ilikuwa njia moja ya kutafuta mwongozo uliotumiwa katika Agano la Kale. Unaweza kusoma juu ya matumizi ya njia hii katika Mambo ya Walawi 16: 7-10; Hesabu 26:55; 27:21; na Yoshua 18:10.

Kutupwa kwa kura ilikuwa njia ya kubahatisha. Imani ilikuwa kwamba Mungu alidhibiti

matokeo ya kura ambayo ilitupwa. Kutupa kura kulikuwa sawa na kutembeza kete au kupindua sarafu leo.

Njia hii ya kutafuta mwongozo kutoka kwa Mungu ilikubalika katika Agano la Kale. Mpya tu

Matumizi ya Agano ya kupiga kura kwa waumini yalikuwa kabla ya kuja kwa Roho Mtakatifu. Mitume wa Yesu walikuwa wakitafuta kuziba nafasi iliyoachwa na Yuda ambaye alikuwa amemsaliti Yesu na baadaye kujiuwa. Wagombea wawili waliteuliwa kwa nafasi hiyo:

Nao wakatoa kura zao; Kura ikamwangukia Mathiya; naye akahesabiwa pamoja na wale mitume kumi na mmoja. (Matendo 1:26)

Mathiya, mtu aliyechaguliwa kuchukua nafasi ya Yuda, hajatajwa tena katika rekodi ya Agano Jipy. Ni Mtume Paulo ndiye anayejaza nafasi wazi kati ya Mitume. Matthias alikuwa chaguo la mwanadamu kwa kupiga kura. Mtume Paulo alikuwa chaguo la Mungu na Roho Mtakatifu.

Baada ya kuja kwa Roho Mtakatifu (iliyoandikwa katika Matendo sura ya 2) kupiga kura hakutumiwa na waumini kama njia ya kuamua mwelekeo. Mwongozo wa Roho Mtakatifu ulibadilisha njia hii ya Agano la Kale. Haupaswi kutumia njia yoyote ya nafasi kuamua mapenzi ya Mungu. Lazima ujue sauti ya Mungu na kuongozwa na Roho Mtakatifu.

NGOZI

Kuna rekodi moja ya Agano la Kale ya matumizi ya kitu kinachoitwa "ngozi" kuamua mapenzi ya Mungu. Unaweza kusoma hadithi ya ngozi ya Gideoni katika Waamuzi 6: 36-40.

Mungu alizungumza na Gideoni na kufunua mapenzi yake. Ili kudhibitisha kile Mungu alisema, Gideoni akatoa ngozi ya ngozi chini. Siku moja alimwuliza Mungu aache umande uanguke kila mahali lakini sio kwenye ngozi. Siku nyingine alimwomba Mungu umande juu ya ngozi hiyo na ardhi iliyo karibu nayo ibaki kavu.

Hakuna fungu katika Biblia ambalo linawaamuru waumini kufanya kama Gideoni wakati wa shida hii mbaya ya kitaifa wakati jukumu kubwa lilikuwa juu yake. Hafla hii ilitokea mara moja tu katika Biblia na, kama kupiga kura, ilitumika tu kabla ya kumwagwa kwa Roho Mtakatifu katika Agano Jipy.

Hatupaswi kutafuta mapenzi ya Mungu kwa kuweka ngozi. Uwekaji wa kisasa wa ngozi ni kawaida kufanywa kwa kusema, "Ikiwa jambo fulani linatokea, basi nitajua ni mapenzi ya Mungu" - lakini manyoya yetu mara nyingi ni mambo ambayo yanaweza kutokea kawaida.

Katika kisa kimoja cha "ngozi" iliyoandikwa katika Biblia, tayari Gideoni alijua mapenzi ya Mungu. Alikuwa amesikia sauti ya Mungu. Ngozi hiyo ilitumika kama uthibitisho, sio kwa mwelekeo. Ilikuwa pia ni kitu ambacho kingeweza kujibiwa tu kwa njia isiyo ya kawaida.

Katika siku za Agano Jipya wakati Zakaria aliuliza ishara ya kuthibitisha ujumbe wa Mungu juu ya kuzaliwa kwa Yohana Ubatizo, alipigwa na bubu. Hii ni kwa sababu hakuamini sauti ya Mungu na alitafuta ishara (Luka 1: 18-20).

Yesu alisema kwamba "kizazi kibaya na uzinzi hutafuta ishara" (Mathayo 12:39). Ngozi inaweza kuwa ishara ya kutokuamini au kutokuwa tayari kufanya mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa. Ngozi ambazo zinaweza kujibiwa kupitia njia za asili zinaweza kudanganya na kupotosha.

Wakati mwingine, Mungu amewajibu kwa neema wale ambao wameuliza ishara ya nini wanapaswa kufanya kwa ngozi au ishara. Mazoezi haya, hata hivyo, yamekuwa ubaguzi badala ya sheria ya kutafuta mwongozo katika maisha ya watakatifu wakuu wa Mungu. Kumbuka. . . Mungu anataka wanaume wa imani, sio wa manyoya. Anataka wanaume na wanawake ambao wanajua sauti yake wakati anazungumza na hawana haja ya kuipima kwa kuthibitisha ishara.

MANABII WA UONGO

Biblia inaandika hadithi za manabii wengi wa Mungu. Inadhihirisha kwamba Mungu huweka viongozi katika kanisa linalojulikana kama manabii, na anaelezea zawadi ya kiroho ya Roho Mtakatifu inayojulikana kama unabii (Waefeso 4:11 na 1 Wakorintho 12:10).

"Kutabiri" ni kusema chini ya uvuvio maalum wa Mungu. Ni uwezo maalum wa kupokea na kuwasiliana ujumbe wa Mungu wa haraka kwa watu wake kupitia usemi uliotiwa mafuta na Mungu. Maneno yaliyosemwa na nabii chini ya uvuvio wa kimungu huitwa unabii. Kutabiri kunamaanisha kutangaza waziwazi maneno kutoka kwa Mungu yanayotia moyo, kujenga na kufariji:

Lakini yeye anayetabiri anena na wanadamu ili kujengwa na kutiwa moyo na kufarijiwa. (1 Wakorintho 14: 3)

Unabii haubadilishi Neno la Mungu lililoandikwa. Biblia inasema unabii utakoma, lakini Neno la Mungu linakaa milele (I Wakorintho 13: 8 na 1 Petro 1:25).

Katika Agano la Kale watu walikwenda kwa manabii kupata mwongozo kwa sababu zawadi ya ujazo wa Roho Mtakatifu ilikuwa bado haijapewa. Sio lazima tena kwenda kwa nabii kupata mwongozo wa kiroho. Hii ni moja ya kazi ya Roho Mtakatifu katika maisha ya mwamini. Kila mwamini anapaswa kujifunza kuongozwa na Roho wa Mungu.

Agano Jipya haitoi kumbukumbu ya waumini wanaotafuta mwongozo kutoka kwa manabii baada ya kupewa zawadi ya Roho Mtakatifu, lakini Mungu bado anatumia zawadi hii kuthibitisha siku zijazo. Unaweza kusoma mfano kama huo katika Matendo 21: 1-14. Agabo alimpa Paulo unabii wa kibinagsi, kwa kuwa ultolewa hasa kwa Paulo.

Paulo alikuwa tayari anajua nini kilikuwa kinamsubiri huko Yerusalem. Unabii huo ulithibitisha tu kile kitakachotokea huko. Haukuwa unabii wa mwongozo ukimwambia Paulo kama aende au aende Yerusalem.

Biblia inaonya juu ya manabii wa uwongo ulimwenguni (Mathayo 24:11, 24: Marko 13:22). Kwa sababu hii, Mungu ametoa njia za kutambua unabii wa kweli. Biblia inasema:

Basi, tukiwa na karama tofauti kulingana na neema tuliyopewa, iwe unabii, na tutabiri kulingana na imani.(Warumi 12: 6)

Maneno "kwa kadiri ya imani" yanamaanisha katika uhusiano sahihi na imani. Njia ya kutambua unabii wa kweli ni iwapo inalingana na Biblia au la. Biblia inasema:

Wacha manabii waseme, wawili au watatu, na wengine wahukumu. (1 Wakorintho 14:29)

Tunaambiwa kuhukumu unabii. Kiwango cha hukumu ni Neno la Mungu.

Mungu ametoa njia nyingi za kuwatambua manabii wa uwongo. Manabii wa uwongo wanajulikana kwa sababu yale wanayosema hayafanyiki:

Lakini yule nabii, atakayefanya kwa kiburi kusema neno kwa jina langu, ambalo sikumwamuru aseme, au atakayesema kwa jina la miungu mingine, nabii huyo atakufa.

Nawe ukisema moyoni mwako, Tutajuaje neno asilolinena Bwana?

Wakati nabii anena kwa jina la Bwana, jambo hilo halifuatwi, wala halitatimia, hilo ndilo jambo ambalo Bwana hajalinena, lakini nabii huyo amelinena kwa kiburi: usimwogope. (Kumbukumbu la Torati 18: 20-22)

Jifunze marejeo yafuatayo katika Biblia yako ambayo yanaelezea njia zingine za kuwatambua manabii wa uwongo:

- Manabii wa uwongo hawakiri uungu wa Yesu Kristo: I Yohana 4: 1-3
- Manabii wa uwongo hufundisha mafundisho ya uwongo: II Petro 2: 1-3
- Manabii wa uwongo huongoza watu mbali na kutii Neno la Mungu: Kumbukumbu la Torati 13: 1-5
- Manabii wa uwongo huadanganya watu kwa ishara za miujiza: Mathayo 24: 11-24
- Manabii wa uwongo wanadai madai ya uwongo: Mathayo 24: 23-24
- Matunda yao yanafunua makosa yao: Njia moja bora ya kutofautisha manabii wa uwongo na manabii wa kweli ni kuangalia maisha yao. Biblia inasema kwamba kwa "matunda" yao

utawajua. Manabii wa uwongo hawana ushahidi wa matunda ya kiroho maishani mwao:
Mathayo 7:16

Kwa sababu kuna manabii wa uwongo ulimwenguni, lazima uwe mwangalifu katika kukubali unabii. Unabii mara nyingi umetumiwa vibaya kuelekeza na kudhibiti waumini. Unabii wa kibinafsi unapopewa inapaswa kuchunguzwa kuhusiana na Maandiko na inapaswa kukubaliana na Neno la Mungu lililoandikwa. Kuhusiana na mwongozo, unabii unapaswa kuwa unathibitisha, sio kuongoza au kudhibiti.

Kwa sababu ya matumizi mabaya ya zawadi hii ya kiroho, waumini wengine hukataa kabisa. Hawatakubali zawadi ya kimiujiza ya kutamka unabii. Lakini haupaswi kukataa huduma ya Roho Mtakatifu kwa sababu unashuhudia mifano michache ya mwili katika chombo cha mwanadamu.

USHAURI MBAYA

Hakuna mtu anayeweza kuamua mapenzi ya Mungu kwa mtu mwingine isipokuwa katika mambo yaliyofunuliwa haswa katika Biblia. Kwa mfano, tunajua ni mapenzi ya Mungu kwamba watu wote wafikie toba, kwa maana hii inafundishwa katika Maandiko.

Ushauri wa kiroho na viongozi wa Kimungu una nafasi dhahiri katika mwongozo wa mwamini, lakini hakuna mshauri aliye na haki ya kumdhiliti mtu mwingine au kuamua mapenzi ya Mungu kwake katika mambo ambayo hayashughulikiwi na Maandiko.

Wakati Mtume Paulo alikuwa ameamua kwenda Yerusalem, marafiki zake huko Kaisaria walijaribu kumzuia asifanye hivyo. Wakaonya juu ya shida kubwa ambayo inaweza kumpata huko. Wakati Paulo alikataa ushauri wao na kwenda Yerusalem, walikubali uamuzi wake akisema:

Mapenzi ya Bwana yatimizwe. (Matendo 21:14)

Waligundua kuwa ingawa ilikuwa ni matakwa yao ya kibinafsi kwamba hatakiwi kwenda, lazima Paulo aamue mapenzi ya Mungu kwake.

Ni muhimu kwamba ujue sauti ya Mungu mwenyewe. Huwezi kuamini wengine kuongoza maisha yako kwa sababu kuna pepo wabaya ulimwenguni ambaao nia yao ni kudanganya. Tumeonywa:

Wapenzi, msiamini kila roho, lakini zijaribuni hizo roho ikiwa zimetoka kwa Mungu. (I Yohana 4: 1)

Unapopokea ushauri kutoka kwa mtu mwingine, mwongozo huo unapaswa kupimwa dhidi ya njia zingine za kuamua mapenzi ya Mungu ambayo yatafafanuliwa katika sura inayofuata ya somo hili.

UIGAJI

Uigaji umeorodheshwa kama moja ya kazi za mwili katika Wagalatia 5:20. Matendo ya mwili ni njia kadhaa za dhambi ambazo hazimpendezi Mungu.

Uigaji ni hamu ya kunakili wengine na kuwa sawa au kuwazidi. Inatokana na roho ya ushindani na ni aina ya wivu. Waumini wengine wanaiga huduma zilizofanikiwa za wengine badala ya kutafuta mpango wa Mungu kwa maisha yao wenyewe. Hakuna waumini wawili ambao wana kazi sawa ya kufanya. Roho Mtakatifu huwaita watu katika huduma maalum:

Walipokuwa wakimtumikia Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu alisema, nitenge Barnaba na Sauli kwa kazi ile ambayo nimewaita. (Matendo 13: 2)

Biblia inasema kwamba waumini wana karama tofauti za kiroho:

Kuna anuwai ya karama..lakini hizi zote hufanya kazi hiyo hiyo Roho yule yule, ikimgawia kila mtu kwa kadiri atakavyo ye. (1 Wakorintho 12: 4,11)

Ingawa tunaambiwa "tutamani sana zawadi bora" (I Wakorintho 12:31) na "tutamani vipawa vya kiroho" (I Wakorintho 14: 1), haimaanishi tunapaswa kuiga wengine ambao wana huduma muhimu. Wakati Petro alikuwa na wasiwasi juu ya huduma ya Yohana, Yesu alisema:

Je! Hiyo ni nini kwako? Nifuate. (Yohana 21:22)

Mungu alimpa Noa mpango wa safina. Alimpa Musa mpango wa maskani. Alimpa Sulemani mpango wa hekalu kubwa la ibada. Nehemia alipewa mpango wa kujenga upya kuta za Yerusalem. Mungu hajakuambia ujenge safina, jenga hekalu, au ujenge kuta kuzunguka jiji la Yerusalem. Lakini Mungu ana mpango maalum kwako! Ukianguka katika dhambi ya kuiga na kuiga wengine, utakosa mpango Wake.

Unapofananisha maisha yako na maisha ya wengine, unaingiliwa na mila ya wanadamu - na mila ya kibinadamu inaficha ufunuo wa kimungu.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Je! Neno "wivu" linamaanisha nini?

---

3. Soma taarifa zilizo hapa chini. Ikiwa taarifa hiyo ni KWELI weka herufi T katika tupu iliyotolewa mbele yake. Ikiwa taarifa ni ya UONGO andika herufi F katika tupu mbele yake:

- a ._____ Biblia inafundisha inakubalika kutafuta mwongozo kupitia mazoea ya uchawi.
- b ._____ Ikiwa huwezi kupata mwongozo kutoka kwako kwa Mungu, ni salama kutegemea watu wengine kuongoza maisha yako.
- c ._____ Unapaswa kukubali kila wakati kile nabii anasema kwako kama ukweli na wa Mungu mapenzi kwa maisha yako.
- d ._____ Mila ya wanadamu inaficha ufunuo wa kimungu.
- e ._____ "Kupiga kura" na njia zingine za bahati ni njia nzuri za kuamua Mapenzi ya Mungu.
- f ._____ Biblia inafundisha kuweka ngozi ni njia moja ya uhakika ya kujuua ya Mungu mapenzi.
- g ._____ Njia moja bora ya kutofautisha uwongo na manabii wa kweli ni kuzingatia mwenendo wao.
- h ._____ Unabii wa kweli siku zote unakubaliana na Neno la Mungu lililoandikwa.
- i ._____ Unabii wa kibinagsi unapaswa kuwa wa uthibitisho tu, sio mwelekeo au mwongozo.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Biblia inarekodi hadithi za watu wakuu wa Mungu ambao waliongoza mwelekeo mbaya kwa sababu hawakusikiliza sauti ya Mungu. Soma na muhtasari kile unachojifunza kuhusu. . .

Mfalme Sauli ambaye alikwenda kwa mchawi kutafuta mwongozo: I Samweli 28.

Manase ambaye alimuuliza mchawi: II Nyakati 33:16.

Mtu wa Mungu ambaye hakutajwa jina ambaye alimsikiliza mtu ambaye alidai kuwa nabii badala ya kutii kile Mungu alimwambia afanye: I Wafalme 13.

Balaamu ambaye alisikiliza ushauri mbaya wa mwanadamu: Hesabu 22.

SURA YA TANO

MFANO WA MAPENZI YA MUNGU

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Aya muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Orodhesha ukweli wa kimsingi kuhusu mapenzi ya Mungu.
- Tambua sehemu mbili kuu za mapenzi ya Mungu.
- Tumia Neno la Mungu lililoandikwa kufanya maamuzi katika hali ya maisha.
- Eleza mfano wa mapenzi ya Mungu.
- Tambua kielelezo cha muumini anayekua kulingana na mapenzi ya Mungu.
- Fanya utafiti zaidi wa mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa katika Neno lililoandikwa.

AYA MUHIMU:

Kwa kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na mapenzi mema aliyoakusudia ndani yake;

Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati apate kukusanyika pamoja katika vitu vyote katika Kristo, vyote vilivyo mbinguni na vilivyo duniani; hata ndani Yake;

Katika yeze pia tumepesta urithi, kwa kutanguliwa tangu awali sawasawa na kusudi lake Yeye afanyaye mambo yote kwa shauri la mapenzi yake mwenyewe. (Waefeso 1: 9-11)

UTANGULIZI

Kabla ya kuchunguza njia ambazo Mungu hutumia kuzungumza na mwanadamu kufunua mapenzi Yake, lazima uwe na maarifa ya kimsingi juu ya mapenzi ya Mungu. Sura zilizotangulia zilifafanua maana ya "mapenzi ya Mungu" na kubainisha njia za kutafuta mwongozo ambazo ni mbaya.

Sura hii inatoa ukweli wa kimsingi juu ya mapenzi ya Mungu, inaelezea sehemu mbili kuu za mapenzi hayo, inachunguza muundo wa mapenzi ya Mungu, na inazungumzia ukuaji wa mwamini katika kujua sauti ya Mungu.

KWELI KUHUSU MAPENZI YA MUNGU

Hapa kuna ukweli wa kimsingi juu ya mapenzi ya Mungu:

MUNGU ANATAKA UNAJUA MAPENZI YAKE:

Imani kwamba inawezekana kujua sauti ya Mungu inategemea mambo mawili ya msingi:

Kwanza: Imani kwamba Mungu ana mpango na wewe.

Pili: Uwezo wa Mungu kuwasiliana nawe.

Sura mbili zifuatazo zinaelezea njia ambazo Mungu huwasiliana na mwanadamu. Kama tulivyosema katika somo lililopita, Mungu anataka kuwasiliana na mwanadamu sana hivi kwamba alitumia pura kusema na nabii wakati mmoja (Hesabu 22).

Biblia inaamuru:

Kwa hiyo msiwe wajinga, bali mjue mapenzi ya Bwana ni nini. (Waefeso 5:17)

Paulo aliwaandikia Wakolosai:

Kwa sababu hii sisi pia, tangu siku ile tuliposikia, hatuachi kukuombea, na kutaka kwamba mjazwe maarifa ya mapenzi yake katika hekima yote na ufahamu wa kiroho. (Wakolosai 1: 9)

Katika Matendo Paulo alizungumza na mtu mmoja na kusema:

... Mungu wa baba zetu amekuchagua wewe, upate kujua mapenzi yake, na kumwona yule wa haki, na usikie sauti ya kinywa chake. (Matendo 22:14)

Mbali na aya hizi, Mungu ametoa ahadi nyingi za mwongozo katika Neno Lake lililoandikwa. (Utazisoma hizi baadaye). Kwa msingi wa Maandiko haya inaweza kuhitimishwa kuwa Mungu anataka ujue mapenzi yake.

MAPENZI YA MUNGU HUPANGWA:

Mungu anafanya kazi katika ulimwengu huu kutimiza mambo yote kwa msingi wa mpango wake:

Katika yeye pia tumepata urithi, kwa kutanguliwa tangu awali sawasawa na kusudi lake Yeye afanyaye mambo yote kwa shauri la mapenzi yake mwenyewe. (Waefeso 1:11)

Mungu ana mpango wa jumla kwa ulimwengu ambao anaufanyia kazi. Tunauita huu mpango wake mkuu. Ana mpango wa kibinafsi kwa kila mtu. Mipango hiyo iko ndani ya mpango huu huru na mapenzi yake ya kimaadili.

MPANGO WA MUNGU NI WA BINAFSI NA WA KIPEKEE:

Mapenzi ya Mungu kwa kila mtu ni pamoja na mpango wake mkuu wa ukombozi:

Bwana hachelewi kuhusu ahadi Yake, kama watu wengine wanavyochelewesha; bali ni mvumilivu kwa watu walio mbali, hapendi ye yote aangamie, bali wote wafikie toba. (II Petro 3: 9)

Lakini mpango wa Mungu huenda zaidi ya ufunuo wa mapenzi Yake ya enzi kuu na maadili. Mungu ana mpango wa kibinafsi kwa kila mtu ambao anatafuta kuwasiliana. Biblia inathibitisha hii kwa hadithi nyingi za Mungu akifanya kazi katika maisha ya watu binafsi. Aliweka wanaume katika hali maalum kwa nyakati haswa kwa madhumuni maalum. Kila hadithi ya maisha iliyoandikwa katika Biblia ni ya kipekee.

Mungu alimwambia Nabii Yeremia:

Kabla sijakuumba tumboni nilikujuua; na kabla hujatoka tumboni, nilikutakasa na kukuweka wakfu. (Yeremia 1: 5)

Je! Kuna ushuhuda gani mkubwa juu ya mpango wa kibinafsi wa Mungu kwa mtu binafsi?

Wakati Mtume Petro alikuwa na wasiwasi kupita kiasi juu ya huduma gani Yohana alikuwa nayo, Yesu alimwambia. . .

**. . . Ikiwa ninataka abaki mpaka nitakapokuja, hiyo ni nini kwako? nifuate.
(Yohana 21:22)**

Yesu alikuwa na mipango tofauti juu ya maisha ya Petro na Yohana.

Kila mahali tunapoangalia katika ulimwengu mipango ya akili ni dhahiri. Mpangilio wa sayari, nyota, na muundo wa kibinafsi wa kila theluji na maua huonyesha mpango huu. Kutokana na ushahidi huu, lazima tuhitimishe kuwa Muumba wa kimungu pia ana mpango wa kibinafsi kwa mwanadamu, aliye juu zaidi ya viumbe vyake vilivyoumbwa.

Mungu aliahidi:

Nitakufundisha na kukufundisha katika njia utakayoiendea; nitakuongoza kwa jicho langu. (Zaburi 32: 8)

Njia ya mtu binafsi imeonyeshwa katika aya hii.

Zaburi 37 inasema kwamba kila hatua ya mtu mwenye haki imeamriwa na Bwana:

**Hatua za mtu mwema huamriwa na Bwana, Naye hufurahi katika njia yake.
(Zaburi 37:23)**

Neno lile lile lililotumika hapa kwa "kuamuru" limetumika katika Zaburi 8: 3 kuhusiana na mwezi na nyota ambazo Mungu aliumba. Sayansi ya unajimu imeandika usahihi wa kushangaza wa mwendo wa miili ya mbinguni.

Usahihi sawa ambao umepanga harakati za sayari huamuru hatua za waumini. Aliahidi:

Sikio lako litasikia neno nyuma yako, likisema, Hii ndiyo njia, tembeeni ndani yake, ukigeukia mkono wa kuume, na kugeukia kushoto. (Isaya 30:21)

Mungu haamuru tu hafla kubwa za maisha, lakini kila hatua.

MAPENZI YA MUNGU SIYO NJIA YA MWANADAMU:

Mapenzi ya Mungu mara nyingi huwa kinyume na njia za mwanadamu:

Kwa maana mawazo yangu si mawazo yenu, wala njia zenu si njia zangu, asema Bwana.

Kwa maana kama vile mbingu zilivyo juu kuliko dunia, ndivyo njia zangu zilivyo juu kuliko njia zenu, na mawazo yangu kuliko mawazo yenu. (Isaya 55: 8-9)

Mapenzi ya Mungu sio kila wakati njia ambayo ungependa kuchagua. Hii ndiyo sababu ni muhimu kutambua sauti ya Mungu. Lakini hii haimaanishi mapenzi ya Mungu ni jambo ambalo litaleta kutokuwa na furaha, kama vile nukta inayofuata inavyoonyesha.

MAPENZI YA MUNGU NI MEMA:

Biblia inafundisha kwamba mapenzi ya Mungu ni mema kila wakati. Ingawa njia yake inaweza kuwa sio ambayo utachagua, Mungu anajua kilicho bora. Zaburi 37:23 inasema utafurahia njia iliyoamriwa na Bwana.

Paulo anathabitisha mapenzi ya Mungu ni mema:

**Wala msiifuatishe ulimwengu huu; bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu, ili mpate kujua mapenzi ya Mungu yaliyo mema, ya kukubalika na ukamilifu.
(Warumi 12: 2)**

MPANGO WA MUNGU UNAENDELEA:

Waefeso 2:10 inasema "sisi tu kazi yake." Neno "ni" linaashiria wakati uliopo. Mungu anafanya kazi kila wakati katika maisha yako. Ni mchakato unaoendelea, wa kuendelea kufunua mapenzi yake.

Kwa maana ndiye Mungu atendaye kazi ndani yenu, kutaka na kutenda, kwa mapenzi yake mema. (Wafilipi 2:13)

Paulo aliwaandikia waumini wa Kiebrania kuwa ni hamu ya Mungu. . .

Akufanyie wakamilifu katika kila tendo jema la kufanya mapenzi yake, akifanya ndani yako yale yanayopendeza machoni pake, kwa njia ya Yesu Kristo; kwake kutukuzwe milele na milele. (Waebrania 13:21)

"Kufanya kazi" iko katika wakati uliopo. Mungu anaendelea kuongoza, kukuza, na kuzungumza na wewe kuhusu mpango wake. Umeahidiwa mwongozo endelevu:

Bwana atakuongoza daima. (Isaya 58:11)

TARAFA MBILI ZA MAPENZI YA MUNGU

Tunapozungumza juu ya kujua sauti ya Mungu, lazima tuelewe kuna sehemu mbili za msingi za mapenzi ya Mungu. Kila tarafa inalingana na nyingine:

KWANZA: HIYO ILIFUNULIWA KATIKA NENO LAKE LILIOANDIKWA:

Mgawanyiko wa kwanza wa mapenzi ya Mungu ni ule ambao umefunuliwa haswa katika Biblia.

Katika sura iliyotangulia tulijadili maana tatu za "mapenzi ya Mungu." Tumejifunza kuwa kuna mapenzi ya Mungu huru, ya kibinagsi, na ya kimaadili. Haya yameonyeshwa katika mchoro ufwatao.

Mapenzi Makuu Huru ya Mungu

Mapenzi ya Kimaadili ya Mungu

Mapenzi ya Kibinafsi ya Mungu

Kama vile mchoro unaonyesha, mapenzi ya Mungu kwa kila mtu kila wakati huanguka chini ya mapenzi Yake ya enzi na maadili kama ilivyofunuliwa katika Neno Lake lililoandikwa.

Neno la Mungu lililoandikwa linajumuisha kufunuliwa kamili kwa mapenzi ya Mungu ya maadili. Hii ni pamoja na amri zote za jinsi unapaswa kuishi. Kama unavyoona kwenye mchoro, mapenzi huru ya Mungu ni pamoja na mapenzi Yake ya maadili. Ni mapenzi yake huru kwamba kila mwanamume na mwanamke waishi katika viwango vya maadili vya Neno Lake lililoandikwa. Neno la Mungu lililoandikwa linajumuisha sehemu za mapenzi Yake ya kifalme ambayo Amechagua kutufunulia na inajumuisha muhtasari wa mpango wake mkuu kwa ulimwengu na mwanadamu kwa jumla.

Muhtasari bora wa mpango huu ni Mistari muhimu ya sura hii:

Kwa kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na mapenzi mema aliyoyakusudia ndani yake;

Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati apate kukusanyika pamoja katika vitu vyote katika Kristo, vyote vilivyo mbinguni na vilivyo duniani; hata ndani Yake;

Katika ye ye pia tumepata urithi, kwa kutanguliwa tangu awali sawasawa na kusudi lake Yeye afanyaye mambo yote kwa shauri la mapenzi yake mwenyewe. (Waefeso 1: 9-11)

Katika sehemu ya "Kwa Mafunzo Zaidi" ya sura hii tumeorodhesha marejeo maalum ambayo ni mifano ya mapenzi ya Mungu kama yalivyofunuliwa katika Neno Lake lililoandikwa.

PILI: HIYO HAIJAFUNULIWA KWA NENO LAKE:

Mgawanyo wa pili wa mapenzi ya Mungu ni ule ambao haujafunuliwa katika Neno Lake. Hii ni pamoja na mpango wa maisha ya kila muumini. Neno la Mungu halionyeshi huduma yako maalum ya maisha au kazi yako, ni kanisa gani unalostahili kuhudhuria, ni nani utakayeolewa, ni wapi utakapoishi, n.k. Lakini kila moja ya maamuzi haya ni muhimu. Ni kwa maamuzi kama haya ndio lazima utafute mapenzi ya Mungu na uweze kusikia sauti yake wakati anazungumza nawe.

HIZO MBILI KULINGANISHWA:

Unapotamani kujua mapenzi ya Mungu kwa hali fulani ya maisha, kwanza soma Maandiko kuona ikiwa mwongozo maalum umetolewa katika Neno la Mungu lililoandikwa. Hakuna haja ya "kutafuta mapenzi ya Mungu" au kuomba uthibitisho wa mapenzi yake wakati tayari ameshazungumza katika Neno Lake lililoandikwa. Chunguza Maandiko kwa uangalifu kwa mwongozo maalum uliopewa tayari. Kubali Neno lililoandikwa kama sauti ya Mungu inazungumza nawe. Uzikataa mwongozo ambao Mungu ametoa katika Neno Lake lililoandikwa, unajifunua kwa udanganyifu.

Katika hali nyingi Biblia hutoa kanuni za jumla - ambazo zinapoelewaka na kutumiwa - zitasababisha uamuvi unaolingana na mapenzi ya Mungu. Kanuni hizi zinatumika kwa hali anuwai anuwai. Kwa mfano, Paulo anaonya:

Msifungwe nira pamoja na wasioamini, kwa jinsi isivyo sawa; Nay o ushirika gani nuru na giza?

Je! Kuna mapatano gani kati ya Kristo na Beliali (Shetani)? au yeye anaye amini ana sehemu gani na kafiri? (2 Wakorintho 6: 14-15)

Hapa Biblia inatoa kanuni ya jumla kwamba waamini na wasioamini hawapaswi kufungwa nira pamoja. Kanuni hii inaweza kutumika kwa hali nyingi za maisha: Kuolewa na kafiri, kwenda kushirikiana na mtu asiyeamini, kuwafanya wasioamini kuwa marafiki wako wa karibu, n.k.

Tafuta Maandiko kwa mifano ya wasifu ambayo inatumika kwa hali yako. Jifunze maisha ya wahusika wa Bibilia kuona ni maamuzi gani waliyoyafanya katika hali kama hizo na ikiwa maamuzi hayo yalikuwa sawa na mapenzi ya Mungu.

Katika mambo ambayo mwongozo hautolewi katika Neno la Mungu lililoandikwa, Bwana ana njia zingine ambazo Yeye huzungumza na mwanadamu. Tutachunguza haya katika sura mbili zifuatazo. Lakini kumbuka: Mwongozo wa hali ya maisha ya mtu binafsi kila wakati utakubaliana na Neno la Mungu lililoandikwa. Sauti ya Mungu inaongoza ndani ya mipaka ya Neno lililoandikwa. Chati ifuatayo inafupisha sehemu mbili za mapenzi ya Mungu yaliyojadiliwa hivi karibuni:

TARAFA MBILI ZA MAPENZI YA MUNGU

Yaliyofunuliwa

(Neno Lililoandikwa)

Maadili na enzi kuu yafunuliwa
katika Neno Lake lililoandikwa.

Inajumuisha mapenzi yake ya jumla kwa wanadamu
wote mpango wake mkuu kwa ulimwengu.

Inajumuisha amri maalum na
ahadi za kutawala maisha.

Inajumuisha kanuni za jumla
Ambayo huelekeza maelekezo maamuzi maalum

Yasiyofuniliwa

Mpango wa maisha ya kila mtu kwa kila muumini.

Inajumuisha maamuzi maalum kama kazi na
ya maisha, huduma, makazi, elimu, ndoa,
na mwongozo katika hali zingine maalum.

baadhi ya maamuzi ya kibinafsiyawezafanywa kwa
msingi wa kanuni za kijumla, mifano na amri
zitokanazo na neno la Mungu

MUUNDO WA MAPENZI YA MUNGU

Sura ya kwanza ya kozi hii ililenga Warumi 12: 1-2:

**Basi, ndugu, nawasihi, kwa huruma za Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo
hai, takatifu, ya kumpendeza Mungu, ndiyo ibada yenu yenye busara.**

Wala msiifuatishe mfano wa ulimwengu huu; (Warumi 12: 1-2)

Tuliuliza swali, "Nini maana ya mapenzi mema, yanayokubalika, na kamilifu ya Mungu?" Sasa tutashughulikia swali hilo, na kwa kufanya hivyo tutagundua muundo wa mapenzi ya Mungu.

MAPENZI KAMILIFU YA MUNGU:

Mapenzi kamili ya Mungu hutimizwa wakati muumini anapatana na mapenzi ya Mungu ya kimaadili, huru, na ya kibinafsi kwa maisha yake.

Mwamini amekubali mpango mkuu wa Mungu kwa wokovu wake kupitia uzoefu mpya wa kuzaliwa. Yeye ni sawa na amri za maadili za Neno la Mungu lililoandikwa. Pia ameamua mwongozo maalum wa Mungu kwa mpango wake wa maisha ya mtu binafsi.

MAPENZI MEMA YA MUNGU:

Katika mapenzi mema ya Mungu, muumini hayuko katika mpango kamili wa maisha yake lakini yuko ndani ya mapenzi ya Mungu huru na mapenzi ya maadili. Yeye si mtiifu kwa mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa, na bado anatafuta kupata mpango kamili wa mtu binafsi wa Mungu kwa maisha yake.

MAPENZI YA MUNGU YANAYOKUBALIKA:

Muumini huyu anakosa mapenzi kamili ya Mungu kwa maisha yake lakini bado yuko katika eneo linalokubalika. Anaishi katika mapenzi ya kulegeza ya Mungu. Anaweza hata kuwa na wasiwasi juu ya mapenzi kamili ya Mungu kwa maisha yake. Mungu anamruhusu kuishi katika eneo hili, ingawa sio mapenzi kamili ya Mungu kwake.

NJE YA MAPENZI YA MUNGU:

Mwamini katika eneo hili yuko katika kutotii moja kwa moja mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa.

MFANO KUTOKA KWA MAANDIKO

Hadithi ya Balaamu katika Hesabu sura ya 22 inaonyesha maeneo haya ya mapenzi ya Mungu. Soma hadithi kabla ya kuendelea na somo hili. Watu wengine kutoka Moabu walimwuliza nabii wa Mungu aliyeitwa Balaamu aende pamoja nao na atabiri juu ya watu wa Mungu, Israeli. Mungu alizungumza na Balaamu na kumwambia asiende:

Mungu akamwambia Balaamu, Hutaenda pamoja nao; usilaani watu, kwa maana wamebarikiwa. (Hesabu 22:12)

Ilikuwa mapenzi kamili ya Mungu kwa Balaamu ASIENDE na wanaume wa Moabu. Lakini Balaamu hakuitii sauti ya Mungu na akaenda na wale watu. Alipofanya hivyo, alikuwa akifanya kazi kwa kutotii nje ya mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa.

Mungu alitamani sana Balaamu ajue mapenzi yake hata akamtumia punda kusema naye na kumsadikisha dhambi yake. Baada ya hayo Mungu alimruhusu Balaamu kuendelea na wanaume wa Moabu kwa maagizo kwamba angebariki badala ya kulaani Waisraeli. Balaamu sasa alikuwa akifanya kazi katika mapenzi ya kulegeza ya Mungu.

Safari hiyo ilisababisha mfululizo wa majoribio ya kujaribu na mtu aliyeitwa Balaki. Hizi zingeweza kuepukwa ikiwa Balaamu angetii sauti ya Mungu na hakuenda mahali hapo kwanza.

Sasa linganisha hadithi hii na mchoro wa "Mfano wa Mapenzi ya Mungu." Mapenzi kamili ya Mungu yalikuwa kwamba Balaamu asiende pamoja na watu wa Moabu. Balamu hakuitii na akahama nje ya mapenzi ya Mungu. Hakuwa katika mapenzi mema ya Mungu ambapo mwamini anakosa mapenzi kamili bali anaitafuta. kwa kutotii kabisa sauti ya Mungu. Mapenzi ya Mungu yanayokubalika au yanayoruhusu yalimruhusu Balaamu kuendelea na safari ingawa haikuwa mapenzi kamili ya Mungu kwake.

KUTEMBEA KATIKA MAPENZI

Kufuatia uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili na kuhamashwa na upendo kwa Mungu, lengo la mwamini ni kutembea sawasawa na mapenzi ya Mungu. Mara nyingi, mfano wa kufanana kwa mwamini na mapenzi ya Mungu hufikiriwa kulingana na mchoro ufuatao:

Kutembea Katika Mapenzi

Mchoro wa Kwanza

Matembezi ya mwanadamu kuhusiana na mapenzi hayo yanawakilishwa na mshale.

Kabla ya uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili mtu hutembea kwa njia yake mwenyewe ambayo ni kinyume kabisa na mapenzi ya Mungu. Baada ya uzoefu mpya wa kuzaliwa, mwamini mara nyingi anatarajia kutembea kwa usawa kamili na mapenzi ya Mungu. Kwa kuwa yeye ni kiumbe kipyta katika Kristo, anatarajia kuwa na uwezo wa kufanana kabisa na mapenzi ya Mungu. Lakini katika hali halisi ya maisha ya kila siku, muundo wake wa kufanana unaonekana zaidi kama hii:

Kutembea Katika Mapenzi

Mchoro wa Pili

Badala ya kufanana kabisa na mapenzi ya Mungu, muumini ana uzoefu wa "juu na chini". Wakati mwingine husikia sauti ya Mungu na hufanya mapenzi yake. Wakati mwingine yeye hasikii. Anakuwa amevunjika moyo sana anapofanya makosa na kukosa mapenzi ya Mungu. Wengine hata hukata tamaa katika kutaka kusikia sauti ya Mungu.

Lakini angalia mchoro huu tena. Tulikosa kitu muhimu! Ingawa ni kweli kwamba wakati mwingine mwamini hukosa mapenzi ya Mungu, kumbuka kuwa mwelekeo wa jumla wa laini iliyo na nukta inayowakilisha matembezi yake ya maisha ni juu. Ingawa anaweza kupungukiwa na mapenzi ya Mungu wakati mwingine, muundo wa jumla ni moja ya maendeleo.

Wakati wakati mwingine hupotea kutoka kwa mapenzi ya Mungu, yeye huigundua, hujifunza kutoka kwa uzoefu, na kurudi katika kufuata mpango wa Mungu. Kupitia kushindwa na pia kufanikiwa, mwamini anajifunza kusikia sauti ya Mungu. Kupitia uzoefu mzuri na hasi anaendelea ukuaji wake katika kuelewa kanuni za maisha yaliyoongozwa na Mungu.

Mapenzi ya Mungu yanapotambuliwa kwa njia hii, inakuwa uhusiano wa ukombozi na Yeye ambaye umepata kuishi. Mapenzi ya Mungu huacha kuwa vizuizi au amri tu. Inakuwa changamoto ya kujifunza kuoanisha maisha yako na mpango Wake.

MFANO WA KIBIBLIA

Fikiria mfano wa Mfalme Daudi. Wakati wa maisha yake ya mapema mchoro wa kufanana kwake na mapenzi ya Mungu unaweza kuwa ulionekana kama Mchoro wa Kwanza. Wakati Daudi alikua mfalme, alitembea kulingana na mapenzi ya Mungu. Mungu hata alimwita Daudi mtu wa moyo wake mwenyewe. Lakini basi Daudi alitenda dhambi na mke wa mtu mwingine aliyemzaa mtoto haramu. Hii ilikuwa kwa kutotii moja kwa moja Neno la Mungu lililoandikwa. Daudi alikuja mbele za Bwana kwa toba, akasamehewa, na akarudi sawa na mapenzi ya Mungu.

Tunapochunguza njia ambazo Mungu huongea na wanadamu katika sura mbili zijazo kumbuka Mchoro wa Pili akilini. Ni muundo wa jumla wa kulingana kwako na mapenzi ya Mungu ambao ni muhimu. Kupitia kila uzoefu wa kujifunza kujua sauti ya Mungu, nzuri na hasi, unaweza kuendelea kusonga mbele katika uwezo wako wa kutambua mapenzi kamili ya Mungu. Endelea kujitahidi kufuata hali licha ya kushindwa mara kwa mara. Usikate tamaa kamwe!

KUJITAHINI

1. Andika Aya muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Kamilisha sentensi ifuatayo kwa kujaza maneno yaliyokosekana katika nafasi zilizoachwa wazi:

Sehemu mbili za mapenzi ya Mungu zilizojadiliwa katika sura hii ni zile ambazo zimefunuliwa katika

_____ na yale ambayo hayajafunuliwa katika _____.

3. Toa kanuni ya Kibiblia ambayo itatumika kwa hali ifuatayo ya maisha:

"Nina mchumba na mtu ambaye hajaokoka. Yeye ni mwema, mwenye adabu, na ana viwango vya juu vya maadili. Ingawa mimi ni muumini na yeye sio, alisema itakuwa sawa kwangu kuhudhuria kanisa baada ya kuolewa na kwamba yeye Ninaweza hata kwenda na mimi. Ninaomba mapenzi ya Mungu yatimizwe kuhusu ndoa yetu inayopendekezwa. "

Kanuni ya kibiblia inayotumika ni. . .

---

4. Orodhesha ukweli sita juu ya mapenzi ya Mungu ambayo yamejadiliwa katika sura hii:

---

5. Je! Taarifa hii ni ya kweli au ya uwongo: Ikiwa Mungu amefunua mapenzi yake kuhusu jambo fulani katika Neno Lake unapaswa bado kumtafuta ili uthibitishe. Taarifa ni _____.

6. Je! Ni maeneo gani manne yanayowasilishwa kama mfano wa mapenzi ya Mungu katika sura hii?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kuna kanuni na mifano ya jumla katika Neno la Mungu lililoandikwa kupidia Yeye huwasilisha mapenzi yake kwa mwanadamu. Pia kuna maagizo mahususi katika Neno la Mungu lililoandikwa ambalo hufunua mapenzi yake katika mambo mengi. Hizi ni pamoja na ahadi zote na amri za Biblia. Katika mistari mingine, Mungu ni maalum sana anasema "Hii ni mapenzi yangu kwako .." Marejeleo haya yameorodheshwa kwako kusoma. Unaweza kuongeza kwenye orodha hii kutoka kwa kusoma kwako mwenyewe Neno la Mungu.

Je! Ni vitu vipi ambavyo Mungu amefunua kama mapenzi yake kwako? Jifunze marejeo yafuatayo:

MPANGO WAKE KWAKO:

Na haya ndiyo mapenzi ya Yeye aliyenituma, kwamba kila amwonaye Mwana, na kumwamini, awe na uzima wa milele; nami nitamfufua siku ya mwisho. (Yohana 6:40)

Na haya ndiyo mapenzi ya Baba aliyenituma, kwamba kati ya wote ambao amenipa nisipoteze chochote, bali niwafufue tena siku ya mwisho. (Yohana 6:39)

Wote ambao Baba hunipa watakuja kwangu; na Yeye anayekuja kwangu sitamtupa nje kamwe. (Yohana 6:37)

Ambaye alijitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu, ili atuokoe na ulimwengu huu mwovu, kulingana na mapenzi ya Mungu na Baba yetu. (Wagalatia 1: 4)

Kwa kuwa alitangulia kutuchagulia watoto katika Yesu Kristo, sawasawa na mapenzi yake... .

Kwa kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na mapenzi yake mema aliyo yakusudia ndani yake.

Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati, Akusanye pamoja vitu vyote katika Kristo, vyote vilivyo Mbinguni, na vilivyo duniani; hata ndani Yake;

Katika yeye pia tumepesta urithi, kwa kutanguliwa tangu awali sawasawa na kusudi lake Yeye afanyaye mambo yote kwa shauri la mapenzi yake mwenyewe. (Waefeso 1, 5, 9-11)

Kwa mapenzi yake mwenyewe alituzaa na neno la ukweli, ili tuwe kama matunda ya kwanza ya viumbe vyake. (Yakobo 1:18)

MAPENZI YAKE KWA WAPENDWA WAKO:

Bwana hachelewi kuhusu ahadi Yake, kama watu wengine wanavyochelewesha; bali ni mvumilivu kwa watu walio mbali, hapendi yejote aangamie, bali wote wafikie toba. (II Petro 3: 9)

YAKE YATAHUSU UTAKASO WAKO:

Kwa maana haya ndiyo mapenzi ya Mungu, hata utakaso wenu, kwamba muepuke uzinzi. (1 Wathesalonike 4: 3)

YAKE KUHUSU MAOMBI NA SHUKRANI:

omba bila kukoma. Shukuruni kwa kila jambo kwa maana haya ni mapenzi ya Mungu katika Kristo Yesu juu yenu. (1 Wathesalonike 5: 17-18)

Nami nitakupa wewe funguo za Ufalme wa Mbingu; na lo lote utakalofunga duniani litakuwa limefungwa mbinguni; na lo lote utakalolifunga duniani litafunguliwa Mbinguni. (Mathayo 16:19)

YAKE KUHUSU MAISHA YAKO:

Maana mapenzi ya Mungu ni haya, kwamba kwa kutenda mema mpate kunyamazisha ujinga wa watu wapumbavu. (I Petro 2:15)

MAPENZI YAKE KWAKO KUHUSU ROHO MTAKATIFU:

Na itakuwa katika siku za mwisho, asema Mungu, nitamwaga roho yangu juu ya wote wenye mwili, na wana wenu na binti zenu watatabiri, na vijana wenu wataona maono, na wazee wenu wataota ndoto;

Siku hizo nitamimina Roho wangu juu ya watumishi wangu na wajakazi wangu, nao watatabiri. (Matendo 2: 17-18)

YAKE KUHUSU KUHUSU SHAHIDI WAKO WA KIKRISTO:

Yesu akawaambia, Nifuateni, nami nitawafanya ninyi wavuvi wa watu. (Marko 1:17)

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalem, na katika Uyahudi wote, na katika Samaria, na hata mwisho wa dunia. (Matendo 1: 8)

YAKE KUHUSU KUHUSU WATOTO NA VITOTO KATIKA KRISTO:

Hata hivyo, si mapenzi ya Baba yenu aliye Mbinguni kwamba mmoja wa wadogo hawa apotee. (Mathayo 18:14)

YAKE KUHUSU MATESO:

Wacha wale wanaoteswa kulingana na mapenzi ya Mungu wakabidhi roho zao kwake kwa kutenda vizuri kama muumba mwaminifu. (I Petro 4:19)

YAKE KUHUSU UMILIKI WA VIFAA:

Bali utafuteni kwanza Ufalme wa Mungu na haki yake, na hayo yote mtazidishiwa.
(Mathayo 6:33)

Toa nawe utapewa . . . (Luka 6:38)

YAKE KUHUSU KUHUSU HATIMA YAKO YA MILELE:

Baba napenda wao pia, ambao umenipa, wawe pamoja nami mahali nilipo; ili wapate kuuona utukufu wangu, ulionipa; kwa maana ulinipenda kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu. (Yohana 17:24)

SURA YA SITA

JINSI MUNGU ANAONGEA NA MTU

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Orodhesha njia mbalimbali ambazo Mungu huongea na mwanadamu.
- Tambua Mungu hana mipaka katika uwezo wake wa kuwasiliana na mwanadamu.

AYA MUHIMU:

Msiwe wajinga, bali fahamu mapenzi ya Bwana ni nini. (Waefeso 5:17)

UTANGULIZI

Kama tulivyosema katika utangulizi wa kozi hii, Biblia ni historia ya njia ambazo Mungu aliwasiliana na mwanadamu na majibu ya wanadamu kwa sauti ya Mungu. Sura hii inachunguza rekodi ya Biblia ili kugundua njia ambazo Mungu huwasiliana na mwanadamu.

NENO LILIGOANDIKWA

Kama tulivyojifunza katika masomo ya awali, Mungu huzungumza na mwanadamu kupitia Neno Lake liligoandikwa. Mungu haitaji kusema nawe juu ya vitu ambavyo tayari vimefunuliwa katika Maandiko. Wakati Mungu anatumia njia zingine kuwasiliana, hazitapingana na Neno Lake liligoandikwa.

MAOMBI

Kuna mifano mingi ya Biblia ya Mungu akiongea kama matokeo ya maombi. Maombi na kufunga (bila chakula kwa sababu za kiroho) ilisababisha Mungu kusema na Paulo na Barnaba:

Nao walipokuwa wakimtumikia Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu akasema, Nitengeeni Barnaba na Sauli kwa kazi ile ambayo nimewaita.

Baada ya kufunga na kuomba, wakaweka mikono yao juu yao, wakawaacha waende zao. (Matendo 13: 2-3)

Maombi ni pamoja na ombi la kutimizwa kwa mapenzi ya Mungu hapa duniani. Yesu aliwafundisha wafuasi wake kuomba:

Ufalme wako uje, mapenzi yako yatendeke duniani, kama ilivyo Mbinguni.

(Mathayo 6:10)

Yesu aliomba mwongozo kutoka kwa Mungu kabla ya uteuzi wa wanafunzi Wake:

Ikawa siku zile alitoka akaenda mlimani kusali, akakaa usiku kucha akimwomba Mungu. Kulipokucha, aliwaita wanafunzi wake; na kati yao alichagua kumi na wawili, ambao pia aliwaita mitume. (Luka 6: 12-13)

Yesu aliombea mapenzi ya Mungu kabla ya kifo chake:

... Akisema, Baba, ukipenda, ondoa kikombe hiki kutoka kwangu; lakini, si mapenzi yangu, bali yako yatendeke. (Luka 22:42)

WASHAURI

Mungu huwasilisha mapenzi yake kupitia washauri wa Kikristo. Kuna mifano mingi ya kibiblia ya watu wanaotafuta mwongozo kutoka kwa watu wa Mungu.

Biblia inasema:

Pale ambapo hakuna ushauri, watu huanguka; lakini kwa wingi wa washauri kuna usalama. (Mithali 11:14)

Njia ya mpumbavu ni sawa machoni pake mwenyewe; Bali ye ye asikiaye shauri ni mwenye hekima. (Mithali 12:15)

MAZINGIRA

Mungu huwasiliana na mpango wake kupitia mazingira. Mfano bora wa Agano la Kale wa hii ni maisha ya Yusufu yaliyoandikwa katika Mwanzo 37-50.

Ndugu za Yusufu walimwuza utumwani Misri lakini aliuona huu kama mwelekeo wa Mungu:

Basi sasa msihuzunike, wala msighadhibike nafsi zenu kwa kuniiza hapa; kwa maana Mungu alinituma mbele yenu kuhifadhi uhai. . . Na Mungu alinituma kabla yenu kukuhifadhieni kizazi katika dunia na kuokoa maisha yenu kwa

ukombozi mkubwa. Kwa hivyo si wewe uliyenituma hapa, bali Mungu. (Mwanzo 45: 5-8)

Kupitia mazingira ambayo Yusufu hakuwa na udhibiti wa kibinagsi, alitumiwa na Mungu kuokoa maisha ya maelfu ya watu wakati wa njaa kali.

Paulo aliandika maneno ya kupendeza katika I Wathesalonike 2:18. Aliwaambia waumini huko Thesalonike alizuiwa kuwatembelea kwa sababu Shetani alizuia. Kwa kuwa hakuweza kwenda kwao, aliandikia kanisa la Thesalonike. Kuzuia kwa Shetani kulisababisha kitabu cha I Wathesalonike na ujumbe muhimu ambao Paulo alishiriki ulikuwa na athari kubwa kuliko vile ungetokana na ziara. Imepitishwa kwa karne nyingi kwa faida ya waumini wote.

Hakuna kinachotokea mbali na maarifa ya Mungu. Hata wakati hali inazuia kile unachowenza kuona kuwa ni mapenzi ya Mungu, Mungu bado anasimamia. Mungu anaweza kuchukua hati yoyote, iwe ya Shetani au ya mwanadamu, na kuitumia kwa madhumuni Yake mwenyewe. Tuna ahadi nzuri kutoka kwa Mungu kuhusu hali:

Na tunajua kwamba vitu vyote hufanya kazi pamoja kwa faida ya wale wampendao Mungu, kwa wale walioitwa kulingana na kusudi lake. (Warumi 8:28)

(Neno moja la onyo: Tahadhari lazima itumike kwa kuzingatia mazingira peke yake kuamua mapenzi ya Mungu. Kwa mfano, Mungu alimwambia nabii anayeitwa Yona aende Ninevah kuhubiri. Alipofika pembeni ya maji, kulikuwa na mashua iliyokuwa ikienda Tarso. Alichukua boti hii badala ya kwenda Ninevah. Labda alisema, "Kuna kabati lililofunguliwa kwenye boti hii inayoenda kinyume, kwa hivyo ni lazima mapenzi ya Mungu niende.")

Mazingira ya maisha lazima yaangaliwe kuhusiana na kile Mungu hufunua kupitia njia zingine. Mungu alikuwa tayari amewasilisha mapenzi yake kwa Yona. Yona alitumia mazingira kutimiza matakwa yake mwenyewe.

MILANGO ILIYOFUNGULIWA NA ILIYOFUNGWA

Mazingira ya maisha husababisha kile kilichoitwa "milango iliyo wazi na iliyofungwa." Paulo aliwaandikia Wakorintho:

Lakini nitakaa Efeso mpaka Pentekoste. Kwa maana nimefunguliwa mlango mkubwa na wenge ufanisi, na kuna wapinzani wengi. (1 Wakorintho 16: 8-9)

Paulo aliamua kukaa Efeso kwa sababu kupitia hali zilizopangwa na Mungu, kulikuwa na nafasi nzuri ya huduma ya Kikristo iliyofunguliwa kwake. Aliuita huu mlango wazi.

Katika tukio lingine Paulo anaandika hamu yake ya kuhudumu katika maeneo fulani, lakini milango ilikuwa imefungwa:

Walipokwenda katika mkoa wa Frigia na mkoa wa Galatia, walipokatazwa na Roho Mtakatifu kuhubiri neno katika Asia.

Walipofika Musia, walijaribu kwenda Bithinia, lakini Roho hakuwaruhusu. (Matendo 16: 6-7)

Mlango uliofungwa haimaanishi umekosa mapenzi ya Mungu. Haimaanishi sio mapenzi yake kufanya kitu. Paulo baadaye aliinjilisha Asia. Mungu anakuongoza kwa kufunga mlango.

Anaongoza kupitia milango iliyofungwa na iliyio wazi. Wakati mwingine mlango unafungwa kwa sababu sio wakati sahihi katika mpango wa Mungu. Baadaye, mlango huo huo unaweza kukufungulia.

MALAIKA

Lutu alipewa mwongozo na malaika waliookea nyumbani kwake Sodoma. Aliambiwa aondoke Sodoma kwa sababu hukumu ya Mungu ilikuwa ikianguka juu ya mji (Mwanzo 19). Malaika alizungumza na Filipo na kumwambia aende Samaria (Matendo 8:26). Kuzaliwa kwa Yohana Mbatizaji na Yesu kulitangazwa na malaika (Luka 1).

Kuna rekodi nyingi za Bibilia za malaika waliojiteza kuwasilisha mapenzi ya Mungu kwa mwanadamu. Unaweza kupata mifano mingine katika utafiti wako mwenyewe wa Maandiko.

MIUJIZA

Muujiza ni tukio lisilo la kawaida ambalo liko nje ya uwezo wa mwanadamu kufanya.

Mungu alisema kupitia muujiza katika tukio lililorekodiwa katika I Wafalme sura ya 18. Nabii Eliya aliambiwa aandae madhabahu mbele za Bwana. Eliya aliandaa madhabahu na kulia:

... Bwana, Mungu wa Ibrahimu, na Isaka, na Israeli, na ijulikane leo kuwa wewe ndiwe Mungu katika Israeli, na ya kuwa mimi ni mtumishi wako, na ya kuwa nimefanya haya yote kwa neno lako... .

Ndipo moto wa Bwana ukashuka, ukateketeza sadaka ya kuteketezwa, na kuni, na mawe, na mavumbi, na kulamba maji yaliyokuwa kwenye mfereji.

Watu wote walipouona, walianguka kifudifudi, wakasema, Bwana ndiye Mungu; Bwana ndiye Mungu. (I Wafalme 18: 36,38,39)

Mungu alitumia muujiza huu kuzungumza na watu ambao waliabudu sanamu na kujifunua kama Mungu wa kweli na aliye hai.

Mungu pia amefunua mapenzi yake kupitia miujiza katika maumbile. Nguzo ya moto na wingu angani vilitoa mwelekeo kwa taifa la Israeli usiku na mchana walipokuwa wakisafiri jangwani:

Bwana akawatangulia mchana kwa nguzo ya wingu kuwaongoza njiani; na usiku katika nguzo ya moto, ili kuwapa nuru; kwenda mchana na usiku.

Wala hakuondoa ile nguzo ya wingu mchana, wala ile nguzo ya moto usiku, mbele ya watu. (Kutoka 13: 21-22)

Unaweza kupata mifano mingine mingi ya Biblia ya Mungu akiwasiliana na wanadamu kuitia miujiza. Tazama haya katika funzo lako la kibinagsi la Biblia.

NDOTO

Mungu anatamani sana kuwasiliana nasi hata anazungumza wakati tumelala! Mungu huongea katika ndoto. Hizi sio ndoto za kawaida zinazopatikana na kila mtu. Ni ndoto zisizo za kawaida zilizotolewa na Mungu. Ni ya kina, maalum, na yanaonyesha mapenzi yake.

Ifuatayo ni michache ya mifano mingi ya kibiblia:

- Mungu alimwonya Abimeleki katika ndoto juu ya dhambi yake ya kuchukua mke wa Ibrahim, Sara. Mwanzo 20: 3
- Malaika alizungumza na Yakobo katika ndoto ili kumkumbusha juu ya nadhiri yake kwa Mungu. Mwanzo 31: 11-13
- Mungu alitumia ndoto kufunua mapenzi yake kwa Yusufu. Mwanzo 37.
- Mungu alimtokea Sulemani katika ndoto na akampa nafasi ya kuomba chochote anachotaka. I Wafalme 3: 5
- Ndoto ilitumika kuelekeza wanaume wenyewe hekima kurudi nchini mwao kwa njia tofauti kwa sababu ya mfalme mwovu. Mathayo 2: 12-13

Hii ni mifano michache tu kati ya mengi ya jinsi Mungu huwasiliana kuitia ndoto. Unaweza kupata mifano mingine unapoendelea kusoma njia hii ya mwongozo katika Neno la Mungu.

MAONO

Maono ni sawa na ndoto lakini hutofautiana kwa sababu umeamka. Ni kama kuwa na ndoto bila kulala. Maono yanaweza kuonekana kwa macho ya kiroho na vile vile macho ya mwili. Hii inamaanisha unaweza usione kwa kweli na jicho lako la asili, lakini Mungu anakupa picha ya kitu ndani ya roho yako.

Ifuatayo ni mifano michache ya Biblia ambapo maono yalitumiwa na Mungu kuwasiliana na mwanadamu:

- Mungu alimtokea Ibrahimu katika maono na akampa ahadi kubwa. Mwanzo 15
- Kitabu cha Danieli kimejaa maono (na ndoto pia). Mungu alitumia haya kufunua mambo mengi juu ya siku zijazo za ulimwengu. Alizungumza na manabii wengine wengi wa Agano la Kale kuitia maono.
- Mungu alimpa Petro maono juu ya hitaji la kupeleka Injili kwa mataifa ya Mataifa. Matendo 10

- Mungu alimwita Paulo kwenda Makedonia kupitia maono. Matendo 16: 9
- Mungu alizungumza na Paulo usiku kupitia maono. Matendo 18: 9-10
- Kitabu cha mwisho katika Biblia, Ufunuo, kinategemea maono yaliyoona na Mtume Yohana.

SAUTI YA KUSIKIKA

Mungu alizungumza na Paulo kwa sauti ya kusikika wakati wa safari kando ya barabara ya Dameski. Unaweza kusoma hadithi katika Matendo sura ya 9:

Akaanguka chini, akasikia sauti ikimwambia, Saulo, Sauli, kwanini unanitesa?

Akauliza, Wewe ni nani Bwana? Bwana akasema, Mimi ni Yesu unayemtesa; ni ngumu kwako kupiga mateke dhidi ya michomo. (Matendo 9: 4-5)

Mungu pia alizungumza na Samweli kwa sauti inayosikika:

**Bwana akaja, akasimama, akaita kama wakati mwingine, Samweli,
Samweli. Samweli akajibu, Sema, kwa maana mtumwa wako anasikia.**

(I Samweli 3:10)

Biblia imejaa tamko hilo "na Mungu alisema" au marejeo ya ukweli huo kwamba Mungu "alisema" au "ameamuru." Mara nyingi hii ilikuwa sauti inayosikika. Lakini kuna sauti nyingine ambayo kupitia hiyo

Mungu anasema. . .

SAUTI YA NDANI YA ROHO MTAKATIFU

Mara nyingi zaidi kuliko sauti inayosikika, Mungu hutumia sauti ya ndani ya Roho Mtakatifu kuzungumza na mwanadamu. Hii inaitwa "kuongozwa na Roho":

**Kwa wale wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu, hao ndio wana wa Mungu.
(Warumi 8:14)**

"Kuongozwa na Roho" huchukua maisha ya kiroho katika wale wanaoongozwa. Nafsi iliyokufa katika dhambi, isiyo na maisha ya kiroho, haiwezi kuongozwa na Roho Mtakatifu. Kuongozwa na Roho pia hufikiria kutokuwa na uwezo wa kujiongoza mwenyewe. Umejifunza katika sura zilizopita kuwa hii ni kweli.

Unapopata kuzaliwa upya kwa wokovu, Mungu hukupa roho mpya ambayo inakubali mawasiliano Yake:

Nami nitakupa moyo mpya, nami nitatia roho mpya ndani yako; nami nitaondoa moyo wa jiwe katika mwili wako, nami nitakupa moyo wa nyama. Nami nitaweka roho yangu ndani yako. . . (Ezekiel 36: 26-27)

Unapoongozwa na Roho, mapenzi ya Mungu hufunuliwa kwa roho yako na Roho Mtakatifu. Moja ya huduma za Roho Mtakatifu ni mwongozo:

Lakini yeye, huyo Roho wa kweli, atakapokuja, atawaongoza ninyi katika kweli yote; (Yohana 16:13)

Roho ya mwanadamu ni ile "mtu aliyefichwa wa moyo" aliyetajwa na Peter (I Petro 3: 4). Mungu anapozungumza na mtu wa ndani anazungumza na roho yako. Mwandishi wa Mithali alisema roho ya mwanadamu ni taa, au taa, ya Bwana:

Roho ya mwanadamu ni mshumaa wa Bwana. . . (Mithali 20:27)

Katika ulimwengu wa asili, mshumaa hukuwezesha kuona gizani. Katika ulimwengu wa kiroho, Mungu hutumia mshumaa wa roho yako kuelekeza hatua zako kwa mapenzi yake. Anaangazia na kuongoza kupitia roho yako.

Wakati mmoja wakati wa safari kwa meli Mtume Paulo alimwonya nahodha wa chombo hicho:

Bwana, naona kuwa safari hii itakuwa na kuumiza na uharibifu mwingi, sio tu ya shehena na meli, bali pia ya maisha yetu. (Matendo 27:10)

Paulo hakusema "nilikuwa na maono." Yeye hakudai kuwa na ndoto au kwamba Mungu alikuwa amezungumza naye kwa sauti. Roho yake ilikuwa na ushuhuda kutoka kwa Mungu na shahidi huyo alithibitisha kuwa ni sahihi.

Lazima ufundishe roho yako kuwa nyeti kwa Mungu. Wakati mwingi unatumika katika ukuzaji wa akili kupitia elimu. Wakati mwingi unatumika kwa maendeleo ya mwili kupitia mazoezi na riadha. Lakini mara nyingi, wakati mdogo hutumiwa katika ukuaji wa kiroho. Roho yako inaweza kuelimishwa kama akili yako. Roho yako inaweza kukua kwa nguvu ya kiroho kama vile mwili wako unaweza kujengwa na kufundishwa. Unafundisha roho yako kwa kutafakari juu ya Neno la Mungu:

Kitabu hiki cha torati kisiteke kinywani mwako; bali utafakari hayo mchana na usiku, upate kuangalia kutenda sawasawa na yote yaliyoandikwa humo; (Yoshua 1: 8)

Mungu pia hutumia sauti ya ndani ya Roho Mtakatifu kusadikisha dhamiri yako. Dhamiri ni ufahamu wa ndani wa mema na mabaya uliopewa na Mungu.

Kuhisi ni sauti ya mwili. Mungu hatumii jinsi unavyohisi kukuelekeza. Mwili ni adui wa roho, kwa hivyo hisia zinaweza kukudanganya.

Sababu/fikira ni sauti ya akili. Njia za Mungu mara nyingi huwa nje ya akili ya mwanadamu. Michakato yake ya mawazo ni ya juu sana kuliko yako.

Dhamiri ni sauti ya roho ya mwanadamu, ikikushawishi na kukuelekeza kwa mapenzi kamili ya Mungu. Roho Mtakatifu anasema na roho yako. Roho inasadikisha dhamiri. Kupitia hii unaletwa kulingana na mapenzi ya Mungu. Wakati Roho Mtakatifu anazungumza na roho yako, dhamiri inahukumiwa, lakini ikiwa utaendelea kuipuuza, dhamiri yako inaweza "kuchomwa moto". Hii inamaanisha inakuwa ngumu kwa usadikisho wa Roho Mtakatifu:

... wakiwa wamefungwa dhamiri na chuma moto... (I Timotheo 4: 2)

Kitabu cha Mithali kina aya nyingi ambazo zinaonyesha Mungu anadhibiti mawazo ya ndani na dhamiri ya mwanadamu kumuongoza katika mapenzi Yake:

Maandalizi ya moyo ndani ya mwanadamu, na jibu la ulimi hutoka kwa Bwana.
(Mithali 16: 1)

Moyo wa mtu huwaza njia yake; Bali Bwana huongoza hatua zake. (Mithali 16: 9)

Moyo wa mfalme uko mikononi mwa Bwana kama mito ya maji; Huielekeza kila mahali apendapo. (Mithali 21: 1)

VIPAWA VYA ROHO MTAKATIFU

Zawadi za kiroho pia hutumiwa na Mungu kuzungumza na mwanadamu. Zawadi za kiroho ni uwezo maalum uliotolewa na Roho Mtakatifu. Kadhaa ya zawadi hizi hukuwezesha kupokea mawasiliano kutoka kwa Mungu.

Kuna zawadi ya lugha ambayo kwa njia hiyo Mungu huzungumza na mwanadamu kwa lugha ambayo hajui. Tafsiri kutoka kwa Mungu inafuata kutafsiri ujumbe. Lugha ya maombi ya Roho Mtakatifu (lugha zingine) pia hutumiwa na Roho kukuongoza kwa mapenzi ya Mungu. Wakati haujui jinsi ya kuomba kuhusu mapenzi ya Mungu, omba kwa lugha zingine na. . .

... Yeye achunguzaye miyo anajua yaliyo katika nia ya Roho, kwa sababu Yeye huwaombea watakatifu sawasawa na mapenzi ya Mungu. (Warumi 8:27)

Pia kuna zawadi ya unabii ambayo huleta ujumbe wa haraka kutoka kwa Mungu kwa watu wake. Kuna zawadi inayoitwa utambuzi kupitia ambayo Mungu huwasiliana kuhusu roho zinazofanya kazi kwa wengine. Mungu pia huwasiliana kupitia vipawa vya hekima na maarifa. Zawadi hizi hutoa ufahamu wa kimungu juu ya watu na hali zaidi ya kile kinachojulikana na akili ya asili.

MBINU ZINGINE MBADALA

Njia zingine mbili za mwongozo wa Kibiblia ni kupiga kura na utumiaji wa manyoya. Tulizungumzia yote haya katika sura zilizopita. Kama tulivyojifunza, kupiga kura ilikuwa njia ya kubahatisha. Ilitumika tu kabla ya kutolewa kwa Roho Mtakatifu katika mwelekeo mpya. Matumizi yake hayajarekodiwa tena baada ya huduma inayongoza ya Roho Mtakatifu kupatikana (Matendo 2). Tulijifunza kwamba ngozi ya ngozi imetajwa mara moja tu katika

Biblia. Iilitumiwa na Gideon wakati wa mgogoro mkubwa wa kitaifa. Ilikuwa ishara ya kimiujiza iliyotumiwa kwa uthibitisho, sio mwelekeo.

MUNGU HANA MIPAKA

Mungu hazungumzi kila wakati kwa njia ile ile. Tunajaribu kuweka kikomo kwa Mungu kwa muundo uliowekwa. Kwa sababu Mungu amezungumza kwa njia fulani wakati mmoja, tunaamini atawaongoza kila wakati kwa njia ile ile. Lakini kama tulivyojifunza katika sura hii, Mungu ana njia nyingi za kuwasiliana na mwanadamu. Mungu hawekewi mipaka na muundo uliowekwa. Fikiria mifano hii:

MUSA:

Wakati Musa alikuwa akiongoza taifa la Israeli kuvuka chakula chafu hadi nchi ambayo Mungu aliwaahidi, kutoa maji kwa watu milioni mbili ilikuwa changamoto kubwa. Wakati mmoja Mungu alimwambia Musa agonge mwamba kwa fimbo yake. Alipofanya hivyo, maji yalimwagika kutoka kwenye mwamba. Katika tukio lingine wakati Waisraeli walikuwa na kiu Mungu alitaka Musa azungumze na mwamba. Badala yake, Musa aliligonga mwamba kama alivyokuwa amefanya hapo awali. Jambo hilo halikumpendeza Mungu, na Musa aliadhibiwa. Hadithi hii inaonyesha umuhimu wa kungojea mwongozo kutoka kwa Mungu hata wakati unakabiliwa na hali inayojulikana. Mungu hana mipaka kwa muundo wowote wa zamani ambao umepata.

(Kumbuka: Unaweza kudhani kuwa Mungu hakuwa na haki kumwadhibu Musa kwa kitu kidogo kama vile kugonga mwamba badala ya kuongea nao. Mwamba huo ulikuwa na maana ya mfano. Iliwakilisha Bwana Yesu Kristo na maji yaliyo hai ya ukombozi ambayo yanepasuka. Kifo chake. Yesu alipigwa mara moja na kwa wakati wote. Hakukuwa na haja ya mgomo mwingine. Ilikuwa umuhimu wa ishara hii ambayo ilifanya kosa la Musa kuwa kubwa sana.)

ELIYA:

Mungu alitumia njia nyingi zisizo za kawaida kuwasiliana na Nabii Eliya. Mara Eliya alipata uzoefu wa kipekee ambao ulionyesha umuhimu wa kujua sauti ya Mungu. Eliya aliambiwa aende akasimame kwenye mlima fulani na subiri Mungu azungumze naye. Hii ndio ilifanyika:

**Na tazama, Bwana akapita, na upopo mkali wenyewe nguvu ukapasua milima,
ukavunja miamba mbele za Bwana; lakini Bwana hakuwamo katika upopo; na
baada ya upopo tetemeko la ardhi; lakini Bwana hakuwako katika lile tetemeko la
ardhi.**

Baada ya mtetemeko wa nchi moto ukawa; lakini Bwana hakuwamo ndani ya moto; na baada ya moto sauti ndogo ya utulivu. (I Wafalme 19: 11-12)

Kulikuwa na hafla kadhaa za kawaida katika akaunti hii. Kulikuwa na upepo, tetemeko la ardhi, na moto. Hizi zilikuwa njia ambazo Mungu alikuwa amewasiliana na Eliya hapo awali. Lakini wakati huu, Mungu hakuzungumza katika hafla zote nzuri zilizotokea. Aliongea kwa sauti ndogo tulivu. Hii inaweza kuwa sauti ya sauti au sauti ya kimya katika roho ya Eliya.

PAULO:

Mungu alitumia njia nyingi kumuongoza Mtume Paulo wakati wa huduma yake ya umishonari:

- Katika barabara ya Dameski Paulo alielekezwa na mwangaza mkali na sauti kutoka Mbinguni. Matendo 9: 1-8
- Nilipoundwa njama ya kumuua Paulo, alionywa na waumini ambao walitumiwa na Mungu kumsaidia kutoroka. Matendo 9: 20-25
- Barnaba alitumiwa na Mungu kuanzisha uhusiano kati ya Paulo na wanafunzi wengine. Matendo 9: 20-28
- Waumini walitumiwa na Mungu kumsaidia Paulo kuwatoroka Wayunani wenyе hasira. Matendo 9: 29-30
- Paulo alipokutana na mchawi, Mungu alimpa utambuzi ili kuleta ukombozi. Matendo 13: 6-12
- Maombi na Roho Mtakatifu walimwongoza Paulo katika huduma maalum ya umishonari. Matendo 13: 2-4
- Utabiri wa kibinagsi wa Agabo ulithibitisha uzoefu uliokuwa ukimsubiri Paulo huko Yerusalem. Matendo 21: 10-14
- Mungu alizungumza na Paulo kupitia ndoto na maono. Matendo 22:18; 26:19; 27: 23-24
- Mlango unaofaa wa huduma kwa Bwana ulimfanya Paulo abadilishe mipango yake ya kibinagsi. 1 Wakorintho 16: 8-10

FILIPO:

Malaika wa Bwana akamwambia Filipo, "Ondoka, uende kusini, kwa njia ile inayoshuka kutoka Yerusalem kwenda Gaza, ambayo ni jangwa.

Akainuka akaenda; na tazama, mtu wa Kushi, mkuu wa mamlaka chini ya Kandake, malkia wa Waethiopia, ambaye alikuwa na dhamana ya hazina yake yote, na alikuja Yerusalem kuabudu, alikuwa anarudi na ameketi garini mwake

akisoma nabii Essaia . Ndipo huyo pepo akamwambia Filipo, Nenda karibu na gari hili ujiunge nalo. (Matendo 8: 26-29)

Mungu alizungumza na Filipo mara ya kwanza kupitia malaika. Mara ya pili Aliongea kupitia Roho Mtakatifu na Filipo alijibu mara moja. Hakungojea uthibitisho kutoka kwa malaika mara ya pili Mungu alizungumza kwa sababu tu njia hiyo ilikuwa imetumika hapo awali.

DAUDI:

Wakati Daudi alikuwa kijana, alipambana na adui wa watu wa Mungu aliyeitwa Goliathi. Ingawa Goliathi alikuwa mtu mkubwa na mwenye silaha nzuri, Mungu alimwambia Daudi asitumie silaha za kitamaduni za vita. Badala yake, David alitumia risasi ya kombeo. Katika ushindi mtukufu, David alimwangusha adui kwa risasi moja iliyoelekezwa vizuri ambayo ilimpiga kwenye paji la uso. Katika miaka ya baadaye Daudi angeuawa na jitu aliyeitwa Isbibenob ikiwa mpwa wake Abishai asingemsaidia. Je! Tunapaswa kuhitimisha kwamba Mungu alikuwa na Daudi wakati alipokutana na Goliathi, lakini sio wakati alipokabiliana na jitu la pili? Hapana. Mungu alitumia tu njia tofauti. Mara ya kwanza Mungu alitumia ustadi wa Daudi kwa kombeo. Mara ya pili Alitumia ustadi wa kijeshi wa Abishai.

Wakati Mungu hachagui kusema nawe kama alivyofanya zamani, usifadhaiske. Ikiwa mapenzi yake kwako katika hali kama hiyo hayafanani na ilivyokuwa hapo awali, usichanganyike. Mungu hajazuiliwa kwa mifumo fulani ya mawasiliano. Muumba mkuu pia ni Mtaalam mkubwa wa mawasiliano. Njia zake hazina kikomo.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Toa moja ya mifano kadhaa ya Kimaandiko ilijojadiliwa katika somo hili ambayo inathibitisha kwamba Mungu hana mipaka na haongei kila wakati kwa njia ile ile.

---

3. Orodhesha njia kumi na mbili zilizojadiliwa katika sura hii kama njia za kibiblia ambazo Mungu hutumia kuzungumza na mwanadamu.

---

4. Soma taarifa zifuatazo. Ikiwa taarifa ni ya Kweli, andika herufi T kwenye tupu iliyotolewa mbele yake. Ikiwa taarifa ni ya Uwongo, andika herufi F kwenye tupu iliyotolewa mbele yake.

a ._____ Ukikutana na "mlango uliofungwa" inamaanisha lazima umekosa cha Mungu mapenzi.

b ._____ Yesu hakuombea mapenzi ya Mungu kwa sababu alikuwa anayajua tayari.

c ._____ Yusufu alihisi alikuwa mwathirika wa hali na aliichukia.

d ._____ Mazingira ndio kielelezo bora cha mapenzi ya Mungu.

e ._____ Yona alitumia mazingira kutimiza mapenzi yake badala ya mapenzi ya Mungu mapenzi.

f ._____ Njia zingine za mawasiliano za Mungu zitakubaliana kila wakati na maandishi Yake Neno.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Jifunze maombi yafuatayo kwa mwongozo:

Zaburi 25: 4

Wakolosai 1: 9

Zaburi 86:11

Wakolosai 4:12

Waefeso 6: 18-20

2. Mungu huwasilisha mapenzi yake kwa mwanadamu, lakini wakati mwingine mwanadamu huwa na haraka sana katika kufanya maamuzi. Jifunze mifano ifuatayo ya wanaume ambao walifanya haraka sana, bila kumruhusu Mungu nafasi ya kuwasilisha mapenzi yake kwao:

Musa akimuua Mmisri: Kutoka 2

Ushirika wa Yoshua na Wagibeoni: Yoshua 9

Ibrahimu na Ishmaeli: Ibrahimu hakungojea mrithi aliyeahidiwa: Mwanzo 16

3. Soma kitabu cha Matendo. Andika orodha ya njia tofauti ambazo Mungu aliwasiliana na wanaume katika kanisa la kwanza.

SURA YA SABA

KICHAKA BADO KINAWAKA MOTO

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Orodhesha hatua za kupata mapenzi ya Mungu.
- Eleza jinsi ya kuwa na uhakika wa mapenzi ya Mungu.
- Tambua funguo tatu za kupokea mwongozo kutoka kwa Mungu.

AYA MUHIMU:

Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote; Wala usitegemee ufahamu wako mwenyewe. Katika njia zako zote mkiri Yeye na Yeye atazielekeza njia zako.
(Mithali 3: 5-6)

UTANGULIZI

Katika sura iliyotangulia tulichunguza rekodi ya Biblia ya mawasiliano ya Mungu na mwanadamu hapo zamani. Lakini swali ni, je, Mungu bado anazungumza na wanadamu leo?

Mtume Paulo alifupisha:

Mungu, ambaye nyakati za zamani na kwa njia tofauti alinena zamani na baba zetu kupitia manabii.

Amesema katika siku hizi za mwisho na Mwanawe, ambaye amemweka mrithi wa vitu vyote, ambaye kwa yeye alifanya ulimwengu. (Waibrania 1: 1-2)

Mungu alinena kwa njia anuwai nyakati zilizopita. Aliendelea kuongea na wanaume wakati wa Paulo. Paulo alisema ujumbe mkuu zaidi amba Mungu aliwaambia ni kupitia Mwanawe, Yesu Kristo.

WAKATI ULIOPITA: KICHAKA KUWAKA

Mungu aliwasilisha ujumbe wake katika nyakati za Biblia kwa njia nyingi. Njia moja aliyotumia imeandikwa katika Kutoka sura ya 3:

Basi Musa alikuwa akichunga kondoo wa Yethro mkwewe, kuhani wa Midiani; naye aliongoza kondoo nyuma ya jangwa, akafika kwenye mlima wa Mungu, hata Horebu.

Malaika wa Bwana akamtokea katika mwali wa moto kati ya kijiti;

Musa akasema, Nitakengeuka sasa, nione mwono huu mkubwa, kwa nini kijiti hakiungwi.

Bwana alipoona ya kuwa amegeuka ili aone, Mungu akamwita kutoka katikati ya kile kijiti, akasema, Musa, Musa. (Kutoka 3: 1-4)

Kutoka kwenye kichaka kinachowaka moto ambacho hakikuteketea, Mungu kwa Musa alimwita Musa ili kuwakomboa taifa la Israeli kutoka utumwa wa Misri. Ndio, hakika Mungu alisema na wanadamu katika nyakati zilizopita!

WAKATI WA SASA: KICHAKA BADO KINAWAKA

Lakini je! Mungu bado anazungumza na wanadamu leo kwa njia za miujiza? Je! Aina hizi za mawasiliano zilipunguzwa kwa nyakati za Agano la Kale kabla ya kujazwa kwa Roho Mtakatifu?

Msitu bado unawaka! Labda hauwezi kupata uzoefu wa aina hii maalum ya mwongozo uliopewa Musa, lakini Mungu bado anazungumza na wanadamu kwa njia za miujiza kama vile alivyofanya katika nyakati za Agano la Kale.

Katika Waibrania 1: 1-2 Paulo alisema kwamba Mungu anaendelea kusema na ulimwengu kuitia Yesu Kristo. Mungu hasemi tu kuitia Neno lililoandikwa ambalo linarekodi maisha na mafundisho ya Yesu, lakini Yesu aliahidi:

Lakini ye ye atakapokuja, huyo Roho wa kweli, atawaongoza awatie kwenye kweli yote; kwa maana hatanena kwa shauri lake mwenyewe, lakini yote atakayoyasikia atayanena, na mambo yajayo atawapasha habari yake (Yohana 16:13).

Roho Mtakatifu anaendelea kusema na Yesu akiwasilisha ujumbe wa Mungu kwa mwanadamu.

Baada ya kuja kwa Roho Mtakatifu katika Matendo 2, ufunuo maalum kutoka kwa Mungu uliendelea kama katika nyakati za Agano la Kale. Watu waliota ndoto, waliona maono, walizungumza na malaika, waliskia sauti ya Mungu inayosikika, na walipata ufunuo mwingine wa miujiza kutoka kwa Mungu.

Mawasiliano ya kimiujiza kutoka kwa Mungu hayakukoma na kuja kwa Roho Mtakatifu. Roho Mtakatifu ameongeza tu mwelekeo mpya wa mwongozo. Mwelekeo huo ulijumuisha mwelekeo wa ndani, maombezi kulingana na mapenzi ya Mungu kuitia lugha ya maombi ya lugha zingine, na karama maalum za kiroho ambazo Mungu huzungumza.

Kitabu cha mwisho cha Biblia, Ufunuo, ni rekodi iliyopanuliwa ya maono ambayo Mungu alimpa Mtume Yohana. Hadi mwisho wa Neno Lake lililoandikwa, Mungu anazungumza na mwanadamu kwa njia za miujiza.

Mungu anaendelea kusema na mwanadamu kupitia njia hizi. Historia ya kanisa la kisasa ina matukio mengi yaliyoandikwa vizuri ya mawasiliano ya miujiza kutoka kwa Mungu kwenda kwa mwanadamu kwa sababu. . .

Yesu Kristo ni yeye yule jana, na leo, na hata milele. (Waebrania 13: 8)

JE, ITAKUWAJE IKIWA HAKUNA KICHAKA?

Lakini ni nini hufanyika ikiwa Mungu hachagui kusema nawe kupitia njia ya miujiza. Je! Ikiwa hautaona ndoto, maono au muujiza? Je! Ikiwa hasemi na wewe kwa sauti inayosikika au kupitia karama zisizo za kawaida za unabii, luga, au tafsiri? Je! Ikiwa hakuna kichaka kinachowaka?

Watu wengine husubiri maisha yao yote kwa ufunuo usio wa kawaida kutoka kwa Mungu. Umati wa waumini wanapoteza maisha yao, wasio na nguvu na wasio na tija, wakingojea ujumbe wa kawaida au wa kushangaza kutoka kwa Mungu.

Kanisa la kwanza halikufanya hivi. Walifurahi wakati Mungu alichagua kuongoza kupitia njia za miujiza, lakini katika maamuzi mengi ya maisha ya kila siku hawakuongozwa na malaika, ndoto, na maono. Walakini walisonga mbele kama nguvu kubwa kwa Mungu.

Kwa hivyo, unafanya nini ikiwa hakuna kichaka kinachowaka? Hapa kuna hatua saba za kupata mapenzi ya Mungu:

1. OMBA:

Ombea mwongozo wa Mungu maishani mwako. Yesu aliwafundisha wafuasi wake kwamba sehemu ya utaratibu wa kawaida wa maombi ilikuwa kwa mapenzi ya Mungu kufanywa:

**Ufalme wako uje, mapenzi yako yatendeke duniani, kama ilivyo Mbininguni.
(Mathayo 6:10)**

Unapoomba, onyesha hamu yako kwa Mungu akufunulie mapenzi yake. Musa alifanya hivi:

**Basi sasa, nakusihi, ikiwa nimepata neema machoni pako, nionyeshe njia yako, ili
nipate kukujua, ili nipate kibali machoni pako; ukakumbuke ya kuwa taifa hili ni
watu wako. (Kutoka 33:13)**

Daudi alifanya hivi:

Ee Bwana, nionyeshe njia zako; nifundishe mapito yako. (Zaburi 25: 4)

Omba hekima ya kufanya uchaguzi sahihi:

Ikiwa yejote kati yenu anakosa hekima (katika kuamua mapenzi ya Mungu) na aombe kwa Mungu, ambaye huwapa watu wote kwa ukarimu na hakemei; naye atapewa.

Lakini na aombe kwa imani, bila kutetereka. Kwa maana yeye anayekasirika ni kama wimbi la bahari linaloongozwa na upopo na kutupwa.

Kwa maana mtu huyo asidhani ya kuwa atapokea chochote kwa Bwana.(Yakobo 1: 5-7)

Omba maombi ya waumini wengine. Mungu mara nyingi hufunua mapenzi yake kupitia karama za kiroho zinazotumiwa katika mikutano ya maombi ya kikundi. Paulo na Barnaba walipokea uthibitisho wa wito wao kwa huduma ya umishonari katika mkutano huo.

2. JIFUNZE MAANDIKO:

Tafuta kwa bidii Neno la Mungu lililoandikwa ili kubaini ikiwa mwongozo maalum umetolewa kwa hali yako. Tambua ikiwa kuna kanuni za jumla za Kibiblia au mifano ya wasifu ambayo inatumika.

Kutafuta Maandiko haimaanishi kuiruhusu Biblia iwe wazi na kuchukua kifungu cha kwanza macho yako yakiangalie kama jibu lako. Kutafuta Maandiko ni uchunguzi wa kina wa Neno na matumizi ya kanuni zake kwa maamuzi ambayo unapaswa kufanya. Kila mlango wazi, kila fursa, kila uongozi unaofikiria unaweza kuwa unatoka kwa Bwana unapaswa kupimwa kwanza na Neno la Mungu lililoandikwa. Yesu alitumia kanuni hii. Alipojaribiwa na Shetani kutenda mbali na mapenzi ya Mungu alijibu mara kwa mara "Imeandikwa ...." (Mathayo 4). Alichambua kila kitu kwa msingi wa Neno la Mungu lililoandikwa.

Unapotafuta Maandiko, hakikisha kusoma ahadi nyingi za mwelekeo. Tumeorodhesha zingine katika sehemu ya "Kwa Mafunzo Zaidi" ya sura hii. Unapojifunza vifungu hivi itaongeza imani yako kwamba Mungu anasema na kwamba unaweza kujua sauti yake.

3. SIKILIZA SAUTI YA NDANI YA ROHO MTAKATIFU:

Kupitia maombi na kusoma Maandiko, Mungu huongea mapenzi yake ndani ya roho yako kwa sauti ya ndani ya Roho Mtakatifu. Tulijadili haya kwa kirefu katika sura ya mwisho. Sehemu ya "sauti ya Roho Mtakatifu" ni lugha ya maombi ya lugha zingine. Wakati haujui mapenzi ya Mungu katika jambo, omba kwa lugha ya maombi ya Roho Mtakatifu.

Roho Mtakatifu anajua mapenzi kamili ya Mungu na ataomba kupitia wewe kulingana na mapenzi hayo:

.. Yeye achunguzaye mioyo anajua yaliyo katika nia ya roho, kwa sababu huwaombea watakatifu sawasawa na mapenzi ya Mungu. (Warumi 8:27)

Kumbuka - Yesu alisema kwamba Roho Mtakatifu "atawaonyesha mambo yajayo." Hii inamaanisha Anakufunulia mpango wa Mungu. Anakuongoza kulingana na mapenzi ya Mungu.

4. TAFUTA USHAURI WA KIKRISTO:

Kama tulivyosema katika sura ya mwisho, Mungu hutumia washauri wa Kikristo kusaidia waumini katika mchakato wa kufanya uamuzi. Biblia inasema:

Usipokuwa na shauri, watu huanguka; lakini kwa wingi wa washauri kuna usalama. (Mithali 11:14)

Njia ya mpumbavu ni sawa machoni pake mwenyewe; Bali yeye asikiaye shauri ni mwenye hekima. (Mithali 12:15)

Ni muhimu kwamba waumini watafute ushauri tu kutoka kwa Wakristo waliokomaa. Kamwe usitafute ushauri kutoka kwa wanasaikolojia wa kidunia au wataalamu wa magonjwa ya akili. Watatoa ushauri wa ulimwengu. Wao ni "viongozi vipofu wa vipofu":

Ole wenu enyi viongozi vipofu! . . (Mathayo 23:16)

Heri mtu yule asiyetembea katika shauri la wasio haki. . .(Zaburi 1: 1)

Kamwe usitafute ushauri kutoka kwa Wakristo wapya, kwani hawana uzoefu na kukomaa kiroho.

Watu wengine huenda tu kwa mshauri wakitumaini kuwafanya wakubaliane na maoni yao wenyewe. Utapokea faida kidogo kutoka kwa ushauri ikiwa huu ndio mtazamo wako. Waumini wengine huwasiliana na washauri wengi kulinganisha ushauri wanaopokea. Wanaonekana kuchukua kura ya maoni kuhusu ni wangapi wanaopendelea hatua moja kinyume na nyingine. Hii sio kusudi la ushauri. La muhimu zaidi, kumbuka kila wakati kwamba shauri zote za mwanadamu lazima zikubaliane na Neno la Mungu lililoandikwa.

5. CHUNGUZA MAZINGIRA:

Changanua hali zinazohusiana na uamuzi unaohitaji kufanya. Hizi zinapaswa kuzingatiwa kuhusiana na mwongozo ambao Mungu hutoa kuititia maombi, kusoma Neno, sauti ya ndani ya Roho, na ushauri wa Kikristo.

Mazingira hayapaswi kutumiwa peke yake kuamua mapenzi ya Mungu, lakini yanafafanua muktadha wa uamuzi ambao unapaswa kufanywa. Wakati mwengine mazingira hupunguza uchaguzi au hutoa fursa ya mwelekeo mpya maishani.

6. TUMIA FUNGUO ZA KIBIBLIA KWA MAELEKEZO:

Katika ulimwengu wa asili, funguo hufungua milango. Katika ulimwengu wa kiroho, Mungu ametoa funguo za kufungua mlango wa mapenzi yake. Funguo zinapatikana katika kitabu cha Mithali:

Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote; Wala usitegemee ufahamu wako mwenyewe. Katika njia zako zote mkiri Yeye, Naye atayanyosha mapito yako.
(Mithali 3: 5-6)

Funguo ya Kwanza: Uaminifu.

Usiogope kile Mungu anaweza kukuuliza. Jua kuwa mpango Wake kwako ni bora. Hakika, wanaume wanapaswa kuwa na uwezo wa kumwamini mtu ambaye atatoa Mwanawe wa pekee kuwafia. Tumaini lako lazima liwe kwa Bwana na sio kwa mwanadamu:

Bwana asema hivi, Amelaaniwa mtu yule amtegemeaye mwanadamu, na kumfanya mwili kuwa mkono wake, na ambaye moyo wake umemwacha Bwana. (Yeremia 17: 5)

Ufunguo wa Pili: Usiegemee Kuelewa Kwako Mwenyewe.

Usitegemee mawazo yako ya kibinadamu. Hii haimaanishi kuwa hakuna mahali pa hukumu yenye akili. Kitabu cha Mithali kimejazwa na maagizo ya kutumia ufahamu na busara. Mungu hasemi unapaswa kuacha uamuzi mzuri. Anasema tu usitegemee tu hoja za kibinadamu wakati unatafuta mapenzi ya Mungu.

Wakati Daudi alikuwa akirudisha sanduku huko Yerusalem, hakuuliza mwongozo wa Mungu. Alitegemea ufahamu wake mwenyewe na kuanza kuhamisha safina kwa njia inayofaa zaidi (II Samweli 6: 1-7).

Lakini hii haikuwa njia ya Mungu na hukumu ilianguka. Ilikuwa mapenzi ya Mungu kurudisha safina Yerusalem, lakini Daudi hakuwa ameunganisha mapenzi ya Mungu na njia Yake. Hii ni kanuni muhimu ya mwongozo.

Ufunguo wa Tatu: Kwa Njia Zako Zote Mkubali Yeye.

Kumtambua Mungu kwa njia zote ni kumheshimu katika fikira, neno, na tendo. Mpe nafasi ya kwanza katika maisha yako:

Ili katika mambo yote apate kuwa wa kwanza. (Wakolosai 1:18)

Joshua alifanya kosa kubwa wakati "hakuuliza shauri kutoka kwa kinywa cha Bwana" juu ya mkataba na Wagibeoni (Yoshua 9). Uamuzi wake ulisababisha ushirikiano na taifa lisilomcha Mungu, kitu ambacho kilikatazwa na Mungu.

Funguo tatu. . .

- Mtegemea Bwana kwa moyo wako wote. . .
- Usitegemee ufahamu wako mwenyewe. . .
- Katika njia zako zote mkiri Yeye. . .

Funguo hizi hufungua mlango. . .Naye atazielekeza njia zako.

7. CHAGUA NJIA YA HEKIMA:

Katika maamuzi yaliyosughulikiwa hasa katika Neno la Mungu lililoandikwa, lazima kila mara ufanye uamuzi unaolingana na Neno lililofunuliwa. Katika maamuzi mengine, baada ya maombi, kusoma Neno, kusikiliza sauti ya Roho, kutafuta ushauri, na kuchambua mazingira, unaweza kufanya uchaguzi kulingana na "njia ya hekima." (Kumbuka - uliomba hekima kutoka kwa Mungu. Sasa unafanya uchaguzi kwa msingi wa hekima hiyo.)

Njia ya hekima ni chaguo katika uamuzi wowote ambao unatoa fursa kubwa zaidi ya maendeleo ya kiroho katika kila eneo la maisha. Ni chaguo kulingana na kile Mungu amefunua kupitia maombi, Neno lililoandikwa, sauti ya ndani ya Roho Mtakatifu, na ushauri wa Kikristo.

Uwezo wa kutambua njia ya hekima huongezeka kupitia ukomavu wa kiroho:

Kwa maana wakati mlipaswa kuwa waalimu kwa wakati huu, mnahitaji mwingine afundishe tena yale ambayo ni mafundisho ya kwanza ya maneno ya Mungu;

Kwa maana kila mtu atumiaye maziwa hana ujuzi katika neno la haki; kwa kuwa ye ye ni mtoto mchanga.

Lakini chakula kigumu ni cha watu wazima, hata wale ambao kwa sababu ya matumizi wamezoea akili zao kupambanua mema na mabaya. (Waebrania 5: 12-14)

Ukomavu wa kiroho hutokana na uhusiano na Mungu, sala, na kutafakari katika Neno Lake lililoandikwa.

UHAKIKISHO WA MAPENZI YA MUNGU

Na amani (maelewano ya roho inayokuja) kutoka kwa Kristo itawale (tenda kama mwamuzi mwendelezo) mioyoni mwenu ikiamua na kumaliza kwa ukamilifu maswali yote yanayotokea akilini mwenu- (katika hali hiyo ya amani) ambayo (kama washiriki wa Kristo mwili mmoja uliitwa pia (kuishi). . .(Wakolosai 3:15)

Mwamuzi ni mtu anayehusika na kukagua hafla ya michezo ili kubaini ikiwa mchezo unacheza kulingana na sheria.

Katika ulimwengu wa kiroho, amani ya Mungu ni mwamuzi wa mapenzi ya Mungu. Matendo yako na maamuzi yako yanapitiwa. Wakati zinapatana na mapenzi ya Mungu, utakuwa na amani katika roho yako. Unapochanganyikiwa au kufadhaika, usichukue hatua. Subiri hadi upokee amani kuhusu uamuzi unaofanya. Ukosefu wa amani ni ishara kutoka kwa mwamuzi kuwa kuna kitu kibaya:

Kwa maana Mungu sio mwandishi wa machafuko, bali wa amani. . . (1 Wakorintho 14:33)

HATUA BAADA YA HATUA KILA WAKATI

Kanuni moja ya mwisho muhimu katika suala la mapenzi ya Mungu ni kumtambua Mungu anafunua mpango wake hatua kwa hatua. Hii inamaanisha Yeye hafunuli mpango mzima wa maisha yako, na maelezo yote, kwa wakati mmoja. Mungu hasemi na wewe mara moja tu katika maisha. Huwezi kukuza uhusiano na mtu kwa msingi wa mazungumzo moja. Uhusiano ni mchakato unaoendelea wa mawasiliano. Mungu anaendelea kusema, na unaongeza uwezo wako wa kuitambua sauti yake.

Mungu ana sababu za kufunua mapenzi yake hatua kwa hatua. Mara nyingi, hauko tayari kujua mpango mzima kwa sababu inaweza kukushinda au kusababisha hisia za kutostahili kwa kazi iliyo mbele.

Yesu aliwaambia wanafunzi wake wakati mmoja:

Nina mambo mengi ya kukwambia, lakini huwezi kuyabeba sasa. (Yohana 16:12)

Mungu aliwaambia Israeli kwamba atawashinda maadui zao huko Kanaani "kidogo kidogo" kwani walikuwa tayari na kuweza kuchukua jukumu la ardhi mpya aliyokuwa akiwapatia.

Mungu pia hafunuli mpango wake wote kwa sababu sisi huwa na wasiwasi juu ya siku zijazo. Biblia inaonya:

**Basi msifikirie kesho; maana kesho atasumbuka kwa mambo yake mwenyewe.
(Mathayo 6:34)**

Usijali juu ya siku zijazo. Fanya tu maamuzi muhimu kwa leo. Wakati ujao unadhibitiwa na Mungu. Hii haimaanishi haupaswi kufanya mipango ya busara kwa siku zijazo. Lakini haupaswi kuwa na wasiwasi juu yake. Kilicho muhimu ni kuishi katika mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa kwa siku hii. Jifunze kusikia sauti yake katika matembezi yako ya kila siku ya Kikristo.

Kutembea kila siku katika mapenzi Yake kunasababisha matembezi ya maisha marefu katika mapenzi Yake.

Mungu hafunuli mpango wake kamili kwa sababu anataka ujifunze kuishi kwa imani. Ni rahisi kuchukua hatua ya kwanza ikiwa mtu anajua njia inaelekea wapi. Sio rahisi kuchukua hatua ya imani kwa haijulikani.

Biblia inasema hivi kumhusu Ibrahimu:

Kwa imani Ibrahimu alipoitwa aliitwa aende mahali atakapopokea kama urithi; akatoka nje, bila kujua alienda wapi. (Waibrania 11: 8)

Hakuna kitu kinachoweza kujenga imani kwa Mungu bora kuliko kutembea hatua kwa wakati. Kuchukua hatua kwa wakati kama Mungu anafunua inamaanisha huwezi kusonga haraka sana. Musa alihama haraka sana na kumuua Mmisri. Ibrahimu alisonga mbele ya mpango wa Mungu na kujaribu kuchukua nafasi ya Ishmaeli mrithi mteule.

Kitabu cha Esta kinasisitiza umuhimu wa kumngoeja Mungu. Watu wa Mungu walikuwa katika hatari ya kuangamizwa na mtu mwovu aliyeitwa Haaman. Alikuwa amemwuliza Mfalme awaangamize Wayahudi wote.

Malkia Esta alikuwa akijua njama hiyo. Alijua haikuwa mapenzi ya Mungu kwa Wayahudi kuangamizwa, lakini hakufanya haraka. Alisubiri hadi Mungu ampe mpango kisha akasubiri siku ya ziada kabla ya kuzungumza na Mfalme. Katika kipindi hicho cha kungojea jambo muhimu lilitokea. Mfalme aligundua kwamba Mordekai, Myahudi, alikuwa ameokoa maisha yake kutoka kwa njama ya kumuua.

Wakati hii ilifahamishwa, basi Esta alifunua njama ya Haaman dhidi ya Wayahudi. Mfalme alitenda kinyume na mpango wa Haamani, Wayahudi waliokolewa, na Haaman aliadhibiwa kwa uovu wake - yote kwa sababu Esta alisubiri siku moja zaidi kabla ya kutenda.

KICHAKA BADO KINAWAKA

Kwa maana ya kiroho, kichaka bado kinawaka. Mungu bado anatuongoza na anatamani kusema nasi:

Niite, nami nitakujibu, na kukuonyesha mambo makubwa na ya nguvu, usiyoyajua. (Yeremia 33: 3)

Mungu anataka kufunua mapenzi yake na kuwasiliana na mipango yake. Anaendelea kuongoza na kuelekeza. Mungu ni Mungu mtulivu anayesema ikiwa utasikiliza tu.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Je! Ni uhakikisho gani ambao Mungu hutoa wakati muumini anafanya kazi katika mapenzi yake kamili?

---

3. Ni nini funguo tatu za kuamua mapenzi ya Mungu zilizopewa katika Mithali 3: 5-6?

---

4. Inamaanisha nini "kumtambua Mungu" kwa njia zote?

---

5. Orodhesha hatua saba za kupata mapenzi ya Mungu yaliyojadiliwa katika sura hii.

---

6. Soma taarifa zifuatazo. Ikiwa taarifa ni ya Kweli, andika barua T kwenye tupu iliyotolewa mbele yake. Ikiwa taarifa hiyo ni ya Uwongo, andika barua F kwenye tupu mbele yake.

a ._____ Njia bora ya kutumia Biblia kuamua mapenzi ya Mungu ni kufungua bila mpangilio na chukua aya ya kwanza ambayo inakutambulia kama jibu lako.

b _____ Mungu kawaida hufunua mpango wake wote juu ya maisha yako, na maelezo yote, kwa ufunuo mmoja wa miujiza.

c ._____ Mungu hasemi leo kupitia ndoto, maono, na mengine kama hayo mbinu za miujiza.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Linganisha Mithali 3: 5-6 na Warumi 12: 1-2. Kuna amri mbili chanya katika kila kifungu (mambo ya kufanya) na amri moja hasi (jambo la kutofanya). Orodhesha hizi kwenye chati ifuatayo:

Mithali 3: 5-6

Amri Nzuri:

Amri Hasi:

Amri Nzuri:

Warumi 12: 1-2

2. Mchungaji George Mueller alikuwa kiongozi mzuri wa kiroho aliyeanzisha na kuelekeza kituo cha watoto yatima huko Uingereza na kazi mbali mbali za kimisionari ulimwenguni kote. Katika maandishi yake, Mchungaji Mueller alielezea njia yake ya kuamua mapenzi ya Mungu:

"Ninatafuta mwanzoni kuingiza moyo wangu katika hali ambayo haina mapenzi ya kibinafsi kwa suala fulani.

Asili mia tisini ya shida na watu iko hapa tu. Tisa kwa kumi ya ugumu hushindwa wakati mioyo yetu iko tayari kufanya mapenzi ya Bwana, iwe ni vipi. Wakati mtu yuko kweli katika hali hii, kawaida ni njia kidogo tu ya maarifa ya mapenzi Yake.

Baada ya kufanya hivyo, siachi matokeo kuwa hisia au hisia moja. Ikiwa nitafanya hivyo, ninajipa jukumu la udanganyifu mkubwa.

Ninatafuta mapenzi ya Roho wa Mungu kuititia, au kwa uhusiano na, Neno la Mungu. Roho na Neno lazima ziunganishwe. Ikiwa ninamtazama Roho peke yangu bila Neno, mimi hujiweka wazi kwa udanganyifu mkubwa pia. Ikiwa Roho Mtakatifu anatuongoza hata kidogo, Atafanya hivyo kulingana na Maandiko na kamwe hatapingana nao.

Pia, ninazingatia hali ya kuongoza. Hizi mara nyingi zinaonyesha wazi mapenzi ya Mungu kuhusiana na Neno na Roho Wake. Ninamuomba Mungu kwa maombi anifunulie mapenzi yake kwa usahihi. Kwa hivyo, kwa njia ya maombi, kusoma Neno, na kutafakari, ninafikia uamuzi wa makusudi kulingana na uwezo wangu wote na maarifa, na ikiwa akili yangu iko katika amani na inaendelea hivyo baada ya kurudia mara mbili au tatu, ninaendelea ipasavyo.

Katika mambo yasiyo na maana na katika shughuli zinazohusisha maswala muhimu zaidi, nimeona njia hii inafaa kila wakati. "

3. Mungu ametoa ahadi nyingi katika Neno lake kuhusu mwongozo. Jifunze marejeo yafuatayo:

Zaburi 3: 8; 5: 8; 25: 5,9: 12; 27:11; 31: 3; 32: 8; 37:23; 48:14; 61: 2; 73:24; 78: 52,72; 85: 8, 13; 107: 7; 139: 10,24; 142: 3; 143: 10

Mithali 3: 6; 4:11; 8:20; 11: 3,15; 16: 9; 21:29; 23:19

Mhubiri 10:10

Isaya 45:13; 58:11; 61: 8

Yohana 10: 3; 16:13

Waefeso 5:17

Wakolosai 1: 9; 4:12

4. Moja ya mifano kubwa ya mwongozo ni Mungu kuongoza taifa la Israeli kutoka Misri kwenda nchi ya ahadi. Unaweza kusoma juu ya hii katika vifungu vifuatavyo:

Kutoka 13:17, 18, 21: 15:13

Kumbukumbu la Torati 8: 2, 15; 29: 5; 32:10;

I Mambo ya Nyakati 11: 2

II Nyakati 25:11

II Samweli 5: 2

Nehemia 9:12

Zaburi 77:20; 78:14, 53; 80: 1; 106: 9; 107: 7; 136: 16

Isaya 48:21; 63: 12-14

Yeremia 2: 6, 17

Waebrania 8: 9

5. Hapa kuna mtindo rahisi kufuata wakati wa kufanya uamuzi:

-Ubishi: Hakikisha hakuna ubishani na Neno la Mungu katika uamuzi unaofanya.

-Kudhibiti: Dhibiti hisia zako. Usifanye maamuzi kwa hasira, kukata tamaa, hofu, n.k kulingana na mhemko wako kwa sasa.

-Ushauri: Tafuta ushauri wa kimungu kuhusu uamuzi.

-Hali: Changanua hali zote nzuri na hasi zinazohusiana na uamu. Mara nyingi Mungu hutumia mazingira kuelekeza maisha yako.

-Msukumo: Chambua shauku zako. Wakati mwingine, Mungu hukupa hamu ya kulazimisha kufanya kitu ili kukuelekeza kwa mapenzi yake. Ikiwa imetoka Kwake, itapatana kila wakati na Neno Lake.

-Dhamiri: Angalia mfumo wako wa onyo la ndani - dhamiri yako - ambayo ni kengele uliyopewa na Mungu ambayo hukuruhusu kujua ikiwa unaelekea mwelekeo sahihi.

-Kuridhika: Hakikisha una amani ya Roho Mtakatifu ambayo hutokana na unapoamua vizuri.

SURA YA NANE

MITENDO YA MASWALI

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza nini maana ya neno "mazoea yanayotiliwa shaka."
- Toa miongozo ya Kimaandiko ya kuchukua uamuzi juu ya mazoea yanayotiliwa shaka.
- Tofautisha kati ya "ndugu dhaifu" na "ndugu aliye na nguvu zaidi."
- Toa miongozo ya Kimaandiko ya kushughulika na "ndugu dhaifu."
- Toa miongozo ya Kimaandiko ya kushughulikia kutokubaliana kati ya waumini.
- Toa miongozo ya Kimaandiko ya kusuluhisha makosa kati ya waumini.

AYA MUHIMU:

Basi, kama mnakula au kunywa au kufanya chochote, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu. (1 Wakorintho 10:31)

UTANGULIZI

Sura hii inahusu uamuzi juu ya mazoea yanayotiliwa shaka. Neno hili limefafanuliwa na majadiliano ni pamoja na miongozo ya kushughulikia mazoea yanayotiliwa shaka, kushughulika na ndugu dhaifu, kushughulikia kutokubaliana kati ya waumini, na kusuluhisha makosa.

MATENDO YA KUTILIWA SHAKA

Katika kila tamaduni kuna mazoea fulani ambayo yanatia shaka. Hizi ni mazoea ambayo hayajatajwa haswa katika Maandiko kuwa mabaya au sawa kwa mfuasi wa Yesu.

Unaweza kufikiria kwa urahisi mazoea kama hayo katika tamaduni yako mwenyewe. Inaweza kujumuisha shughuli za burudani au burudani. Wanaweza kuwa vilabu au mashirika ambayo unaweza kuchagua kuwa ya. Mazoea haya ni pamoja na tabia fulani na uchaguzi wa kile unachokula au kunywa. Inaweza kuwa maswali juu ya siku gani za kuabudu au siku takatifu.

Je! Unawezaje kuamua mapenzi ya Mungu kuhusu mazoea yanayotiliwa shaka wakati mwongozo maalum juu ya mambo kama hayajatolewa katika Biblia? Jiulize maswali haya:

INAMTUKUZA MUNGU?

Labda kanuni muhimu zaidi ya kuhukumu mazoezi yanayotiliwa shaka ni kuuliza swali, "Je! Linamtukuza Mungu?"

Biblia inaonyesha yote unayofanya yanapaswa kumtukuza Bwana:

Basi, kama mnakula au kunywa au kufanya chochote, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu. (1 Wakorintho 10:31)

Na kila mfanyalo kwa neno au tendo, fanyeni yote kwa jina la Bwana Yesu, mkimshukuru Mungu Baba kwa Yeye. (Wakolosai 3:17)

Na kila mfanyalo, lifanyeni kwa moyo wote, kama kwa Bwana, wala si kwa wanadamu; Mkijua ya kuwa mtapata thawabu ya urithi kwa Bwana; kwa maana mnamtumikia Bwana Kristo. (Wakolosai 3: 23-24)

JE, MSUKUMO WAKO NI UPI?

Kwa nini unataka kushiriki katika mazoezi haya? Je! Ni sababu yako au nia yako ya kuifanya? Hata shughuli nzuri inaweza kufanya kwa nia mbaya. Kwa mfano, Yakobo anatoa mfano wa nia mbaya ya sala:

Unauliza, lakini hupokei, kwa sababu unaomba vibaya, ili utumie kwa tamaa zako. (Yakobo 4: 3)

Kuomba hakika sio vibaya lakini sababu za maombi mengine sio sahihi. Msukumo ulioelezewa katika aya hii ni hamu ya kutimiza matamanio.

NI LAZIMA?

Paulo anasema kwamba wakati vitu vingine vinaweza kuchukuliwa kuwa halali (sio ukiukaji wa Neno la Mungu lililoandikwa), unapaswa kuzingatia ikiwa ni muhimu sana. Anasema:

Vitu vyote ni halali kwangu, lakini vitu vyote sio faida. . . (1 Wakorintho 6:12)

ITAENDELEZA UKUAJI WA KIROHO?

Shughuli nyingi zinaweza kuzuia ukaji wa kiroho. Shughuli zingine zinaweza kuchukua muda mwingi hivi kwamba huzuia ukaji wa kiroho:

Na hawa ndio waliopandwa kati ya miiba; kama vile kusikia neno.

Lakini wasiwasi wa ulimwengu huu, na udanganyifu wa utajiri, na tamaa za mambo mengine zikiingia, hulisonga neno, nalo likazaa matunda. (Marko 4: 18-19)

Na ile iliyoanguka kati ya miiba ni wale wale ambao, wakashasikia, hutoka, na husongwa na wasiwasi na utajiri na raha za maisha haya, wasilet matunda kwa ukamilifu. (Luka 8:14)

Jiulize: "Je! Shughuli hii itazuia au kukuza ukuaji wangu wa kiroho?"

Shughuli zinazokwamisha ukuaji wa kiroho kuwa mizani inayoingiliana na mbio ya kiroho ambayo Mungu ameweke mbele yako:

Kwa hivyo kwa kuwa sisi pia tumezungukwa na wingu kubwa la mashahidi, na tuweke kando kila mzigo mzito na dhambi inayotuzunguka kwa urahisi, na tupige mbio kwa uvumilivu mbio iliyowekwa mbele yetu. (Waebrania 12: 1)

NI TABIA YA KULETA UTUMWA?

Unapofikiria mazoezi yanayotiliwa shaka, jiulize "Je! Mazoezi haya yatanifanya niwe mtumwa wa tabia?" Tabia ya utumwa ni ile inayokudhibiti. Unahisi hauwezi kuelewana bila hiyo na unapata shida kuiacha.

Paulo anasema juu ya tabia ya utumwa.

.. Vitu vyote ni halali kwangu, lakini sitaweza kutiwa chini ya kitu chochote. (1 Wakorintho 6:12)

Shughuli yoyote ambayo inafanya utumwa kimwili, kiakili, kiroho, au kwa mazoea inahitaji wakati muhimu inapaswa kuepukwa.

JE, NI ULEWANO VISIVYO?

Paulo anauliza katika 2 Wakorintho 6:14, "... nuru ina uhusiano gani na giza? "

Je! Mazoezi yanayotiliwa shaka unayofikiria yatakuwa maelewano ya kiroho? Je! Utajihuisha na shughuli za ulimwengu au kukubali viwango vyake kwa kufanya jambo hili? Biblia inaanamu:

Kwa hiyo tokeni kati yao, mkatengwe, asema Bwana, wala msiguse kitu kilicho najisi; nami nitakupokea. (2 Wakorintho 6:17)

ITAELEKEZA JARIBU?

Yesu alitufundisha kuomba "usitutie majoribuni." Haina maana kusali sala hii halafu kwa shughuli inayotiliwa shaka jiweke mahali pa majoribu. Biblia inaonya:

Mtu ye yote anapojaribiwa asiseme, Ninajaribiwa na Mungu;

Lakini kila mtu hujaribiwa anapovutwa na tamaa yake mwenyewe na kushawishiwa.

Halafu tamaa ikichukua mimba huzaa dhambi. na dhambi ikikamilika huzaa mauti. (Yakobo 1: 13-15)

Jaribu ni tofauti na jaribio la imani. Jaribio la imani hufanyika wakati muumini anakabiliwa na hali ngumu bila kosa lake mwenyewe. Hali hiyo inajaribu imani yake kwa Mungu. Mungu huruhusu majoribu ili kuimarisha imani yako na kuleta ukomavu wa kiroho.

Lakini Mungu hamjaribu mwanadamu. Jaribu ni hamu ya kufanya vibaya. Jaribu linakuja wakati haudhibiti mawazo na matendo yako vizuri au wakati Shetani anakushawishi ufanye uovu. Baadhi ya mazoea yanayotiliwa shaka yanaweza kukuweka katika hali za majoribu. Ukikubali kujaribiwa, tamaa husababisha dhambi, na dhambi husababisha kifo cha kiroho.

JE, KUNA KUONEKANA KWA UOVU?

Je! Mazoea unayozingatia yanaonyesha uovu kwa wengine? Biblia inaamuru:

Jiepushe na kila aina ya uovu. (1 Wathesalonike 5:22)

JE, INACHAFUA DHAMIRI YAKO?

Wakati wa kufanya uamuzi kuhusu mazoea yanayotiliwa shaka, unapaswa kushawishika kabisa uchaguzi unayofanya ni sawa. Katika nyakati za Agano Jipywa waumini hawakukubaliana juu ya ikiwa ni sawa kula nyama au sio kwani nyama ilitumika kwa dhabihu chini ya sheria ya Agano la Kale. Dhabihu hizi zilitumika kama upatanisho wa dhambi ya mwanadamu kabla ya Yesu kutoa maisha yake kama dhabihu ya mwisho na kamili ya dhambi. Kwa sababu nyama ilitumika kwa kafara kulikuwa na sheria dhidi ya kula nyama fulani. Paulo aliandika juu ya swali hili:

Na yule anayetia shaka atahukumiwa ikiwa anakula, kwa sababu halei kwa imani; (Warumi 14:23)

Kanuni ni kwamba lazima ushawishike kikamilifu katika mambo yanayotiliwa shaka kuwa kile unachofanya ni sawa. Ikiwa una mashaka, basi inakuwa dhambi kwako kushiriki katika mazoea kama hayo.

ITADHURUJE WENGINE?

Hii inasababisha mwongozo wa mwisho kuhusu mazoea yanayotiliwa shaka. Je! Kushiriki hii shughuli kutawaathiri vipi wengine? Je! Itawajenga wengine? Kuimarisha kunamaanisha kufundisha, kujenga, au kuboresha kiroho. Biblia inasema:

Wacha tufuate mambo ambayo hufanya amani na vitu ambavyo mtu unaweza kujengana. (Warumi 14:19)

Je! Shughuli hii inachangia kwa njia nzuri katika ukuaji wa kiroho wa wengine? Paulo aliandika:

Vitu vyote si halali kwangu, lakini vitu vyote si vya faida. Vitu vyote ni halali kwangu, lakini vitu vyote havijengi. (1 Wakorintho 10:23)

Baadhi ya mazoea ambayo unaweza kushiriki yanaweza kusababisha waumini wengine kuzuiliwa katika matembezi yao ya kiroho. Tena, akiongea juu ya swali la kula nyama, Paulo aliandika:

Kwa hivyo, ikiwa chakula kitamkwaza ndugu yangu, sitakula nyama yoyote wakati ulimwengu ukisimama nisije nikamkwaza ndugu yangu. (I Wakorintho 8:13)

Paulo hakuona ni mbaya kula nyama. Lakini hangekula ikiwa ingemzuia ndugu dhaifu katika Bwana. Ndugu dhaifu ni muumini ambaye, kwa sababu ya udhaifu wa imani, maarifa, au dhamiri anaweza kuathiriwa na mfano wa ndugu mwenye nguvu. Anaweza kushawishiwa kutenda dhambi dhidi ya dhamiri yake na maendeleo yake ya kiroho yanaweza kuzuiwa.

Muumini mwenye nguvu ni yule ambaye, kwa sababu ya ufahamu wake wa uhuru katika maeneo fulani na nguvu ya kusadikika kwake, hutumia uhuru na dhamiri njema. Haathiriwi na maoni tofauti ya wengine.

Kitendo chochote cha ndugu mwenye nguvu ambacho kwa kawaida kitaruhusiwa ni mbaya ikiwa inamshawishi ndugu dhaifu kutenda dhambi dhidi ya dhamiri yake au kuzuia maendeleo yake ya kiroho. Paulo aliandika:

Ni vizuri kutokula nyama, wala kunywa divai, wala kitu chochote kinachomkwaza ndugu yako, au kukasirika, au kudhoofika. (Warumi 14:21)

MUHTASARI: UAMUZI WA KUFANYA JUU YA TABIA ZA KUTILIWA SHAKA

Chati ifuatayo inafupisha miongozo ya Kibiblia ya kufanya uamuzi juu ya mazoea yanayotiliwa shaka:

Jiulize	Marejelo ya Biblia
Je, inamtukuza Mungu?	I Wakorintho 10:31; Wakolosai 3: 17,23
Nini motisha yako?	Yakobo 4: 3
Je! Ni muhimu?	I Wakorintho 6:12
Je! Itakuza ukuaji wa kiroho?	Marko 4: 18,19; Luka 8:14; Waebrania 12: 1
Je! Ni tabia ya utumwa?	I Wakorintho 6:12
Je! Ni maelewano?	2 Wakorintho 6:17
Je! Itasababisha jaribu?	Yakobo 1: 13-15
Je! Inatoa sura ya uovu?	1 Wathesalonike 5:22
Je! Inakiuka dhamiri yako?	Warumi 14:23
Itaathirije wengine?	Warumi 14: 19,21; I Wakorintho 8:13; 10:23

WAAMINI WANAPOTOFAUTIANA

Jifunze Warumi 14: 1 hadi 15: 2. Aya hizi zinafunua waumini wakati mwengine watakuwa na tofauti za maoni. Tofauti kama hizo mara nyingi huibuka juu ya mazoea yenye kutiliwa shaka ambayo hayashughulikiwi haswa katika Neno la Mungu kuwa sawa au sawa.

Kifungu hiki kinalezea kwamba tofauti kama hizo hazitasababisha madhara ikiwa tunapendana na kuendelea kutafuta Maandiko. Warumi 14 inatoa miongozo ifuatayo ya kushughulikia kutokubaliana kati ya waumini katika mambo ambayo hayajashughulikiwa haswa katika Neno la Mungu lililoandikwa:

TOFAUTI KATI YA MAMBO YA AMRI NA UHURU:

Warumi 14:14 inaonyesha kwamba wakati waamini wanapotofautiana ni muhimu kutofautisha kati ya mambo ya amri na uhuru. Kuhusu mambo ya uhuru ambayo hayakushughulikiwa hususan katika Neno la Mungu, Paulo anaandika:

Najua, na nina hakika katika Bwana Yesu, ya kuwa hakuna kitu kilicho najisi yenyewe; (Warumi 14:14)

Katika maswala ya amri yaliyoandikwa katika Neno la Mungu lililoandikwa, sote tunapaswa kufuata mtindo huo. Katika maswala mengine, uhuru wa kuchagua unawenza kutekelezwa.

PALILIA MAAMUZI YAKO MWENYEWE:

Lazima ukuze imani yako mwenyewe juu ya mazoea yenyewe kutiliwa shaka. Kuhusiana na kuzingatia siku takatifu Paulo aliandika:

Mtu mmoja anaiona siku moja kuwa bora kuliko nyingine; mwingine huthamini kila siku sawa. Kila mtu na asadikike kabisa katika akili yake mwenyewe. (Warumi 14: 5)

Tumia miongozo iliyotolewa katika sehemu iliyotangulia ya sura hii kukusaidia kujua usadikisho wako juu ya mambo yenyewe kutiliwa shaka.

WARUHUSU WENGINE UHURU KUAMUA MAAMUZI YAO:

Hata kama wengine wanatofautiana na wewe, wape uhuru wa kuamua imani zao juu ya mambo yenyewe kutiliwa shaka:

Kwa nini unamhukumu ndugu yako? Au kwanini unamdharau ndugu yako. . Basi, tusihukumiane tena. . . (Warumi 14:10 na 13)

KUWA NA KIASI KWA UHURU UTOKANAO NA UPENDO

Ujumbe wa kimsingi wa Warumi 14: 13-15: 2 ni kwamba uhuru wa Kikristo unapaswa kupunguzwa na upendo:

Kila mmoja wetu na ampendeze jirani yake kwa faida ya kujengwa. (Warumi 15: 2)

Unapaswa kuwajali waumini wengine kiasi kwamba unadhibiti tabia yako mwenyewe kwa kuwapenda. Unapaswa kuwapenda sana hivi kwamba hautafanya chochote ambacho kitawasababisha kujikwaa kiroho:

. . Lakini amueni jambo hili, kwamba mtu ye yote asiweke kikwazo au kikwazo kwa ndugu yake. (Warumi 14:13)

TATUA MAKOSA YOTE:

Wakati ndugu amekasirishwa na mwamini mwingine, Mathayo 18: 15-17 hutoa Biblia njia ya kusuluhisha makosa kama haya:

Tena, ikiwa ndugu yako atakukosa, nenda ukamwambie kosa lake kati yenu na yeze peke yenu: Ikiwa atakusikia, umempata ndugu yako.

Lakini ikiwa hatakusikia, chukua pamoja nawe mmoja au wawili zaidi, ili kwa mdomo wa mashahidi wawili au watatu kila neno lithibitishwe.

Na ikiwa atasikia kuwasikia, liambie kanisa; lakini akipuuza kusikia kanisa, na awe kwako kama mtu wa mataifa na mtoza ushuru. (Mathayo 18: 15-17)

Hatua za kufuata wakati ndugu amekukosea ni:

1. Nenda kwake faragha kutatua jambo. Usizungumze juu ya kosa kwa wengine. Nenda moja kwa moja kwa yule aliyekukosea na ujaribu kutatua jambo hilo. Ombo na utafute Neno la Mungu lilioandikwa pamoja.
2. Ikiwa hatakusikiliza, chukua shahidi mmoja au wawili na ujaribu tena. Mashahidi wanapaswa kuwa waumini wasio na upendeleo. Wazee au viongozi kanisani itakuwa chaguo nzuri. Chukua mashahidi na uende kwa ndugu yako na ujaribu tena kujadili, kuomba, na kutafuta Maandiko pamoja juu ya shida.
3. Peleka jambo mbele ya mwili wote wa kanisa. Ikiwa, baada ya kwenda kwa ndugu yako na shahidi bado anakataa kutatua suala hilo, peleka suala hilo mbele ya mwili wote wa kanisa. Hii inapaswa kufanywa kwa wakati unaofaa. Haipaswi kufanywa wakati wa ibada ya kawaida au wakati wasioamini wapo. Baada ya kusikia jambo hilo, uamuzi wa kanisa unapaswa kuzingatiwa na shida inapaswa kutatuliwa. Ikiwa sivyo, basi yule anayekosea anafanya kama wapagani na wasioamini.

MUKHTASARI: WAUMINI WANAPOTOFAUTIANA

Chati ifuatayo inafupisha miongozo ya Kimaandiko ya kufuata wakati waumini wanapotofautiana kuhusiana na mazoea yanayotiliwa shaka:

Waumini Wanapotofautiana

Warumi 14-15: 2 na Mathayo 18: 15-17

Tofautisha kati ya mambo ya amri na uhuru.

Kukuza imani yako mwenyewe.

Wape wengine uhuru wa kuamua imani zao.

Punguza uhuru ujao na upendo.

Suluhisha makosa yote.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Nini maana ya neno "mazoea yanayotiliwa shaka"?

---

3. Orodhesha miongozo kumi ya Kibiblia iliyotolewa katika sura hii ya kushughulikia mazoea yenyе kutiliwa shaka:

---

4. Nini maana ya neno "ndugu dhaifu"?

---

5. Nini maana ya "ndugu mwenye nguvu"?

6. Orodhesha miongozo mitano ya Kibiblia ya kushughulikia kutokubaliana kati ya waumini:

---

7. Ni hatua zipi tatu za kuchukua wakati umekerwa na muumini mwengine?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kwa maombi chunguza maisha yako mwenyewe. Tengeneza orodha ya mazoea yanayotiliwa shaka ambayo unashiriki au unazingatia sasa.

Chunguza kila moja kulingana na miongozo ya Kibiblia iliyotolewa katika sura hii ambayo imefupishwa kwa chati ifuatayo:

UAMUZI WA KUFANYA JUU YA MATENDO YENYE SHAKA

Jiulize. . .

Rejea ya Kibiblia

Je, inamtukuza Mungu?

I Wakorintho 10:31; Wakolosai 3: 17,23

Nini motisha yako?

Yakobo 4: 3

Je! Ni muhimu?

I Wakorintho 6:12

Je! Itakuza ukuaji wa kiroho?

Marko 4: 18,19; Luka 8:14; Waebrania 12: 1

Je! Ni tabia ya utumwa?

I Wakorintho 6:12

Je! Ni maelewano?

2 Wakorintho 6:17

Je! Itasababisha jaribu?

Yakobo 1: 13-15

Je! Inatoa sura ya uovu?

1 Wathesalonike 5:22

Je! Inakiuka dhamiri yako?

Warumi 14:23

Itaathirije wengine?

Warumi 14: 19,21; I Wakorintho 8:13; 10:23

SURA YA TISA

MFANO WA KIBIBLIA WA KUFANYA UAMUZI

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza madhumuni ya mfano.
- Eleza thamani ya mfano kwa kufanya uamuza.
- Tumia mfano wa kibiblia kwa kufanya uamuza kukusaidia kufanya uchaguzi mzuri.

AYA MUHIMU:

Moyo wa mtu huwaza njia yake; Bali Bwana huongoza hatua zake. (Mithali 16: 9)

UTANGULIZI

Sura hii inatoa mfano wa kibiblia wa kufanya maamuza. Mfano ni mfano wa kitu. Kusudi lake ni kutoa mfano kwa wewe kufuata. Uamuza ni chaguo. Lazima ujue jibu kwa hali halisi ya maisha na uchague hatua gani utachukua. Hii inaitwa kufanya uamuza. Mfano wa kufanya maamuza hutoa mfano wa kufuata wakati wa kufanya maamuza. Maisha ni mfululizo usio na mwisho wa uchaguzi na maamuza. Kufanya uchaguzi ni jukumu. Kukataa mara kwa mara kufanya uamuza yenye ni uamuza.

Mfano wa kibiblia uliowasilishwa katika sura hii utakusaidia kufanya uchaguzi wa busara ndani ya mapenzi ya Mungu:

Moyo wa mtu huwaza njia yake; Bali Bwana huongoza hatua zake. (Mithali 16: 9)

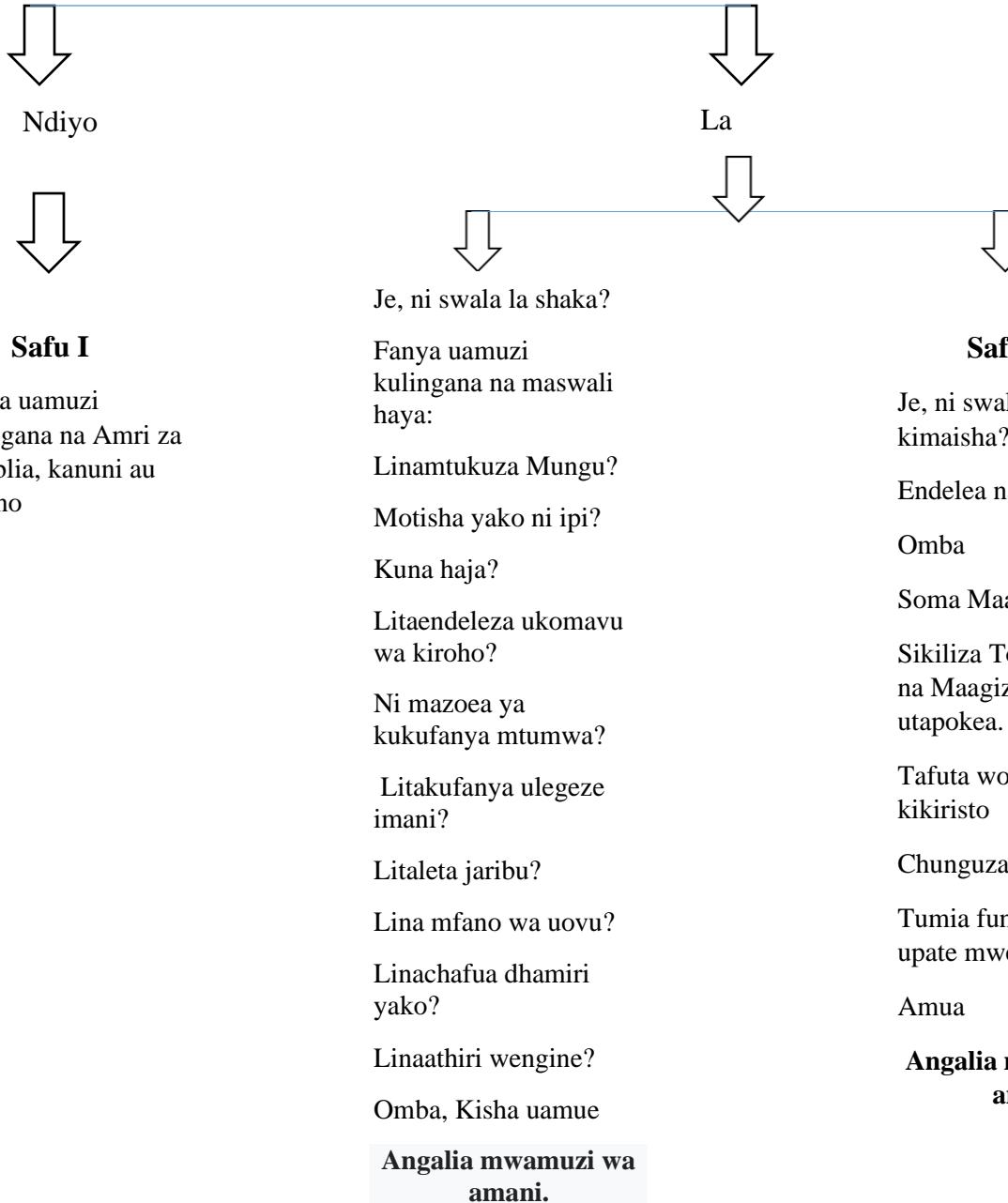
MFANO

Jifunze mfano wa Kibiblia wa kufanya uamuza kwenye ukurasa ufuatao. Chati hiyo inafupisha yale uliyojifunza katika sura zilizopita. Kisha endelea kwenye majadiliano ya mfano katika sehemu iliyobaki ya sura hii.

MFANO WA KIBIBLIA WA KUFANYA UAMUZI

Tambua shida, swali, au hali ya maisha ambayo kwayo mwongozo unatafutwa.

Je! Inashughulikiwa katika Maandiko kwa amri maalum, kanuni ya jumla au mfano?

Ikiwa hauna amani, endelea kumtafuta Bwana ukitumia kielelezo.

KUTUMIA MFANO

Hatua ya kwanza katika mtindo wa kufanya maamuzi ni kutambua shida, swali, au hali ya maisha ambayo mwongozo unatafutwa. Halafu, tafuta Neno la Mungu lililoandikwa ili uone ikiwa shida inashughulikiwa kwa amri, mfano, au kanuni ya jumla.

NDIYO:

Ikiwa jibu ni "Ndio, inashughulikiwa katika Neno la Mungu lililoandikwa," basi fanya uamuzi kulingana na ufunuo huu ulioandikwa. (Tazama safu wima I kwenye mfano). Hakikisha uamuzi wako unalingana na Maandiko.

LA:

Ikiwa jibu ni "la," basi endelea na mtindo wa kufanya uamuzi chini ya safu wima I na II.

Hapa utapata chaguzi mbili kwa hali ambazo hazijashughulikiwa katika Biblia. Lazima uamue ikiwa uamuzi wa kufanya unahuishwa mazoezi yanayotiliwa shaka au hali halisi ya maisha.

MAZOEA YANAYOTILIWA SHAKA:

Mazoea yanayotiliwa shaka ni jambo ambalo halishughulikiwi katika Maandiko kuwa sawa au sawa. Inaweza kuhusisha uchaguzi wa burudani au shughuli za burudani, tabia, chakula au vinywaji vinavyoruhusiwa, mtindo wa mavazi, au siku ya kuabudu.

Ikiwa uamuzi ambao unakabiliwa nao unajumuisha mazoezi ya kutiliwa shaka, jiulize maswali yaliyoordheshwa kwenye mfano chini ya safu ya II. Hizi ni kanuni za Kibiblia za mwongozo katika hali zenyenye mashaka ambazo zilijadiliwa katika Sura ya Nane. Jibu kila swalii na uombe, kisha fanya uamuzi wako kwa msingi wa majibu yako kwa maswali kwenye mfano.

HALI ZA MAISHA:

Hali ya maisha inaweza kujumuisha, lakini sio mdogo, maamuzi kuhusu ndoa, huduma, kazi, makazi, uchaguzi wa makanisa, n.k. Ni chaguo ambalo linaweza kuathiri maisha yako ya baadaye kwa njia kuu.

Kwa maamuzi juu ya maswala ya maisha, endelea chini Safuwima ya III upande wa kulia wa mtindo wa kufanya maamuzi. Kwanza ombo juu ya uamuzi. Muombe Mungu mapenzi yake

yatimie maishani mwako. Muombe hekima ya kufanya uamuzi sahihi. Msifu kwa mwongozo wa kufanya uamuzi sahihi. Waulize wengine wasali nawe. Jifunze Maandiko na unapojifunza kudai ahadi za mwongozo uliotolewa katika Neno la Mungu lililoandikwa.

Sikiza sauti ya ndani ya Roho Mtakatifu wakati anaongea mapenzi ya Mungu moyoni mwako. Tambua ufunuo usio wa kawaida, ikiwa Mungu atachagua kuutuma. Hizi zinaweza kujumuisha ndoto, maono, malaika, sauti inayosikika kutoka kwa Mungu, au aina zingine za mwongozo kulingana na Neno la Mungu.

Tafuta ushauri wa Kikristo. Changanua hali zinazoathiri uamuzi. Tumia funguo za Biblia kwa mwongozo uliojifunza katika sura ya mwisho. (Hizi zinapatikana katika Mithali 3: 5-6). Kwa msingi wa makubaliano ya njia hizi, fanya uamuzi.

UMAMU WA AMANI

Kuhusu maamuzi ambayo hayajashughulikiwa haswa na amri ya Biblia, kanuni, au mfano, mwamuzi wa amani ndiye anayekuongoza. Unapofanya uamuzi juu ya mazoezi ya kutiliwa shaka au hali ya maisha na huna amani katika roho yako, endelea kumtafuta Bwana ukitumia hatua kwenye kielelezo. Usifanye uamuzi wa mwisho mpaka uwe na amani ya Mungu inayothibitisha uchaguzi wako.

Kamwe usiwe na haraka:

Subiri kwa Bwana; kuwa na ujasiri, naye atautia moyo wako moyo; subiri kwa Bwana. (Zaburi 27:14)

Nafsi yangu, umngoje Mungu tu; kwa maana matarajio yangu yametoka kwake. (Zaburi 62: 5)

Pumzika katika Bwana, na umngojee kwa subira. . . (Zaburi 37: 7)

Lakini wale wanaomngojea Bwana watapata nguvu mpya; watapaa juu na mabawa kama tai; watakimbia, lakini hawatachoka; nao watatembea, wala hawatazimia. (Isaya 40:31)

Sauli alikuwa na haraka na alifanya uamuzi ambao ulimgharimu ufalme. Unaweza kusoma juu yake katika 1 Samweli 13. Nehemia alisubiri mwongozo kutoka kwa Mungu na wakati sahihi, na akawa sehemu ya ujenzi wa ufalme. Unaweza kusoma hadithi yake katika kitabu cha Nehemia.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni nini kusudi la mfano?

---

3. Je! Ni mfano gani wa kufanya uamuzi?

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Tumia mfano wa Kibiblia uliowasilishwa katika sura hii kukusaidia kufanya uamuzi juu ya shida, swali, au hali ya maisha ambayo unahitaji mwongozo.

SURA YA KUMI

KUJARIBU NA KUSHINDWA?

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua mifano ya kibiblia ya wanaume walioshinda kushindwa kurudi kwenye mapenzi kamili ya Mungu.
- Tambua mifano ya kibiblia ya wanaume waliokosa mapenzi ya Mungu na maisha yao kuishia kutofaulu.
- Orodhesha miongozo ya kurudi katika mapenzi ya Mungu pale utakaposhindwa.

AYA MUHIMU:

**Laiti watu wangu wangenisikiza mimi, na Israeli wanetembea katika njia zangu.
(Zaburi 81:13)**

UTANGULIZI

Katika kozi hii umejifunza njia nyingi ambazo Mungu huongea na mwanadamu kuwasilisha mapenzi yake. Lakini inakuwaje unaposhindwa kutambua mapenzi ya Mungu? Labda wewe hutii sauti yake makusudi. Labda unakosa mwelekeo Wake kuititia makosa au kutokuelewa kanuni za Biblia. Labda unatenda haraka sana bila mwongozo Wake. Unapaswa kufanya nini wakati umejaribu na umeshindwa?

KUSHINDWA KWA WALIOFANIKIWA

Biblia ina mifano mingi ya viongozi wakubwa ambao wakati fulani katika maisha yao walishindwa kusikiliza sauti ya Mungu na wakakosa mapenzi yake. Walakini, wanaume hawa walioshindwa walifanikiwa sana:

Abraham: Alidanganya juu ya Sara kuwa mkewe akihofia kuuawa na mkewe kuchukuliwa kutoka kwake. Hata hivyo anaitwa mtu wa imani na rafiki wa Mungu.

Musa: Aligonga mwamba na akatoa maji badala ya kuongea nayo kama Mungu alivyoamuru. Hata hivyo Biblia inasema hakujawahi kuwa na nabii mwingine mkubwa kama Musa.

David: Alizini na mke wa mtu mwingine, kisha akauawa mtu huyo kujaribu kuficha dhambi yake. Walakini alikuwa mfalme mkuu na anaitwa mtu wa moyo wa Mungu mwenyewe.

Yona: Mhubiri huyu alienda kinyume wakati Mungu alimwita kuhubiri huko Ninevah. Baadaye alihubiri uamsho mkubwa kabisa katika historia. Mji wote ulitubu.

Peter: Alimkana Yesu, lakini baadaye alikua kiongozi mkuu katika kanisa la kwanza.

KUSHINDWA KWA WALIOSHINDWA KABISA

Biblia pia ina mifano mingi ya wanaume waliokosa mapenzi ya Mungu na maisha yao yalimalizika kwa kushindwa na kushindwa:

Samson: Alikuwa mwamuzi muhimu katika taifa la Israeli na alikuwa na nguvu kubwa ya mwili aliyopewa kutoka kwa Mungu. Alianza kuwakomboa Israeli kutoka kwa adui wa Wafili. Lakini kuititia kuhusika na mwanamke mpagani, Samson alichukuliwa mateka na akafa akiwa mfungwa wa adui.

Uziya: Mfalme huyu hapo awali alifanya yaliyo sawa machoni pa Bwana na Mungu alimfanikisha. Lakini Uziya alitenda dhambi kwa kuingia hekaluni na kutekeleza majukumu ambayo ni makuhani tu walioruhusiwa kufanya. Alipigwa na ukoma na akafa.

Sauli: Mfalme wa kwanza wa Israeli, Sauli alikuwa mtu aliyeabudiwa na watu na ambaye Roho wa Mungu alikuwa juu yake. Kwa sababu ya kutotii, Sauli alikataliwa na Mungu na mfalme mwingine alichaguliwa kumaliza kazi yake. Maisha ya Sauli yalimalizika kwa kutofaulu, fedheha, na kujiua.

Eli: Awali kuhani mkuu katika nyumba ya Bwana, Eli na wanawe walikufa kwa aibu kwa sababu ya kutotii.

Yuda: Yuda alikuwa mwanafunzi wa Yesu wakati wa huduma Yake duniani. Alishuhudia miujiza mikubwa ya Yesu na kusikia mafundisho Yake. Walakini alimsaliti Yesu na kumaliza maisha yake mwenyewe kwa kujiua.

NINI KILETACHO UTOFAUTI?

Tumeorodhesha mifano kadhaa ya kibiblia ya wanaume ambao wakati fulani katika maisha yao walishindwa kutambua mapenzi ya Mungu. Baadhi ya watu hawa walipona kutokana na kutofaulu na wakaendelea kuwa watu wakuu wa Mungu. Wengine kamwe hawakubadilisha mwelekeo wao. Maisha yao yalimalizika kwa kutofaulu. Ni nini kilichofanya tofauti hiyo?

Ili kujibu swali hili, acheni tuchunguze kwa undani zaidi maisha ya wafalme wawili wa Israeli, Daudi na Sauli. Kwanza, soma hadithi ya kuondoka kwa Daudi kutoka kwa mapenzi ya Mungu katika II Samweli sura ya 11-12. Kisha soma hadithi ya kutofaulu kwa Sauli katika I Samweli sura ya 15. Kushindwa kwa Daudi kunaonekana kuwa kubwa zaidi kuliko ile ya Sauli. Sauli

aliletu tu ng'ombe kama nyara kutoka vitani wakati Mungu alikuwa amemwambia asifanye hivyo.

Daudi alifanya uzinzi na mke wa mtu mwingine. Alipopata ujauzito alimwua mumewe kujaribu kuficha dhambi hiyo. Sauli alikataliwa na Mungu kama mfalme, lakini Daudi alikaa kwenye kit cha enzi na akaitwa mtu wa moyo wa Mungu mwenyewe. Kwa nini maisha ya mtu mmoja yalishindwa wakati mwingine aliendelea kufaulu baadaye?

Wakati nabii Samweli alipomkabili Sauli na dhambi yake, Sauli alisema. . .

.. .Nimetenda dhambi, maana nimeiasi amri ya Bwana, na maneno yako; kwa sababu niliwaogopa watu, na kutii sauti yao.

Ndipo akasema, Nimetenda dhambi; lakini niheshimu sasa, nakuomba, mbele ya wazee wa watu wangu na mbele ya Israeli, na urudi pamoja nami, nimwabudu Bwana, Mungu wako. (I Samweli 15:24 na 30)

Sauli alinaswa katika dhambi yake na aliikubali. Alijuta, lakini tu kwa kukamatwa. Kuhuzunika kwa dhambi haitoshi. Huzuni inapaswa kusababisha toba:

Kwa maana huzuni ya kimungu hufanya toba ya kupata wokovu isiyotubu; bali huzuni ya ulimwengu huleta mauti. (2 Wakorintho 7:10)

Sauli alikiri alishindwa, lakini alilaumu kutofaulu kwake kwa watu wengine. Alitaka Samweli amheshimu mbele ya viongozi ili asione aibu. Alitaka Samweli amwabudu Mungu pamoja naye ili kuwaonyesha watu bado alikuwa mtu wa kiroho.

Sauli hakuwahi kukiri dhambi yake kwa Mungu, kutubu, na kuomba msamaha. Alikataa kukubali jukumu la kibinagsi kwa matendo yake. Alimtolea Mungu ibada wakati Mungu anataka toba. Sauli alikuwa anajali sana sifa yake kati ya watu kuliko uhusiano wake na Mungu. Kwa sababu hii, Samweli alimwambia Sauli:

.. .BWANA ameurarua ufalme wa Israeli kutoka kwako leo, na ameupa jirani yako aliye bora kuliko wewe. (I Samweli 15:28)

Ufalme ulichukuliwa kutoka kwa Sauli na kupewa Daudi.

Wakati nabii Nathani alimwuliza Daudi juu ya dhambi yake, Daudi alikubali mara moja:

Nimemkosea Bwana. (II Samweli 12:13)

Hakujaribu kulaumu wengine. Hakumlaumu Bathsheba. Alikiri kufeli kwake na kwa unyenyekevu alitubu mbele za Mungu.

Sala kuu ya toba ya Daudi imeandikwa katika Zaburi 51. Soma Zaburi hii yote katika Biblia yako. Daudi alikiri dhambi yake na akaomba msamaha:

Kwa maana ninayatambua makosa yangu, Na dhambi yangu iko mbele zangu daima.

Dhambi yako, mimi peke yako nimefanya dhambi, na kufanya uovu huu mbele zako... .

Unda ndani yangu moyo safi Ee Mungu; na upya roho ya haki ndani yangu.
(Sehemu za Zaburi 51)

Sauli na Daudi wote walifanya uchaguzi mbaya. Alipokabiliwa na kosa lake, Daudi alitubu na akabadili mwelekeo. Sauli hakufanya hivyo. Alipotelea mbali mbali na mapenzi ya Mungu na maisha yake yalimalizika kwa kutofaulu, kushindwa, na kujiua.

UMEJARIBU NA KUSHINDWA?

Wakati umekosa mapenzi ya Mungu, kuna miongozo ya Kibiblia ambayo itakuwezesha kurudi kwenye mapenzi ya Bwana. Ili kuonyesha miongozo hii tutatumia mfano wa Yona. Soma kitabu cha Yona katika Biblia yako kabla ya kuendelea na somo hili.

Yona aliamriwa na Bwana kwenda kuhubiri toba kwa taifa lenye dhambi la Ninava. Badala ya kumtii Mungu, alielekea upande mwingine. Yona alichukua hatua zifuatazo kurudi kwenye mapenzi ya Mungu. Hizi ni hatua za kuchukua unapopata kutofaulu:

TAMBUA KUSHINDWA KWAKO:

Ilichukua dhoruba kubwa baharini kumshawishi Yona alikuwa nje ya mapenzi ya Mungu. (Yona 1: 2) Hakikisha: Mungu ana njia za kukujulisha wakati umekosa mapenzi yake!

Ilimradi unashindwa kutambua kuwa umekosa mapenzi ya Mungu, huwezi kurudi katika mapenzi yake. Usiruhusu udhuru wowote uzuie kukubali kutofaulu. Hapa kuna zile za kawaida:

"Watu watapoteza imani na mimi."

"Ikiwa ninakubali kufeli ni kukubali kuwa nilikuwa nimekosea."

"Tayari nimeshindwa. Naweza pia kujitoa."

"Nimechelewa."

"Mimi ni mfano mbaya, kwa hivyo napaswa kuacha tu."

"Niko mbali sana na mapenzi ya Mungu kuwahi kupata mambo sawa."

"Sijui ikiwa ninaweza kupata mapenzi ya Mungu tena."

TUBU DHAMBI YAKO:

Sala kuu ya toba ya Yona imeandikwa katika kitabu cha Yona sura ya 2. Yona alikiri dhambi yake mbele za Mungu, akatubu, na akaomba msamaha. Unapokosa mapenzi ya Mungu, njoo

mbele za Bwana kwa toba na umwombe Mungu akusamehe. Hakikisha kujisamehe mwenyewe, pia! Sio lazima kutubu hadharani isipokuwa imeathiri maisha ya wengine na unahitaji kuomba msamaha wao. Inahitajika kutubu mbele za Mungu.

TAMBUA PAHALI ULIPOPOTOKEA

Kupitia maombi, Neno la Mungu lililoandikwa, na mwongozo wa Roho Mtakatifu, amua hatua ambayo umekosa mapenzi ya Mungu. Katika kesi ya Yona, alitambua kuondoka kwake kutoka kwa mapenzi ya Mungu kulianza wakati alipokwenda mwelekeo tofauti kutoka Ninevah.

RUDI KUREKEBISHA KOSA:

Rudi mahali pa kuondoka na usahihishe kosa, ikiwa inawezekana. Wakati Yona alitambua kutofaulu kwake kulianza kwa kuelekea upande mwingine kutoka Ninevah, aligeuza mwelekeo. Alikwenda Ninevah. Alisahihisha kosa lake (Yona 3: 3).

Wakati mwingine huwezi kufanya chochote kurekebisha kosa isipokuwa kutubu. Katika mfano wa Daudi ambao tulijadili, hakuweza kufanya chochote juu ya dhambi yake na Bathsheba baada ya kutenda. Kosa liliwa tayari limefanywa. Hakuna kitu ambacho angeweza kufanya ili kurekebisha isipokuwa kutubu. Katika hali ambapo unaweza kuchukua hatua za kurekebisha, hata hivyo, inapaswa kufanywa.

UFUNUO.. TAFUTA MUNGU KWA AJILI MWELEKEO MPYA NA UTENDE:

Baada ya kukubali kushindwa kwako, omba msamaha, tambua hatua ya kuondoka, na urekebishe makosa yoyote yanayowezekana, mtafute Bwana kwa mwelekeo mpya. Ondoa vizuizi vyovyyote kusikia sauti ya Mungu. Hizi zinaweza kujumuisha dhambi za uasi, mapenzi ya kibinagsi, na mitazamo mibaya. Endelea kufundisha sikio lako la kiroho kusikia sauti ya Mungu kwa kuomba na kusoma Neno Lake lililoandikwa.

Yona alipotafuta Mungu kwa mwelekeo mpya, Bwana alizungumza naye mara ya pili na kusema, "Ondoka, uende Ninava" (Yona 3: 1-2). Wakati huu, Yona alitii sauti ya Bwana. Alikwenda Ninevah na kuhubiri ujumbe wa Mungu. Alipata uamsho mkubwa zaidi katika historia. Mji wote ulitubu (Yona sura ya 3).

Biblia ina hadithi nyingi za wanaume kama Yona. Wanaume hawa walishindwa lakini walikiri kufeli kwao na wakaomba msamaha. Walipofanya hivyo, Mungu aliwasamehe kila wakati na kutoa mwongozo mpya. Atafanya vivyo hivyo kwako! Mungu haangalii rekodi yako ya zamani. Yeye haangalii wewe jinsi ulivyo. Anaona mwanamume au mwanamke ambaye unaweza kuwa ikiwa unatembea kwa kutii sauti ya Mungu.

MUHTASARI

Chati ifuatayo inafupisha miongozo ya Kibiblia ya kufuata unapokosa mapenzi ya Mungu:

UNAPOKOSA MAPENZI YA MUNGU

Tambua Kushindwa Kwako

Tubu Dhambi Yako

Tambua Sehemu ya Kuondoka

Rudi Kurekebisha Kosa

Ufunuo: Mtafute Mungu Kwa Na Utekeleze Mwelekeo Mpya

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Tambua mifano mitatu ya kibiblia wanaume wakubwa walioshinda kushindwa kwao na kurudi kwenye mapenzi kamili ya Mungu.

---

3. Tambua mifano mitatu ya kibiblia ya wanaume waliokosa mapenzi ya Mungu na ambao maisha yao yalimalizika kwa kutofaulu:

---

4. Orodhesha miongozo mitano ya kurudi katika mapenzi ya Mungu wakati umeshindwa:

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Katika Luka 15: 11-32 Yesu alisimulia hadithi ya kijana aliyemwacha baba yake na kwenda kuishi katika nchi ngeni. Jifunze hadithi hii kwa uangalifu, haswa sehemu inayoelezea kurudi kwa mtoto nyumbani kwa baba yake. Utagundua alifuata miongozo ya kusahihisha kufeli ambayo ilijadiliwa katika sura hii.
2. Jifunze mifano ifuatayo ya wanaume ambao wakati fulani katika maisha yao walikosa mapenzi ya Mungu. Ni zippi zilizosahihisha kufeli kwao? Je! Waligeuzaje kushindwa kwao kuwa mafanikio? Ni zippi ambazo hazikusahihisha kufeli kwao? Matokeo yalikuwa nini?

Ibrahimu:	Mwanzo 20-21
Musa:	Kutoka; ona pia Matendo 7: 20-44
Balaamu:	Hesabu 22
Uziah:	II Nyakati 26
Samsoni:	Waamuzi 13-16
Daudi:	II Samweli 11-12; Zaburi 51.
Sauli:	I Samweli 8-15
Yona:	Kitabu cha Yona
Peter:	Mathayo, Marko, Luka, Yohana, Mdo
Yohana Marko:	Matendo 12:12, 25; 15:39; 2 Timotheo 4:11

Unaweza kuongeza mifano mingine kwenye orodha hii kutoka kwa kusoma kwako mwenyewe Neno la Mungu.

3. Yesu aliwaambia mifano miwili muhimu juu ya mapenzi ya Mungu. Jifunze Luka 12: 42-48 na Mathayo 21: 28-32 na ufupishe yale unayojifunza.

SURA YA KUMI NA MOJA

MAPENZI YA MUNGU NA MATESO

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua sababu tano za kuteseka.
- Tambua kwamba mapenzi ya Mungu yanaweza kujumuisha mateso.
- Tofautisha kati ya mateso ndani na nje ya mapenzi ya Mungu.
- Orodhesha faida nzuri za mateso ndani ya mapenzi ya Mungu.

AYA MUHIMU:

Kwa hiyo wale wanaoteswa sawasawa na mapenzi ya Mungu, wakabidhi roho zao kwake, kwa kutenda vema kama kwa muumba mwaminifu. (I Petro 4:19)

UTANGULIZI

Ulisikia sauti ya Mungu. Ulitafuta mwongozo, ulipewa, na ukaanza njia ya uzima ambayo Mungu alionekana kuionesha. Lakini kama matokeo ya uamuzi huu unapata shida ambazo hazingetokea mbali na njia hii mpya ya "mapenzi ya Mungu" ambayo unasafiri.

Je! Ulisikia sauti ya Mungu kweli au umekosea? Je! Haya uzoefu mgumu ni ishara kutoka kwa Mungu kwamba hauishi katika mapenzi yake? Je! Mungu huruhusu mateso kumjia mtu ambaye anaishi kwa haki ndani ya mapenzi ya Mungu?

Wakati Yesu alikuwa hapa duniani na alizungumza juu ya mateso ambayo angekabiliana nayo msalabani, wafuasi wake wengi walimwacha (Yohana 6: 55-66). Walitarajia Mashihi atawale kwa nguvu na utukufu. Badala yake, Alizungumza juu ya mateso. Hawakuweza kuelewa, kwa hivyo waligeuka.

Ikiwa hauelewi mateso kama yanahusiana na mapenzi ya Mungu, basi wewe pia unaweza kugeuka kutoka kumfuata Yesu wakati unakabiliwa na hali ngumu. Mungu hakuumba mateso. Hapo awali iliingia ulimwenguni kupitia dhambi ya mwanadamu (Mwanzo 3). Lakini Mungu anaweza kuchukua kile kilichokusudiwa uovu na kukitumia kwa uzuri kutimiza makusudi yake.

SABABU ZA MATESO

Biblia ina mengi ya kusema juu ya mateso, shida, na shida. Kwa muhtasari wa mafundisho yake, tunagundua njia tano za mateso zinaweza kuingia katika maisha ya mwamini:

WENGINE WAKUZUNGUKAO:

Mateso yanaweza kutokea kupitia wengine karibu nawe. Joseph ni mfano wa mateso ya aina hii. Bila kosa lake mwenyewe, Yusufu aliuzwa kwenda Misri na kaka zake, akafungwa gerezani kwa uwongo na mke wa Potifa, na kusahauliwa na wale aliowasaidia gerezani.

Lakini sikiliza jibu lake. Yusufu alisema. . .

Basi sasa msihuzunike, wala msighadhibike nafsi zenu, kwa kuniuza hapa; kwa maana Mungu amenituma mbele yenu kuhifadhi uhai. . . hivyo sasa sio wewe uliyenituma hapa bali Mungu. (Mwanzo 45: 5,7)

MAZINGIRA YA MAISHA:

Njia ya pili mateso huja ni kupitia hali ya maisha. Hii inaonyeshwa na mfano wa Naomi, alieandikwa katika kitabu cha Ruthu katika Biblia, ambaye alipata kifo cha mumewe na wanawe.

Hadi Yesu arudi na adui wa mwisho wa kifo atashindwa, kifo ni sehemu ya maisha. Kifo kililingia kupitia dhambi ya asili ya mwanadamu na ni hali ya asili ambayo sisi sote tutakabiliana nayo, kwa sababu "imewekwa kwa mtu kufa mara moja" (Waebrania 9:27).

HUDUMA YAKO:

Sababu ya tatu ya kuteseka ni kwa sababu ya huduma yako kwa Bwana. Agano Jipyä linazungumza juu ya kuteseka kwa ajili ya jina lake (Matendo 9:16), kwa niaba ya Kristo, (Wafilipi 1:29) kwa Ufalme wa Mungu (II Wathesalonike 1: 5), kwa Injili (II Timotheo 1:11 - 12), kwa kufanya vizuri (I Petro 2: 19-20; 3:17), kwa ajili ya haki (1 Petro 3:14), kama Mkristo (I Peter 4: 15-16), na kulingana na mapenzi ya Mungu (1 Petro 4:19).

Mtume Paulo ni mfano wa mateso yanayotokana na huduma. Watu wengine huona mateso kama ishara ya kutofaulu au ukosefu wa imani. Ikiwa hii ni kweli, basi Mtume Paulo hakuwa na imani na alikuwa mshindwaji mkubwa katika historia ya kanisa.

Paulo alisema kwamba wakati alikuwa huko Asia aliangamizwa kabisa hata akakata tamaa ya maisha yenye (2 Wakorintho 1: 8). Anawasilisha picha tofauti na ile ya mwinjilisti mchangamfu ambaye huwaahidi waumini chochote isipokuwa amani na ustawi. Wakati Paulo alitwa kwanza na Mungu kwa huduma aliambiwa juu ya "mambo makuu" atateseka kwa ajili ya Bwana (Matendo 9:16).

Jibu la Paulo kwa mateso lilikuwa kuvumilia "kupoteza vitu vyote kushinda wengine kwa Kristo." Aliwaandikia waumini "wewe umepewa sio kuamini tu, bali kuteseka kwa ajili yake" (Wafilipi 1:29).

Paulo hakuwa peke yake katika kuteseka kwa ajili ya huduma. Kanisa lote liliteswa katika nyakati za Agano Jipy (Matendo 8). Waebrania sura ya 11 inarekodi hadithi za mateso mabaya ambayo walivumilia. Wengi wa hawa wanaume na wanawake wa imani walitolewa kwa nguvu ya Mungu. Milango ya magereza ilifunguliwa na wakatoka nje. Walihukumiwa kifo katika tanuu za moto lakini waliibuka wasiathiriwa na moto.

Lakini baadhi ya waumini hawa, ambao pia wanaitwa wanaume na wanawake wa imani, hawakupokea ukombozi. Walifungwa, kuteswa, kuteswa, na hata kuuawa kwa sababu ya ushuhuda wao wa Injili (Waebraenia 11: 36-40). Tunazingatia imani hai lakini Mungu pia anafunua nguvu zake katika imani inayokufa. Hii ni imani ambayo inasimama kweli katika nyakati mbaya, sio wakati mzuri tu wakati ukombozi mkubwa unadhihirishwa.

MASHAMBULIZI YA SHETANI

Mateso pia yanaweza kuingia maishani mwako kama matokeo ya shughuli za moja kwa moja za Shetani. Hii ni dhahiri katika hadithi ya Ayubu. Kitabu hiki kinashindana na swali, "Kwa nini wenye haki wanateseka?

Ushuhuda wa Mungu juu ya Ayubu ulikuwa kwamba alikuwa mtu mwenye haki (Ayubu 1-2). Ayubu hakuteseka kwa sababu alitenda dhambi, kama marafiki zake walidai. Waliamini ikiwa Ayubu atatubu, hali zake zitabadilika. Marafiki hawa walijaribu kufanya programu ya ulimwengu kulingana na uzoefu wa mtu binafsi. Ingekuwa sawa na kusema kwamba kwa sababu Mungu alimwokoa Petro kutoka gerezani atafanya vivyo hivyo kwako. Hii sio kweli. Wengi wameuawa shahidi gerezani licha ya imani yao kubwa na maisha yasiyo na dhambi.

Lazima tuwe waangalifu tunapoona mateso ya wengine kwamba hatuwashtaki kwa dhambi, kutokuwa na imani, au kutokuamini. Biblia inafundisha kwamba mtu mwenye dhambi huvuna mavuno machungu kwa sababu ya kupanda katika uharibifu wa mwili (Wagalatia 6: 8). Lakini kupanda na kuvuna hakuwezi kutumiwa kuelezea mateso ya wasio na hatia.

Ayubu hakuteseka kwa sababu ya jambo lolote alilofanya. Alikuwa mtu mwadilifu. Huu ulikuwa ushuhuda wa Mungu juu ya Ayubu, ushuhuda wa Ayubu juu yake mwenyewe, na sifa yake mbele ya mwanadamu. Nyuma ya pazia katika ulimwengu wa kiroho kulikuwa sababu ya kweli ya mateso ya Ayubu. Kulikuwa na vita vya kiroho vilivyoendelea juu ya moyo, akili, na utii wa Ayubu.

Kuna vita vinaendelea katika ulimwengu wa kiroho juu yako. Vita hivyo hudhihirishwa katika mazingira magumu unayopata katika ulimwengu wa asili. Ukweli muhimu unaoonekana katika mateso ya Ayubu ni kwamba hakuna kitu kinachoweza kuingia katika maisha ya mwamini bila kumjua Mungu. Mungu hasababishi mateso yako. Imesababishwa na Shetani, lakini mipaka yake imewekwa na Mungu.

DHAMBI YAKO MWENYEWE:

Njia ya tano mateso huingia maishani mwako ni kwa sababu ya dhambi yako mwenyewe. Yona ni mfano wa mateso kama hayo. Kwa kutomtii Mungu, Yona aliongoza mwelekeo tofauti kutoka Ninevah ambapo aliambiwa aende kuhubiri toba. Alipata dhoruba kali baharini na kuishia katika tumbo la samaki mkubwa kwa sababu ya dhambi yake mwenyewe (Yona 1-2).

Shida inapaswa kutibiwa kama wito wa kuzingatia njia zako na kuchunguza moyo wako mbele za Mungu. Kama Yona, unaweza kuwa unateseka kwa sababu ya dhambi yako mwenyewe. Biblia inafunua kwamba Mungu huwaadhibu wale wanaoishi katika kutotii Neno Lake. Kuadhibu maana yake ni kuadibu, kukaripia, na kusahihisha:

Lakini hakuna adhabu kwa wakati huu inayoonekana kuwa ya kufurahisha, lakini yenye kuhuzunisha. (Waebrania 12:11)

Mungu hutumia mateso kukusahihisha na kukurudisha kwa mapenzi yake kwa maisha yako:

Kabla sijateswa nilipotea; lakini sasa nimelishika Neno lako. . .

Ni vema kwangu mimi kuteswa; Ili nipate kujifunza amri zako.

Najua, Ee Bwana, kwamba hukumu zako ni sawa, na kwamba kwa uaminifu umenitesa. (Zaburi 119: 67,71,75)

MTAZAMO SAHIHI KWA MATESO

Lakini shida sio lazima ni ishara ya kuwa nje ya mapenzi ya Mungu. Biblia inatangaza kwamba "Mateso ya mwenye haki ni mengi" (Zaburi 34:19). Unapoteseka bila hatia na sio kwa sababu ya dhambi yako mwenyewe, unapaswa kudumisha mtazamo mzuri kuelekea mateso. Jaribio halisi la hali yako ya kiroho ni jinsi unavyojibu siku ya shida:

Ukizimia siku ya shida nguvu yako ni ndogo. (Mithali 24:10)

Biblia inaelezea tabia ambayo unapaswa kuwa nayo wakati unateseka kama mwamini ndani ya mapenzi ya Mungu. Haupaswi kuaibika:

Ikiwa mtu ye yote anateseka kama Mkristo asione haya, lakini na amtukuze Mungu kwa niaba hii. . (I Petro 4:16)

Lazima ukabidhi roho yako (mateso yako) kwa Mungu, ukijua anafanya vitu vyote kwa faida yako:

Kwa hiyo wacha wale wanaoteswa sawasawa na mapenzi ya Mungu wakabidhi roho zao kwake, kwa kutenda vema kama kwa Muumba mwaminifu. (I Petro 4:19)

Unapaswa kuwa na furaha wakati unateseka kulingana na mapenzi ya Mungu:

Wakaondoka mbele ya baraza, wakifurahi kwamba wamehesabiwa kuwa wanastahili kuteswa kwa jina lake. (Matendo 5:41)

Paulo anasema unapaswa kuwa:

Furahini kwa tumaini; subira katika dhiki; endeleeni kusali papo hapo. (Warumi 12:12)

. . tukitukanwa, tunabariki; tunateswa, tunavumilia. . . (1 Wakorintho 4:12)

. . Katika mambo yote tunajithibitisha sisi wenyewe kuwa wahudumu wa Mungu, kwa uvumilivu mwingi, katika taabu, katika mahitaji, katika shida. . . (2 Wakorintho 6: 4)

. . . ushiriki mateso ya Injili kadiri ya uweza wa Mungu. (2 Timotheo 1: 8)

Kwamba hakuna mtu atakayeguswa na shida hizi; kwa maana ninyi wenyewe mnajua ya kuwa tumeteuliwa kwa hayo. (1 Wathesalonike 3: 3)

Bali wewe kesha katika mambo yote, vumilia mateso, fanya kazi ya mwinjili, timiza huduma yako kikamilifu. (II Timotheo 4: 5)

Haupaswi kufikiria kuwa ya kushangaza wakati unapata mateso:

Mpendwa, usifikirie ajabu juu ya jaribu kali linalokujaribu, kana kwamba umepatwa na jambo geni; bali furahini, mkishiriki mateso ya Kristo; ili utukufu wake utakapodhihirishwa mpate kushangilia kwa furaha iliyo kuu. (I Petro 4: 12-13)

Lazima uvumilie ugumu kama askari:

Kwa hiyo vumilia ugumu kama askari mwema wa Yesu Kristo. (2 Timotheo 2: 3)

Paulo anafupisha mtazamo mzuri juu ya mateso katika 2 Wakorintho 4: 9:

. . ingawa utu wetu wa nje huangamia, lakini mtu wa ndani anafanywa upya siku kwa siku.

Kwa maana dhiki yetu nyepesi, ya kitambo tu, hutufanyia uzani wa utukufu zaidi na wa milele.

Wakati hatuangalii vitu vinavyoonekana, lakini visivyoonekana; kwa maana vinavyoonekana ni vya muda tu; lakini visivyoonekana ni vya milele. . . (2 Wakorintho 4: 16-18)

Paulo aliona kuteseka kama mtumishi. Alisema inafanya kazi kwetu wakati tunaweza macho yetu juu ya faida zake za milele badala ya shida.

FAIDA NZURI ZA MATESO

Hapa kuna faida nzuri za kuteseka kulingana na mapenzi ya Mungu:

IMANI YAKO INAJARIBIWA:

Kila kitu katika ulimwengu wa kiroho ni msingi wa imani. Hii ndio sababu nguvu ya imani yako lazima ijaribiwe:

Ili kujaribiwa kwa imani yenu kuwa ya thamani zaidi kuliko dhahabu iharibikayo ingawa inajaribiwa na moto, ipatikane kwa sifa na heshima na utukufu wakati wa kuonekana kwa Yesu Kristo. (I Petro 1: 7)

Ni jaribio la imani unapoomba kama Yesu, kwa Mungu airuhusu kikombe cha uchungu kupita, na bado haipiti. Badala yake, unalazimika kunywa sana mateso yake. Lakini imani itajifunza kwamba sala zetu hazijibowi kwa sababu tu hazijibowi vile tunayyotaka.

UNAWEZA KUFARIJI WENGINE:

Atukuzwe Mungu, hata Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa rehema, na Mungu wa faraja yote;

Yeye hutufariji katika dhiki zetu zote, ili tuweze kuwfariji wale walio katika shida yoyote, kwa faraja ambayo sisi wenyewe tumefarijiwa na Mungu. (2 Wakorintho 1: 3-4)

Unaposhiriki faraja ya Mungu na wengine wewe. . .

. . inua mikono iliyolegea, na magoti yaliyo dhaifu;

Na tengenezee miguu yako njia zilizonyooka, asije yule aliye kilema akapotoshwa; lakini acha iponywe. (Waebrania 12: 12-13)

UTAJIFUNZA KUTOJIAMINI WEWE MWENYEWE:

Paulo alizungumzia kusudi la mateso yake huko Asia:

... Katika Asia tulisisitizwa kupita kipimo, juu ya nguvu, hata tukakata tamaa hata ya uzima;

Lakini sisi wenyewe tulikuwa na hukumu ya kifo ndani yetu, kwamba tusijiamini sisi wenyewe bali Mungu ambaye huwafufua wafu. (2 Wakorintho 1: 8-9)

Utakuja kutambua hilo. . .

... tunayo hazina hii katika vyombo nya udongo, ili uweza wa uweza uwe wa Mungu, na sio wetu. (2 Wakorintho 4: 7)

SIFA NZURI ZINAKUZWA:

Tunajivunia dhiki, tukijua kuwa dhiki hufanya uvumilivu, na uzoefu wa uvumilivu, na tunapata tumaini, (linalosababisha upendo wa Mungu kumiminwa katika mioyo yetu). (Warumi 5: 3-4)

...baada ya kuteseka kwa muda, fanya kamili, uimarishe, uimarishe, na kukutuliza. (I Petro 5:10)

Sifa hizi hukufananisha na mfano wa Yesu, ambao ni mpango wa Mungu kwako (Warumi 8: 28-29; Waebrania 2: 10,18).

KAZI ZA MUNGU ZINAONYESHWA:

Wanafunzi walipomwona mtu ambaye alikuwa kipofu tangu kuzaliwa, waliuliza ni nani aliyehusika na hali yake. Ilikuwa ni dhambi ya wazazi wake au ya mtu mwenyewe? Yesu akajibu:

Huyu hakutenda dhambi wala wazazi Wake; bali ili kazi za Mungu zifunuliwe ndani yake. (Yohana 9: 3)

NGUVU ZA MUNGU ZIMEKAMILIKA:

Akaniambia, Neema yangu inakutosha; maana nguvu zangu hukamilishwa katika udhaifu. Basi kwa furaha zaidi nitajisifu katika udhaifu wangu, ili nguvu ya Kristo ikae juu yangu. (2 Wakorintho 12: 9)

ISIYODHABITI KUONDOLEWA

Mateso husababisha kila kitu kisicho na utulivu kutikiswa kutoka kwa maisha yako. Unaacha kutegemea watu, mipango, au vitu nya kimaada kwa sababu vyote vinashindwa wakati wako wa hitaji.

Mungu anaruhusu hii. . .

...Kuondoa vitu ambavyo hutetemeka kama vile vitu vilivyoundwa, ili vile visivyoweza kutikiswa viweze kubaki. (Waebrania 12: 26-27)

Wakati wa dhoruba za maisha, kila kitu kinabomoka ambacho hakijajengwa juu ya Mungu na Neno Lake (Zaburi 119: 89 na Mathayo 7: 24-27).

MWELEKEO WAKO KUBADILIKI

Unapopata mateso mara nyingi huzingatia mawazo yako juu ya sababu na athari. Unajali ni nini kilisababisha hali ngumu na athari mbaya inayo katika maisha yako. Mungu anataka kubadilisha mwelekeo wako kutoka wa muda hadi wa milele:

Kwa maana dhiki yetu nyepesi, ambayo ni ya kitambo tu, hutufanya uzani wa utukufu zaidi na wa milele;

Wakati hatuangalii vitu vinavyoonekana, bali vitu visivyoonekana; kwani vitu vinavyoonekana ni vya muda tu; lakini visivyoonekana ni vya milele. (2 Wakorintho 4: 17-18)

Wapenzi, msifikirie ajabu juu ya jaribu kali linalokujaribu, kana kwamba umepatwa na jambo geni.

Bali furahini kwa kuwa ninyi ni washiriki wa mateso ya Kristo; ili, wakati utukufu wake utakapodhihirishwa, nanyi mfurahi pia kwa furaha iliyo kuu.

(I Petro 4: 12-13)

Ikiwa tutavumilia, tutatawala pia pamoja naye... (2 Timotheo 2:12)

ASILI YA ZAMANI INABADILIKI:

Mungu alisema juu ya taifa la Moabu:

Moabu amekuwa na raha tangu ujana wake, amekaa juu ya viini vyake, wala hakumiminwa kutoka chombo hadi chombo, wala hakuenda utumwani. kwa hivyo ladha yake ilibaki ndani yake, na harufu yake haibadiliki. (Yeremia 48:11)

Kwa sababu Moabu hakuwa amepata shida ya kumwagika na kuchochea sawa na ile inayofaa ili kukuza divai nzuri, taifa halikubadilika. Kwa sababu Moabu alikuwa na raha na amekaa kwa ustawi taifa halikua na kukomaa kiroho. Kwa hivyo hakuwa na mabadiliko. Harufu yake mwenyewe ilibaki ndani yake.

Mateso yanakuondoa asili ya zamani. Unapochochewa, kusumbuka, na kumwagika, harufu yako ya kiroho hubadilika kutoka mwilini hadi kiroho.

MUNGU ANAKUANDAA KWA HUDUMA:

Unataka kutumiwa na Mungu. Unatamani kuwa kama Yesu na kuwa chombo kilichochaguliwa kwa matumizi yake. Mungu hujibu maombi yako kupitia mateso:

Tazama nimekusafisha, lakini si kwa fedha; Nimekuchagua katika tanuru ya mateso. (Isaya 48:10)

Ni kupitia mateso ndio unasonga zaidi ya wito kama mtoto wa Mungu ili uchaguliwe na Mungu. Mateso kulingana na mapenzi ya Mungu husafisha matumizi yake kama vile metali zinavyosafisha katika tanuru katika ulimwengu wa asili.

UNAANDALIWA KUTAWALA NA KRISTO:

Ikiwa tutavumilia, tutatawala pia pamoja naye. . (2 Timotheo 2:12)

MATESO HULETA BARAKA ZA KIROHO:

Yesu alisema:

Heri wale wanaoteswa kwa ajili ya haki; kwa maana ufalme wa mbinguni ni wao.

Heri ninyi, watu watakadowashutumu, na kuwatesa, na kusema kila aina ya uovu juu yenu kwa uongo, kwa ajili yangu.

Furahini na kushangilia sana, kwa maana thawabu yenu ni kubwa mbinguni; kwa maana ndivyo walivyowatesa manabii waliokuwako kabla yenu. (Mathayo 5: 10-12)

UNAJIFUNZA UTII KWA KUPATA MATESO:

Ingawa alikuwa Mwana, alijifunza kutii kwa yale aliyoteseke. . . (Waebania 5: 8)

KUTESEKA HUJARIBU NENO LA MUNGU NDANI YAKO:

Maneno ya Bwana ni maneno safi, kama fedha iliyojaribiwa katika tanuru ya ardhi, iliyosafisha mara saba. (Zaburi 12: 6)

MATESO YANAKUNYENYESHA:

Ni nani aliyekuongoza katika jangwa lile kubwa na la kutisha, ambalo ndani yake kulikuwa na nyoka za moto, na nge, na ukame, ambapo hakukuwa na maji; aliyekuletea maji katika mwamba wa mwamba;

**Ambaye alikulisha jangwani kwa mana, ambayo baba zako hawakuijua, ili akupate kukunyenyekea, na kukujaribu, ili akutendee mema mwisho wako. . .
(Kumbukumbu la Torati 8: 15-16)**

MATESO YANAKUPANUA:

Hii inamaanisha unakua kiroho:

Umenipanua wakati nilikuwa chini ya shinikizo. (Zaburi 4: 1)

UNAKUJA KUMJUA MUNGU KINDANI:

Unakuja kumjua Mungu kwa msingi wa karibu zaidi kupitia mateso. Ayubu, ambaye aliteseka sana, alijifunza ukweli huu na kusema. . .

Nimesikia habari zako kwa kusikia kwa masikio; lakini sasa jicho langu linakuona.

Kwa hivyo najichukia mwenyewe na kutubu katika mavumbi na majivu. (Ayubu 42: 5-6)

Wengine wetu tunamjua Mungu mara ya pili tu. Wakati unapata baraka za maisha, mara nyingi Mungu ni anasa badala ya hitaji. Lakini wakati una uhitaji wa kweli, Mungu huwa hitaji. Ayubu alikuja kumjua Mungu kwa karibu zaidi kupitia mateso. Kabla ya kuteseka, Ayubu alimjua Mungu kupitia teolojia. Baadaye, alimjua kwa uzoefu.

Paulo alionyesha hamu kama hiyo aliposema:

Ili nipate kumjua Yeye, na nguvu ya ufufuo wake na ushirika wa mateso yake, nikifananishwa na kifo chake. (Wafilipi 3:10)

Unaweza kumjua Mungu tu kwa nguvu ya ufufuo kupitia ushirika wa karibu wa mateso.

Wakati wote wa jaribu lake, Ayubu alimwuliza Mungu juu ya sababu ya mateso yake. Si vibaya kumuuliza Mungu. Yesu alijua kusudi ambalo alikuja ulimwenguni ilikuwa kufa kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote. Walakini katika saa yake ya mateso Alilia, "Mungu wangu, Mungu wangu, KWA NINI umeniacha?" Ni kile kinachofuata uulizaji ambacho ni muhimu. Maneno yafuatayo ya Yesu yalikuwa, "Mikononi mwako naiweka roho yangu."

Licha ya maswali, jibu la Ayubu lilikuwa. . .

Ingawa ananiua, bado nitamtumaini. . (Ayubu 13:15)

Kwa maana najua ya kuwa Mkombozi wangu yu hai, na ya kuwa atasimama siku ya mwisho juu ya nchi;

Na ingawa baada ya minyoo yangu kuharibu mwili huu, lakini katika mwili wangu nitamwona Mungu. (Ayubu 19: 25-26)

Baada ya maswali yote kumaliza, msisitizo lazima ubadilike kutoka "mimi" na "Wewe." Lazima uweke mateso yako, pamoja na maswali yake yote ambayo hayajajibiwa, mikononi mwa Mungu.

Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote; Wala usitegemee ufahamu wako mwenyewe. (Mithali 3: 5)

Mungu anaweza kufunua madhumuni kadhaa katika mateso yako, lakini inawezekana huwezi kuelewa kabisa:

Ni utukufu wa Mungu kuficha jambo. . (Mithali 25: 2)

Mambo ya siri ni ya Bwana Mungu wetu; lakini hayo mambo yaliyofunuliwa ni yetu. . . (Kumbukumbu la Torati 29:29)

Kuna mambo ya siri ambayo ni ya Bwana tu. Kama Ayubu, unaweza kamwe kuelewa madhumuni yote ya mateso yako:

Kwa kuwa Bwana anaongoza hatua zetu, kwa nini jaribu kuelewa kila kitu kinachotokea njiani? (Mithali 20:24)

Wakati Mungu hatimaye alizungumza na Ayubu, alitumia mifano kadhaa kutoka kwa maumbile ambayo Ayubu hakuweza kuelezea. Mungu alisisitiza kwamba ikiwa Ayubu hakuweza kuelewa kile alichokiona katika ulimwengu wa asili, hakika hakuweza kuelewa kile ambacho hakuweza kuona katika ulimwengu wa kiroho.

Wakati Ayubu alipomkibili Mungu, haikuwa na maana tena kwamba hakupata jibu kwa maswali yake juu ya mateso. Hakudhibitiwa tena na kuteswa na mawazo ya kibinadamu. Alibadilisha maswali, sio majibu, bali imani.

Unapomjua Mungu kwa karibu kuitia mateso, unajiona jinsi ulivyo. Haumjui tena Mungu mitumba. Kukutana uso kwa uso na Mungu hufanya kile hoja na majadiliano hayawezi kufanya.

Wakati Ayubu alisimama mbele za Mungu, hakuwa na majibu mapya. Hakupewa ukweli mpya juu ya mateso yake. Lakini alibadilisha maswali na imani. Ayubu alikuwa mbele ya Mungu moja kwa moja, na uzoefu huo haukuacha nafasi ya maswali au mashaka.

MAPIGO YA MAISHA

Mateso wakati mwingine hulinganishwa na dhoruba ya asili. Wakati unateseka, unapata dhoruba kusema kiroho. Dhoruba hii inaweza kukuathiri kiroho, kiakili, kimwili, mali, au kihemko.

Biblia inasimulia juu ya dhoruba ambayo wanafunzi wa Yesu walipata. Soma hadithi hiyo katika Biblia yako katika Marko 4: 35-41. Dhoruba hii ilikuwa shambulio la Shetani. Yesu alikuwa amewaambia wanafunzi wake waende ng'ambo ya pili. Yesu alikuwa pamoja nao kwenye mashua. Shetani alikuwa anajaribu kuwazuia wasifike ufukoni kwa sababu ya miujiza ambayo ilifanywa katika nchi ya Wagerase (Marko 5). Yesu alichukua mamlaka juu ya dhoruba. Alikemea nguvu za adui. Utulivu ulirudi baharini na wakaendelea na safari yao bila kizuizi.

Dhoruba ya Shetani ni kitu chochote kinachojaribu kukuzuia kutimiza mapenzi ya Mungu kwa maisha yako. Sio mateso yanayotokana na kutotii kwako. Wala aina hii ya mateso si kulingana na mapenzi ya Mungu. Mungu hataki chochote kizue mpango wake kwako. Unapokabiliwa na

aina hii ya dhoruba, tumia mamlaka juu ya adui. Yesu amekupa nguvu juu ya kila nguvu ya Shetani.

Kuna hadithi nyingine mbili za dhoruba za asili zilizorekodiwa katika Biblia ambazo zinaonyesha mateso kwa adhabu ya dhambi na mateso kulingana na mapenzi ya Mungu. Soma hadithi ya Yona na dhoruba katika kitabu cha Yona sura ya 1 na hadithi ya Paulo na dhoruba katika Matendo 27. Kisha soma chati ifuatayo:

Yona	Paul
Yona alijiweka katika dhoruba mwenyewe	Paulo aliquwa ndani yake bila kosa lake
Alilipa nauli ya kusafiri	alijaribu kuwazuia kusafiri
Alikuwa sababu ya dhoruba	Alikuwa suluhisho, sio sababu
Yona alilala wakati wa dhoruba	Paulo alifunga na kuomba
Baraka ya Mungu haikuwa na Yona	Baraka ya Mungu ilikuwa pamoja na Paulo
Wafanyakazi waliogopa	Wafanyakazi walikuwa na moyo mkunjufu
Kuokoka:	Kuokoka:
Yona lazima atupwe nje ya meli	Wote wanapaswa kukaa ndani ya meli

Kuna tofauti kati ya kupitia dhoruba ya maisha ndani ya mapenzi ya Mungu na kupata dhoruba nje ya mapenzi ya Mungu. Unapopitia dhoruba nje ya mapenzi ya Mungu, ni hali ambayo unaunda. Kwa mfano, muumini anayeoa mtu ambaye hajaokoka atapata shida kwa sababu amekiuka kanuni ya Maandiko.

Unaposababisha dhoruba, ni kwa sababu unakiuka mapenzi ya Mungu na hutii amri zake. Mara nyingi haujui hata uzito wa hali yako. Unalala kiroho wakati dhoruba inaongeza ghadhabu yake karibu nawe. Baraka ya Mungu sio juu yako, na wale walio karibu nawe wanaogopa. Dhoruba hii sio shambulio la Shetani. Ni adhabu kutoka kwa Mungu ambaye anakupenda na anatamani

kukurudisha kulingana na mapenzi Yake. Unaweza kukiri ahadi za "nguvu juu ya adui" lakini haitabadilisha hali hiyo.

Unapotambua dhoruba ya mateso kama ile inayotokana na kutotii sauti ya Mungu, kuna suluhisho moja tu: Ombo msamaha kutoka kwa Mungu!

Lakini wakati unateseka kulingana na mapenzi ya Mungu, hali ni tofauti. Unateseka bila kosa au dhambi yako mwenyewe. Unaweza kuwa suluhisho la shida zinazokuzunguka badala ya sababu. Kama Paulo, unaweza kuchukua uongozi wa kiroho kwa sababu baraka ya Mungu iko juu yako. Unaweza kuleta faraja kwa wengine kwa sababu wewe ni suluhisho la dhoruba badala ya sababu. Haupaswi kutoa dhamana kutoka kwa meli au kukimbia kutoka kwa shida. Lazima ukae ndani ya "meli" ya mateso ya aina hii kwani ni mapenzi ya Mungu.

MATESO YATAKIWA KUTARAJILIWA

Wakati unateseka kulingana na mapenzi ya Mungu, unapaswa kutambua kuwa hauko peke yako:

.. tukijua ya kuwa mateso yale yale yamekamilika kwa ndugu zako walioko ulimwenguni. (I Petro 5: 9)

Dhoruba za maisha haziepukiki na hazidhibitiki, kama inavyoonyeshwa na mfano wa nyumba mbili katika Mathayo 7: 24-27. Dhoruba zitakuja kwa wale ambao wamejenga maisha yao juu ya Neno la Mungu na vile vile wale ambao hawajafanya hivyo. Msingi wa maisha ya mtu ndio utaamua matokeo ya dhoruba.

Mateso yanatarajiwa kama sehemu ya mapenzi ya Mungu:

Ndio, na wote watakaoishi maisha ya utauwa katika Kristo Yesu watateswa. (II Timotheo 3:12)

Kwa maana mmepewa kwa ajili ya Kristo, si kumwamini tu, bali pia kuteseka kwa ajili yake. (Wafilipi 1:29)

.. ili mpate kuhesabiwa kustahili Ufalme wa Mungu, ambao ninyi pia ninyi mnateseka... (2 Wathesalonike 1: 5)

Kwa maana, wakati tulipokuwa pamoja nanyi, tulikwambia mapema kwamba tutapata dhiki; kama ilivyotukia nanyi mwajua. (1 Wathesalonike 3: 4)

Ndipo watawasaliti ili mteswe, na watawaua; nanyi mtachukiwa na mataifa yote kwa ajili ya jina langu. (Mathayo 24: 9)

...Wataweka mikono juu yenu, na kuwatesa, wakiwatia ninyi katika masinagogi na magerezani, mkifkishwa mbele ya wafalme na watawala kwa ajili ya jina langu. (Luka 21:12)

Kumbuka neno nililowaambia, Mtumwa si mkuu kuliko bwana wake. Ikiwa wamenitesa mimi, watakutesa pia . . .(Yohana 15:20)

Sehemu ya mpango wa ufuatiliaji katika kuanzisha makanisa ya mapema ilikuwa kufundisha waumini kwamba watapata mateso. Hii inakosekana katika makanisa mengi leo:

...Wakarejea . . .thibitisha roho za wanafunzi, na kuwahimiza waendelee katika imani, na kwamba ni lazima kupitia dhiki nyingi tuingie katika ufalme wa Mungu. (Matendo 14:22)

Wito wa Yesu kwa wafuasi ni wa kukataa na kuteseka:

Na yule asiyechukua msalaba wake na kunifuata, hanistahili. (Mathayo 10:38)

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, achukue msalaba wake, anifuate. (Mathayo 16:24)

.. Yeyote anayetaka kunifuata, na ajikane mwenyewe na achukue msalaba wake, anifuate. (Marko 8:34)

.. njoo, chukua msalaba, unifuate. (Marko 10:21)

Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, na achukue msalaba wake kila siku, anifuate. (Luka 9:23)

Na kila mtu asiyebeba msalaba wake na kunifuata, hawezi kuwa mwanafunzi wangu. (Luka 14:27)

KIJITO KIKAUCAPO

Kuna hadithi ya kupendeza ya Agano la Kale ya mtu ambaye alipata mateso ndani ya mapenzi ya Mungu. Hiyo ndiyo hadithi ya Eliya. Eliya alipata mateso ya kila aina wakati alitabiri ujumbe wa Mungu kwa Israeli. Lakini hadithi fulani tunayotaka kuzingatia inapatikana katika I Wafalme 17. Soma hadithi hii katika Biblia yako kabla ya kuendelea na somo.

Wakati Mungu alimwongoza Eliya kwa mara ya kwanza kwenye kijito cha Cherith, alimtolea miujiza. Kunguru walikuja kumlisha, na kijito kilitoa maji safi wakati ambapo taifa lilikuwa linakabiliwa na ukame na njaa. Lakini mwishowe, kijito kilikauka. Kwa nini Mungu ampeleke Eliya kwenye kijito alicho jua kitakauka?

Mapenzi ya Mungu wakati mwingine hujumuisha mito kavu. Lakini tunapopata shida kama hizo haimaanishi tumekosa mapenzi ya Mungu. Eliya hakuwa amekosa mapenzi ya Mungu. Bwana alimwongoza Eliya kwenda Cherith. Alifurahia maji yake. Mahitaji yake yalitolewa. Alibarikiwa na Mungu. Lakini wakati wa kuendelea mbele ulipofika, Mungu aliruhusu kijito kukauke. Jambo hili lilifanya Eliya asikilizwe.

Labda Mungu amekuelekeza kwa "Brook Cherith" maishani. Unajua ulisikia sauti yake ya mwelekeo. Alikubariki kwenye kijito chako. Mahitaji yako yalitimizwa na ulifurahiya baraka za Mungu. Lakini basi kijito kilikauka. Labda haukupata tena mtiririko wa nguvu za Mungu. Labda watu walikuasi. Labda uongozi juu yako uliharibu kijito na kusimamisha mtiririko. Kwa sababu yoyote, kijito chako kizuri kikauka.

Wakati kijito kinakauka unaweza kufanya moja ya mambo mawili:

1. Unaweza kukaa benki ukiongea kiroho na kulalamika juu ya hatima yako. Unaweza kutumia maisha yako yote kushangaa kwanini iliteke na kulia juu ya kitanda kavu cha kijito. Unaweza kuuliza uongozi wa Mungu. Je! Alikuleta hapa kwanza? Ikiwa angejua kijito kitakauka, kwa nini angekuleta hapa? Ulikosa mapenzi ya Mungu? Au. . .
2. Unaweza kugundua kuwa hakika kama vile Mungu alikuleta kwenye kijito hiki, sasa yuko tayari kukusogezea mwelekeo mpya wa mapenzi yake. Anakuvutia kupitia kijito kavu.

Ikiwa mito haijawahi kukauka. . .kama Mungu hakuruhusu nyakati ngumu zije. . Angeweza kamwe kupata umakini wetu. Kama Eliya, tungetulia mahali tulipo na kamwe tutaendelea na vitu vipya. Hatungepotea zaidi ya kingo za usalama wa kijito chetu. Kukausha vijito husababisha vitu vikubwa. Kabla ya uzoefu huko Cherith Eliya alikuwa amehudumia watu binafsi tu. Baada ya mkutano huu wa kujenga imani, Eliya aliwahudumia watu wengi. Alisimama juu ya Mlima Karmeli na kutangaza mbele ya taifa la waabudu sanamu kwamba Mungu alikuwa Mungu wa kweli na aliye hai.

Unapokabiliwa na vijito vya kukausha, imani yako haipaswi kufaulu. Uko ukingoni mwa kupokea ufunuo mpya kutoka kwa Mungu. Usiulize vitanda kavu vya kijito. Songa mbele kwa mwelekeo unaofuata wa mpango wa Mungu.

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni njia zipyi tano ambazo mateso yanaweza kuingia katika maisha ya mwamini?

---

3. Orodhesha faida tatu nzuri za mateso kulingana na mapenzi ya Mungu.

---

4. Orodhesha tatu ya mitazamo chanya ambayo muumini anapaswa kuwa nayo wakati wa mateso:

---

5. Soma taarifa zifuatazo. Ikiwa taarifa ni ya Kweli, andika herufi T kwenye tupu mbele yake. Ikiwa taarifa hiyo ni ya Uwongo, andika barua F kwenye tupu mbele yake.

a ._____ Sio mapenzi ya Mungu kamwe kuteseka.

- b ._____ Ukipata shida inamaanisha kuwa uko nje ya mapenzi ya Mungu.
- c ._____ Paulo alikuwa nje ya mapenzi ya Mungu katika dhoruba baharini aliyoipata.
- d ._____ Unapouga nje ya mapenzi ya Mungu mara nyingi wewe ni sababu yako
matatizo yako mwenyewe kwa sababu ya kutotii.
- e ._____ Mungu hukuadhibu kwa sababu anakupenda na anatamani kukurudisha ndani
kulingana na mapenzi yake.
- f ._____ Ikiwa Eliya alikuwa katika mapenzi ya Mungu kwa kwenda Brook Cherith, kijito
kamwe isingekoma.
- g ._____ Mungu wakati mwagine hutumia shida kupata umakini wako kwa sababu anataka
kuongoza
wewe katika mwelekeo mpya.
- h ._____ Biblia inafundisha wenyе dhambi tu kupata mateso.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Jifunze kitabu cha 1 Petro ambacho kinazingatia mada ya mateso. Andika unachojifunza juu ya kuugua waraka huu:

---

2. Jifunze marejeo yafuatayo juu ya mateso:

UGUMU:

2 Timotheo 2: 3

SHIDA:

Matendo 14:20; Warumi 5: 3; 12:12; I Wathesalonike 3: 4, 2 Wathesalonike 1: 4

MNYANYASO:

Mathayo 5: 10-12, 44; 13:21; Marko 4:17; Luka 11:49; 21:12; Yohana 15:20; 1 Wakorintho 4:12; 2 Wakorintho 4: 9; Matendo 8: 1; 11:19; 13:50; 2 Timotheo 3:12; Warumi 8:35; Wagalatia 6:12

MATESO:

I Petro 5:10; Wafilipi 1:29; 3: 8; 4:12; 2 Wakorintho 1: 6; 2 Timotheo 2:12; 3:12; Wagalatia 5:11; 6:12; Matendo 9:16; I Wathesalonike 3: 4; 2 Wathesalonike 1: 5

USHAMBULIAJI:

Zaburi 34:19; 119: 67,71,75; Mathayo 24: 9; Matendo 20:23; 2 Wakorintho 2: 4; 4:17; 6: 4; I Wathesalonike 3: 3; 2 Timotheo 1: 8; 3:11; 4: 5; 2 Wakorintho 1: 6; Yakobo 5:10; Waebrania 10: 32-33 na sura ya 11

SURA YA KUMI NA MBILI

HATUA SITA ZA UFUNUO

MALENGO:

Baada ya kumaliza sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Orodhesha hatua sita za ufunuo wa mpango wa Mungu.
- Tambua mfano huu katika mifano ya Biblia.

AYA MUHIMU:

Na masikio yako yatasikia neno nyuma yako, likisema, Hii ndiyo njia, tembeeni ndani yake, ukigeukia mkono wa kuume, na kugeukia kushoto.

(Isaya 30:21)

UTANGULIZI

Katika kozi hii umejifunza mengi juu ya kujua sauti ya Mungu. Ulijifunza mahitaji ya kwanza ya kujua sauti ya Mungu. Ulijifunza maana na mfano wa mapenzi ya Mungu na njia zake ambazo Mungu huwasiliana na mwanadamu.

Ulionywa juu ya njia zisizo za Kibiblia za kutafuta mwongozo na ulipokea miongozo ya kufanya maamuzi juu ya mazoea yanayotiliwa shaka. Ulijifunza mfano wa kibiblia wa kufanya maamuzi na kujifunza nini cha kufanya unaposhindwa. Ulijifunza pia juu ya mateso kwani yanahusiana na mapenzi ya Mungu.

Sura hii ya mwisho inawasilisha hatua sita ambazo utapita katika ufunuo wa mpango wa Mungu. Utapata hatua hizi unapojifunza kutembea katika mapenzi ya Mungu.

MAARIFA YA UFUNUO

Katika ulimwengu uliochanganyikiwa na ulioelekezwa vibaya, Mungu anaahidi maarifa ya ufunuo kwa wafuasi Wake. Hii inamaanisha atafunua mipango ya kimungu, hekima, na maarifa katika mazingira ya maisha:

Na masikio yako yatasikia neno nyuma yako, likisema, Hii ndiyo njia, tembeeni ndani yake, ukigeukia mkono wa kuume, na kugeukia kushoto.

(Isaya 30:21)

Wakati Mungu anafunua mpango, kuna hatua sita ambazo hupita katika ukuzaji wa ufunuo huo. Hatua hizi zinaonekana wazi katika Luka 1: 26-47. Soma kifungu hiki kabla ya kuendelea na salio la somo hili. Maandiko haya yanaandika ufunuo wa Mungu uliopewa Mariamu kwamba angekuwa mama wa Masihi, Yesu Kristo.

Katika hadithi hii kuna hatua sita ambazo Mariamu hupita kama mpango wa Mungu umefunuliwa kwake. Hatua hizi zinaweza kuzingatiwa katika ufunuo wa mpango wowote wa Mungu kwa mwanadamu. Ni hatua ambazo utapita wakati unapokea ujuzi wa ufunuo wa mpango Wake juu ya maisha yako.

HATUA YA KWANZA: MAFADHAIKO

Malaika akamjia. . . na alipomwona, alifadhaika kwa maneno yake na akaweka akilini ni salamu gani hii. (Luka 1: 28-29)

Malaika alipomtokea Mariamu kwa mara ya kwanza, alikuwa na wasiwasi au kusumbuka katika roho yake. Wakati wowote Mungu anataka kutoa mwongozo mpya, mara nyingi unapata shida. Anakuruhusu usumbuke na hali za maisha ili kupata umakini wako.

Labda unauliza hali zenyе kutatanisha karibu nawe. Umekuwa na wasiwasi na hauelewi kwa nini mambo fulani yalikuwa yaitokea kukasirisha maisha yako. Mungu anajaribu kupata umakini wako. Ikiwa unafurahi na kuridhika katika mazingira ya sasa hutamtafuta kwa mwelekeo mpya. Hii ndio sababu Anakuruhusu usumbuke katika hatua hii ya kwanza ya ufunuo.

HATUA YA PILI: UFUNUU

Malaika akamwambia, Usiogope, Mariamu; kwa maana umepata neema kwa Mungu.

Na tazama, utachukua mimba na kuzaa mtoto wa kiume na kumwita jina lake Yesu. (Luka 1: 30-31)

Wakati Mungu anapata usikivu wako kwa njia ya uchungu, atakufunulia mpango wake. Hii ni hatua ya pili ya ufunuo:

Niite, nami nitakujibu, na kukuonyesha mambo makubwa na yenye nguvu usiyoyajua. (Yeremia 33: 3)

Roho iliyosumbuliwa ilimfanya Mariamu aelekeze mawazo yake kwa Mungu kisha Akafunua mpango Wake. Alikuwa mama ya Masihi, Yesu Kristo.

HATUA YA TATU: KUSITASITA

Ndipo Mariamu akamwambia malaika, Hii itakuwaje, kwa kuwa sijui mwanamume? (Luka 1:34)

Mariamu anasita kukubali ufunuo huu mkubwa. Anauliza, "Je! Hii inavezaje?"

Wakati Mungu anafunua mwelekeo mpya kwa maisha yako mara nyingi unazidiwa. Unaweza kuhisi kutostahiki. Unaweza kuhisi ni hatua kubwa sana ya imani kuchukua. Utafikiria sababu za busara kwa nini mpango hauwezi kufanya kazi. Utasita na kumhoji Mungu.

Vitu viwili hufanyika katika hatua ya kusita:

- Unawasilisha maswali yako, sababu, na udhuru.
- Mungu anajibu haya kwa maelezo ya mpango wake.

Watu wengine husita kwa muda mrefu kuliko wengine. Watu wengine hutumia miaka katika hatua ya kusita wakitafuta visingizio na sababu kwa nini hawawezi kukubali ufunuo ambao Mungu ametoa. Lakini ikiwa hatutaendelea kutoka kusita hatutaona kamwe utimilifu wa ufunuo wa Mungu.

HATUA LA NNE: KUJIUZULU

Mariamu akasema, Tazama, mimi ni mjakazi wa Bwana; na iwe kwangu sawasawa na neno lako... (Luka 1:38)

Mariamu anahama haraka kutoka kwa kusita kujiuzulu kwa mpango wa Mungu. Hii inamaanisha anaacha mapenzi yake kwa mpango wa Mungu. Anaacha mipango na matamanio yake mwenyewe na anakubali mwelekeo mpya wa Mungu kwa maisha yake.

HATUA YA TANO: UTHIBITISHAJI

Na heri yeye aliyeamini; kwa kuwa kutatimizwa kwa yale aliyambiwa na Bwana. (Luka 1:45)

Katika hatua ya uthibitishaji, Mungu anathibitisha au anathibitisha mpango wake. Mariamu anakuwa mjamzito na ufunuo huo unathibitishwa katika mwili wake mwenyewe. Ukiacha mapenzi yako kwa ufunuo wa mpango wa Mungu, haitachukua muda mrefu hadi upate uthibitisho wa mpango huo.

HATUA YA SITA: KUINUKA

Mariamu akasema, Nafsi yangu inamtkuza Bwana. (Luka 1:46)

Mariamu anafurahi katika mpango wa Mungu! Soma kuinuliwa kwake kamili kwa Mungu katika Luka 1: 46-55. Unapokubali mpango wa Mungu kwa maisha yako utaleta furaha kila wakati na kusababisha kuinuliwa kwa Mungu.

Kama ulivyojifunza katika kozi hii, kufuata mpango wa Mungu haimaanishi utakuwa bila shida. Katika ulimwengu wa asili, Mary alikuwa na shida ya kweli. Alikuwa mjamzito bila kuolewa. Lakini mpango wa Mungu ni mkubwa kuliko mateso yoyote ya muda ambayo yanajumuisha. Mwishowe, daima huleta furaha na kuinuliwa kwa Bwana Yesu Kristo.

NENO LA MWISHO - SIKILIZA SAUTI YAKE

Katika kozi hii umepokea miongozo ya kujua sauti ya Mungu. Unaposikiliza sauti hii, kumbuka ahadi Yake:

**.. Najua mawazo na mipango ambayo ninao kwako, asema Bwana, mawazo na
mipango ya ustawi na amani, na sio mabaya, kukupa tumaini katika matokeo yako
ya mwisho. (Yeremia 29:11)**

Mungu ataendelea kukuongoza hadi kifo:

**Kwa maana Mungu huyu ndiye Mungu wetu milele na milele; Yeye ndiye
atakayekuwa kiongozi wetu hata mauti. (Zaburi 48:14)**

Mwongozo wake utaendelea katika mbingu mpya na dunia:

**Kwa maana Mwana-Kondoo aliye katikati ya kiti cha enzi, atawalisha, na
atawaongoza kwenye chemchemi za maji zilizo hai; na Mungu atafuta machozi yote
kutoka kwa macho yao. (Ufunuo 7:17)**

Mungu hayuko kimya. Ukitiskiliza, sauti yake inaweza kusikika juu ya kelele na machafuko ya sauti zote za dunia. Mungu anasema na unaweza kujua sauti yake:

**Sasa Mungu wa amani, aliyemleta tena kutoka kwa wafu Bwana wetu Yesu,
mchungaji mkuu wa kondoo, kwa damu ya agano la milele,**

**Akufanye kamili katika kila kazi njema YA KUFANYA MAPENZI YAKE,
akifanya ndani yako yale yanayopendeza machoni pake, kuititia Yesu Kristo;
utukufu una yechele na milele. Amina. (Waebrania 13: 20-21)**

KUJITAHINI

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Orodhesha hatua sita za ufunuo wa mpango wa Mungu.

(Majibu ya vipimo hutolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Jifunze muundo wa hatua sita za ufunuo katika maisha ya Musa na Gideoni:

Musa: **Kutoka 1-15**

Mfadhaiko:	Uzoefu huko Misri (aliua Mmisri)
Ufunuo:	Msitu unaowaka
Kusita:	Mtu wa polepole
Kujiuzulu:	Anaamua kwenda
Uthibitisho:	Miujiza mbele ya Farao
Kuinuliwa:	Furaha baada ya kuvuka Bahari Nyekundu

Gideoni: **Waamuzi 6**

Mchanganyiko:	Kukoboa ngano; humwaga hasira katika fungu la 13
Ufunuo:	Malaika alionekana katika aya ya 12 na 14
Kusita:	"Masikini wa familia, mimi ndiye mdogo" aya ya 15
Kujiuzulu:	Mstari wa 17
Uthibitishaji:	"Nionyeshe ishara" aya ya 17 hadi 23
Kuinuliwa:	Aya ya 24. Hujenga madhabahu na kumsifu Mungu.

Je! Unaweza kupata mifano mingine ya mfano huu katika Neno la Mungu?

MAJIBU YA KUJITAHINI

SURA YA KWANZA:

1. Kondoo wangu husikia sauti yangu, na ninawajua, nao hunifuata. (Yohana 10:27)
2. Neno "rhema" la Mungu ni neno lenye kutoa uhai linalowasilishwa kukidhi hitaji maalum. Inaweza kuja kupitia Neno la Mungu lililoandikwa, mahubiri, karama za kiroho, au kupitia sauti ya ndani katika roho yako.
3. "Logos" Neno la Mungu ni Neno la Mungu lililoandikwa lililomo katika Biblia Takatifu. Hakuna kitu cha kuongezwa au kuchukuliwa kutoka kwake.
4. Ukijua kujua sauti yake, utajua mapenzi yake wakati anazungumza nawe.
5. Waebrania 3: 7 au 15.
6. Mpango wa jumla wa Mungu kwa maisha yako, mwongozo katika kufanya uchaguzi mzuri, na mwelekeo wa hali za maisha.
7. Daima inakubaliana na "nembo" au Neno la Mungu lililoandikwa kama ilivyoandikwa katika Biblia Takatifu.
8. Dhambi.
9. Mtendaji . . . msikiaji.

SURA YA PILI:

1. Basi nawasihi, ndugu zangu, kwa rehema za Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu, ya kumpendeza Mungu, ndiyo ibada yenu yenze busara.

Wala msiifuatishe ulimwengu huu; bali mgeuzwe kwa kufanya upya nia zenu, mpate kuja hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema, ya kukubalika na ukamilifu. (Warumi 12: 1-2)

2. Sharti linamaanisha kitu unachotakiwa kufanya kabla ya kufanya kitu kingine.
3. Mahitaji ya kujua sauti ya Mungu ni pamoja na: Uzoefu wa kuzaliwa mara ya pili, Kukaa kwa Roho Mtakatifu, Ukomavu wa kiroho, na Mabadiliko.
4. Mwongozo. Roho Mtakatifu hufunua mapenzi ya Mungu kwa kuyazungumza ndani ya roho yako ya ndani.
5. Kukiri wewe ni mwenye dhambi, ungama dhambi zako, tubu, na umpokee Yesu Kristo kama Mwokozi wako.
6. Lazima uwe na uhusiano wa kibinafsi na Mungu ili ujue sauti yake.
7. Inamaanisha kupata ukomavu katika mambo yanayohusu ulimwengu wa kiroho, kukua kiroho.

8. Kubadilishwa kuwa sura nyingine, iliyo mfano wa Bwana Yesu Kristo.
9. Taarifa ni ya kweli. Tazama Warumi 12: 1-2.

SURA YA TATU:

1. Kwa maana nilishuka kutoka Mbinguni si kufanya mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi ya Yeye aliyenituma. (Yohana 6:38)
2. Upendo.
3. Pitia sababu zilizoorodheshwa katika Sura ya Tatoo.
4. Chaguo au uamuzi wa mwenye nguvu.
5. Mtawala (boulema), mtu binafsi (thelema), na maadili.
6. Mapenzi ya kibinafsi, mapenzi ya Shetani, mapenzi ya Mungu.
7. a. Uongo; b. Kweli; c. Uongo; d. Kweli; e. Uongo

SURA YA NNE:

1. Ee Bwana, najua kuwa njia ya mwanadamu haimo ndani yake mwenyewe; Si kwa mwanadamu atembeaye kuzielekeza hatua zake. (Yeremia 10:23)
2. Neno "wivu" linamaanisha kuiga wengine ili kuwa sawa au kuwazidi. Inatokana na roho ya ushindani na ni aina ya wivu.
3. a. Uongo; b. Uongo; c. Uongo; d. Kweli; e. Uongo; f. Uongo; g. Kweli; h. Kweli; i. Kweli

SURA YA TANO:

1. Kwa kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na mapenzi mema aliyoyakusudia ndani yake;

Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati aweze kukusanya pamoja katika vitu vyote katika Kristo, vyote vilivyo mbinguni na vilivyo duniani; hata ndani Yake;

Katika yehe pia tumepata urithi, kwa kutanguliwa tangu awali sawasawa na kusudi lake Yeye afanyaye mambo yote kwa shauri la mapenzi yake mwenyewe. (Waefeso 1: 9-11)

2. Sehemu mbili za mapenzi ya Mungu zilizojadiliwa katika sura hii ni zile ambazo zimefunuliwa katika Neno Lake lililoandikwa na ile ambayo haijafunuliwa katika Neno Lake lililoandikwa.

3. Kanuni ambayo ingetumika kwa uamuzi huu inapatikana katika 2 Wakorintho 6: 14-15. Waumini hawapaswi kufungwa nira pamoja na wasioamini.

4. Mungu anataka ujue mapenzi yake.

Mapenzi ya Mungu yamepangwa.

Mpango wa Mungu ni wa mtu binafsi na wa kibinafsi.

Mpango wa Mungu unaendelea.

Mapenzi ya Mungu sio njia ya mwanadamu.

Mapenzi ya Mungu ni mema.

5. Uongo.

6. Mapenzi kamili, mapenzi mema, Mapenzi yanayokubalika, Kutoka kwa mapenzi ya Mungu.

SURA YA SITA:

1. Msiwe wajinga, bali fahamu mapenzi ya Bwana ni nini. (Waefeso 5:17)

2. Yoyote yafuatayo yangeweza kutumika: Musa na mwamba; Eliya mlimani; Philip na safari yake ya kwenda Samaria; David na mikutano yake miwili na majitu.

3. Neno la Mungu lililoandikwa Miujiza

Ndoto za Maombi

Maono ya Washauri

Mazingira Sauti Inayosikika

Milango iliyofungwa na kufunguliwa Sauti ya ndani ya Roho Mtakatifu

Zawadi za Malaika za Roho Mtakatifu

4. a. Uongo; b. Uongo; c. Uongo; d. Uongo; e. Kweli; f. Kweli

SURA YA SABA:

1. Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote; Wala usitegemee ufahamu wako mwenyewe. Katika njia zako zote mkiri Yeye na Yeye atazielekeza njia zako. (Mithali 3: 5-6)

2. Amani.

3. Tazama Mithali 3: 5-6

4. Kumdhahirisha Mungu kwa mawazo, maneno, na matendo. Kumpa nafasi ya kwanza katika maisha yako.

5. Omba.

Tafuta Maandiko.

Sikiza sauti ya ndani ya Roho Mtakatifu.

Tafuta ushauri wa Kikristo.

Changanua hali.

Tumia funguo za Kibiblia kwa mwelekeo.

Chagua njia ya hekima.

6. a. Uongo; b. Uongo; c. Uongo

SURA YA NANE:

1. Basi, ikiwa mnakula au kunywa au kufanya chochote, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu. (1 Wakorintho 10:31)

2. Mazoea yanayotiliwa shaka ni shughuli au tabia ambazo hazijatajwa haswa katika Neno la Mungu kuwa ni sawa au si sawa.

3. Je, inamtuza Mungu?

Nini motisha yako?

Je! Ni muhimu?

Je! Itakuza ukuaji wa kiroho?

Je! Ni tabia ya utumwa?

Je! Ni maelewano?

Je! Itasababisha jaribu?

Je! Inatoa sura ya uovu?

Je! Inakiuka dhamiri yako?

Itaathirije wengine?

4. "Ndugu dhaifu" ni muumini ambaye, kwa sababu ya udhaifu wa imani, maarifa, au dhamiri anaweza kuathiriwa na mfano wa ndugu mwenye nguvu. Anaweza kushawishiwa kutenda dhambi dhidi ya dhamiri yake au maendeleo yake ya kiroho yanaweza kuzuiwa.

5. Muumini "aliye na nguvu" ni yule ambaye, kwa sababu ya ufahamu wake wa uhuru katika maeneo fulani na nguvu ya kusadikika kwake, hutumia uhuru na dhamiri njema. Haathiriwi na maoni tofauti ya wengine.

6. Tofautisha kati ya mambo ya amri na uhuru.

Kukuza imani yako mwenyewe.

Wape wengine uhuru wa kuamua imani zao.

Punguza uhuru kwa upendo.

Suluhisha makosa yote.

7. Nenda kwake peke yake. Ikiwa hajatatuliwa. . .

Nenda tena na chukua shahidi mmoja au wawili pamoja nawe. Ikiwa hajatatuliwa. . .

Peleka jambo mbele ya kanisa.

SURA YA TISA:

1. Moyo wa mtu huwaza njia yake; Bali Bwana huongoza hatua zake. (Mithali 16: 9)

2. Mfano hutoa mfano kwa wewe kufuata.

3. Mfano wa kufanya maamuzi ni mfano wa kufuata wakati wa kufanya uchaguzi.

SURA YA KUMI:

1. Laiti watu wangu wangenisikiza, na Israeli wangeenenda katika njia zangu. (Zaburi 81:13)

2. Soma haya tena katika Sura ya Kumi.

3. Soma haya tena katika Sura ya Kumi.

4. Tambua kufeli kwako.

Tubu.

Tambua hatua ya kuondoka.

Rudi kusahihisha kosa.

Ufunuo: Mtafute Mungu na utekeleze mwelekeo mpya.

SURA YA KUMI NA MOJA:

1. Kwa hiyo wale wanaoteswa sawasawa na mapenzi ya Mungu, wakabidhi roho zao kwake, kwa kutenda vema kama kwa muumba mwaminifu. (I Petro 4:19)

2. Wengine karibu na wewe.

Mazingira ya maisha.

Huduma yako.

Moja kwa moja shughuli za Shetani.

Dhambi yako mwenyewe.

3. Tazama faida za mateso zilizojadiliwa katika Sura ya Kumi na Moja.
4. Tazama mitazamo juu ya mateso yaliyojadiliwa katika Sura ya Kumi na Moja.
5. a. Uongo; b. Uongo; c. Uongo; d. Kweli; e. Kweli; f. Uongo; g. Kweli; h. Uongo;

SURA YA KUMI NA MBILI:

1. Na masikio yako yatasikia neno nyuma yako, likisema, Hii ndiyo njia, tembeeni kwayo, ukigeukia mkono wa kuume na ukigeukia kushoto. (Isaya 30:21)
2. Uchangamfu, Ufunuo, Kusita, Kujiuzulu, Uthibitishaji, Kuinuliwa